

Uchwała Nr XXXIX/290/22
Rady Gminy Adamów
z dnia 21 kwietnia 2022 r.

**w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków
zagospodarowania przestrzennego gminy Adamów**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2022 poz. 559), art. 12 ust. 1 i art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. 2022 poz. 503) oraz uchwały Nr XXI/152/20 Rady Gminy Adamów z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Adamów, Rada Gminy Adamów uchwała co następuje:

§1

Uchwała się zmianę Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Adamów, zatwierdzonego uchwałą Nr VII/49/19 Rady Gminy Adamów z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie uchwalenia Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Adamów

§2

Zmianę studium stanowią:

- 1) tekst ustaleń Studium, stanowiący Załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały;
- 2) rysunek uwarunkowań Studium w skali 1:10 000, stanowiący Załącznik Nr 2 do niniejszej uchwały;
- 3) rysunek kierunków Studium w skali 1:10 000, stanowiący Załącznik Nr 3 do niniejszej uchwały;
- 3) rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag, stanowiące Załącznik Nr 4 do niniejszej uchwały;
- 4) dokument elektroniczny zawierający dane przestrzenne dot. aktu planowania przestrzennego (plik GML), stanowiący Załącznik Nr 5 do niniejszej uchwały;

§3

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Adamów.

§4

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy Adamów

UZASADNIENIE

do Uchwały Nr XXXIX/290/22 Rady Gminy Adamów z dnia 21 kwietnia 2022 r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Adamów

Podstawę do sporządzenia zmiany niniejszego studium stanowi Uchwała Rady Gminy Adamów Nr XXI/152/20 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Adamów.

Wprowadzona zmiana z uwagi na aktualność dotychczasowych ustaleń Studium (uchwalonego w 2019 r.) ma charakter drobnej korekty, ograniczonej głównie do części graficznej kierunków Studium. Projekt zmiany Studium został sporządzony zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2022 poz. 503) oraz z wymogami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233).

Zmiany zaproponowane w niniejszym dokumencie polegają na korekcie fragmentu przebiegu doliny rzecznej w części uwarunkowań Studium oraz nieznacznym poszerzeniu terenów inwestycyjnych (ok. 9,25 ha) wyznaczonych w skorygowanej części graficznej kierunków Studium. Wprowadzane obszary zmian są ograniczone do ośrodka gminnego – Adamów oraz położone w sąsiedztwie istniejących dróg. Zmiany dotyczą poszerzenia terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej oraz zabudowy jednorodzinnej z usługami w miejsce terenów rolnych. Przyjęta korekta Studium Gminy Adamów została oparta na analizie złożonych wniosków i istniejącego zagospodarowania, ocenie zapisów obowiązującego Studium Gminy Adamów i miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Prognoza potrzeb i celów rozwojowych gminy przeprowadzona w ramach opracowania Studium z 2019 r. w tym bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę (część II Uwarunkowania, Rozdział 6.5.) dopuszcza możliwość poszerzenia terenów inwestycyjnych, z uwagi na wykazanie zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową i usługową (część III Kierunki, Rozdział 1.). Prognozowane na podstawie bilansu Studium zapotrzebowanie na nową powierzchnię użytkową zabudowy mieszkaniowej wynosi 229.095m², a przy jej zwiększeniu o 30% w związku z niepewnością procesów rozwojowych, wynosi 297.823m². Uzupełnienie zapotrzebowania na nową zabudowę, wykracza poza tereny wyznaczone w planach miejscowych pod zabudowę mieszkaniową (chłonność niezabudowanych terenów przeznaczonych w mpzp pod zabudowę mieszkaniową, zgodnie z bilansem Studium wyniosła 168.8671m²) oraz poza niezabudowane obszary w zwartej strukturze zabudowy mieszkaniowej (tu chłonność wyrażona w powierzchni użytkowej zabudowy wyniosła 13.635 m²) i w związku z tym możliwe jest poszerzenie terenów inwestycyjnych w Studium oraz w planach miejscowych. Powyższe wyniki bilansu obowiązującego Studium, należy zestawić z powierzchnią użytkową zabudowy mieszkaniowej jaka mogłaby powstać w obszarach wprowadzanych zmian Studium o łącznej powierzchni ok. 9,25 ha (46 nowych działek budowlanych o średniej powierzchni 2000m²). Powierzchnię użytkową zabudowy mieszkaniowej, przy zastosowaniu dotychczas przyjętych w Studium wskaźników obliczania chłonności nowych terenów inwestycyjnych szacuje się zatem na 6.210 m².

Podsumowując, wprowadzane zmiany stanowią uzupełnienie obowiązującego dokumentu Studium, a ponieważ Ustawodawca w art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wyodrębnia zasady sporządzania od trybu sporządzania opracowań planistycznych (zasady określa ustawa w art.10 i 15, natomiast tryb jest określony odpowiednio w art. 11 i 12 oraz w art.17-20), zatem nie ma podstaw do utożsamiania merytorycznego zakresu Studium ze zmianą Studium, a co za tym idzie - zmiany całego dokumentu. Zgodnie z art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym zmiana studium lub planu miejscowego następuje w takim trybie, w jakim są uchwalane.

WÓJT GMINY ADAMÓW

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ
KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ADAMÓW**

Załącznik Nr 1 do Uchwały nr VII/49/19 Rady Gminy Adamów z dnia
a 27.03.2019r.
w sprawie uchwalenia Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Adamów

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XXXIX/290/22 Rady Gminy Adamów z dnia 21 kwietnia 2022r.
w sprawie uchwalenia zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy
Adamów

Lublin 2022r.

WPROWADZENIE DO STUDIUM

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Adamów obejmuje tekst Studium i rysunek Studium zarówno w części dotyczącej uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Niniejsze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Adamów zostało opracowane na podstawie Uchwały Nr XVIII/136/16 Rady Gminy Adamów z dnia 6 października 2016 r. w sprawie przystąpienia do opracowania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Adamów. Dokument zastępuje dezaktualizowane Studium Gminy uchwalone 1996 r. na podstawie obowiązującej ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z 1994 r.

W dniu 18 czerwca 2020 r. Rada Gminy Adamów podjęła uchwałę Nr XXI/152/20 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Adamów. Celem pierwszej zmiany Studium jest nieznaczne poszerzenie terenów inwestycyjnych w ośrodku gminnym Adamów.

Obszar Studium obejmuje granicę administracyjną gminy Adamów wskazaną w załączniku graficznym do w. uchwały.

SPISTREŚCI

I.WSTĘP	
1.PODSTAWASPORZĄDZENIASTUDIUMUWARUNKOWAŃKIERUNKÓWZAGOSPODAROWANIAPRZESTRZENNEGOGMINY	6
2.CELIZADANIASTUDIUMUWARUNKOWAŃKIERUNKÓWZAGOSPODAROWANIAPRZESTRZENNEGO	6
II.UWARUNKOWANIA	
1.UWARUNKOWANIAWYNIKAJĄCEZDOTYCHCZASOWEGOPRZEZNACZENIAIZAGOSPODAROWANIASTANUŁADUPRZESTRZENNEGOIWYMOGÓWJEGOOCHRONY	8
1.1.PołożenieGminy	8
1.2.Dotychczasoweprzeznaczenieierenu	8
1.3. Dotychczasowezagospodarowanieierenu	9
1.4.Terenymieszkańowe	9
1.5.Terenyaktywnościigospodarczej	9
1.6.Terenyusługturystycznych	11
1.7.Terenyzieleniurządzonejicmentarzy	11
2.UWARUNKOWANIAWYNIKAJĄCEZESTANUŚRODOWISKA,WTYMSTANUROLNICZEJILEŚNEJPRZESTRZENIPRODUKCYJNEJ,WIELKOŚCIIJAKOŚCIZASOBÓWWODNYCHORAZWYMOGÓWOCHRONYŚRODOWISKA,PRZYRODYIKRAJOBRAZU,WTYMKRAJOBRAZUKULTUROWEGO	11
2.1.Uwarunkowaniazewnętrne–położenie	11
2.2. Charakterystykaśrodowiskaprzyrodniczego	12
2.3.Uwarunkowaniaochronne	18
2.4.Jakośćśrodowiska	19
3.UWARUNKOWANIAWYNIKAJĄCEZESTANUDZIEDZICTWAKULTUROWEGOIZABYTKÓWORAZDÓBRKULTURYWSPÓŁCZESNEJ	20
3.1.Zabytkiarchitekturyibudownictwa(stannastyczeń2018r.).	20
3.2.Stanowiskaarcheologiczne.	23
3.3.Krajobrazkulturowy.	24
3.4.Dobrakulturywspółczesnej	24
4.UWARUNKOWANIAWYNIKAJĄCEZREKOMENDACJIWNIOSKÓWZAWARTYCHWAUDYCIEKRAJOBRAZOWYMLUBOKREŚLENIAPRZEZAUDYTKRAJOBRAZOWYGRANICKRAJOBRAZÓWPRIORYTETOWYCH	25
5.UWARUNKOWANIAWYNIKAJĄCEZZAGROŻENIABEZPIECZEŃSTWALUDNOŚCIIJEMIENIA	25
6.UWARUNKOWANIAWYNIKAJĄCEZPOTRZEBIMOŻLIWOŚCIROZWOJUGMINY	26
6.1.Potrzebyrozwoju	26
6.2.Możliwośćirozwoju	26
6.3.Demografia	26
6.4.Finansegminy	28
6.5.Bilansterenówprzeznaczonychpodzabudowę	29
7.UWARUNKOWANIAWYNIKAJĄCEZESTANUPRAWNEGGRUNTÓW	33
8.UWARUNKOWANIAWYNIKAJĄCEZWYSTĘPOWANIAOBIEKTÓWITERENÓWCHRONIONYCHNAPODSTAWIEPRZEPISÓWODRĘBNYCHWYSTĘPOWANIATERENÓWGÓRNICZYCHWYZNACZONYCHNAPODSTAWIEPRZEPISÓW	34
8.1.Obiektyiterenychronionenapodstawieustawyozdnia16kwietnia2004r.Oochronieprzyrody	34

8.2. Obiekty teren chronionych na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. O ochronie gruntów rolnych i leśnych	34
8.3. Obiekty teren chronionych na podstawie ustawy z dnia 28 września 1991 r. O lasach	34
8.4. Obiekty teren chronionych na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. O ochronie zabytków i opieczności zabytkami	34
9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI	35
9.1. komunikacja	35
9.2. Infrastruktura techniczna	36
10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONA DLOKALNYCH CEŁÓW PUBLICZNYCH	36
11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECI W POWODZIOWEJ	36

III. KIERUNKI

1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW, W TYM WYNIKAJĄCE Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO	38
2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY PRZEZNACZONE POD ZABUDOWĘ ORAZ TERENY WYŁĄCZONE SPÓD ZABUDOWY	41
2.1. Kierunki dotyczące zagospodarowania terenów	41
2.2. Ustalenia funkcjonalno-przestrzenne dla poszczególnych terenów oraz wskaźniki zagospodarowania	41
2.3. Tereny wyłączone spod zabudowy	44
3. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I	44
4. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	49
4.1. Ogólne zasady ochrony dziedzictwa kulturowego	49
4.2. Strefy ochrony konserwatorskiej	50
5. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	53
5.1. Komunikacja drogowa	53
5.2. Komunikacja kolejowa	54
5.3. Komunikacja lotnicza	54
5.4. Komunikacja rowerowa i szlak turystyczne	54
5.5. Ogólne zasady realizacji sieci infrastruktury technicznej	54
5.6. Gospodarka wodno-ściekowa	54
5.7. Zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz i ciepło	55
5.8. Telekomunikacja	55
5.9. Gospodarka odpadami	55
6. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU DLOKALNYM	56
7. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONA DLOKALNYM, ZGODNIE Z USTALENIAMI PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA I USTALENIAMI PROGRAMÓW OKTÓRZYCH MOWA W ART. 181 I ST. 1	56
8. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE P	56

PODZIAŁ UNIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

9.	OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NACELENIE ROLNICZE I NIELEŚNE	57
10.	KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ	57
10.1.	Rolnicza przestrzeń produkcyjna	57
10.2.	Leśna przestrzeń produkcyjna	57
11.	OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MASZIEMNYCH	57
12.	OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZASIEŃ WZŁOŻUKOPALINY FIŁA ROCHRONNY	58
13.	OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY II ICH STREFOCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NANI CH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, ZGODNIE Z PRZE PISAMI USTAWY Z DNIA 7 MAJA 1999 R. O OCHRONIE TERENÓW BYŁYCH HITLEROWSKIC HOBOZÓW ZAGŁADY (DZ. U. Z 2015 R. POZ. 2120)	58
14.	OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCENIA, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB BREMEDIACJI	58
15.	OBSZARY ZDEGRADOWANE	58
16.	GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREFOCHRONNYCH	58
17.	OBSZARY FUNKCJONALNEGO ZNACZENIA LOKALNYM, W ZALEŻNOŚCI OD WY ARUNKOWAŃ I POTRZEB ZAGOSPODAROWANIA WYSTĘPUJĄCYCH W	59
18.	OBSZARY, NA KTÓRYCH DOPUSZCZASIEŃ LOKALIZACJĘ URZĄDZEŃ WYT WARZAJĄCYCH ENERGIĘ ZODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGI I MOCY POWYŻEJ 100 KW, A TAKŻE ICH STREFOCHRONNE	59

IV. PODSUMOWANIE

1.	UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZA AUSTALEŃ STUDIUM	61
----	---	----

ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE

UWARUNKOWANIA załącznik nr 2 do Uchwały Rady Gminy Adamów

KIERUNKI załącznik nr 3 do Uchwały Rady Gminy Adamów

I. WSTĘP

1. PODSTAWA SPORZĄDZENIA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ADAMÓW

Podstawą do opracowania dokumentu Studium jest Uchwała Rady Gminy Adamów Nr XVIII/136/16 z dnia 6 października 2016 r. w sprawie przystąpienia do opracowania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Adamów oraz uchwała Nr XXI/152/20 Rady Gminy Adamów z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie przystąpienia do zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Adamów.

Zawartość dokumentu jest zgodna z art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2022, poz. 503) oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy - zakres merytoryczny opracowania odpowiadającym wymienionym wyżej aktom normatywnym.

Przedmiotem Studium jest dostosowanie jego problematyki do wymogów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz konieczność dokonania aktualizacji uwarunkowań i określenia kierunków zmian w polityce przestrzennej Gminy Adamów w związku z oczekiwaniami mieszkańców i władz gminy przy uwzględnieniu zasady zrównoważonego rozwoju.

2. CEL I ZADANIA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest dokumentem obligatoryjnym sporządzanym dla obszaru całej gminy, sporządzanym w celu określenia polityki i przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

W myśl ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przy sporządzaniu studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające z dokumentów planistycznych opracowanych na szczeblu krajowym (Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju), wojewódzkim (strategia rozwoju i plan zagospodarowania województwa) oraz strategi rozwoju gminy.

Studium gminy jest więc obrazem pokazującym politykę przestrzenną prowadzoną przez samorząd gminy przedstawiające priorytety zapisane w dokumentach strategicznych i podstawą do zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (aktów praw miejscowego).

CZĘŚĆ I

UWARUNKOWANIE ROZWOJU I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ADAMÓW

II. UWARUNKOWANIA

1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA I ZAGOSPODAROWANIA STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY

1.1. Położenie Gminy

Gmina Adamów jest gminą wiejską położoną w północno-zachodniej części województwa lubelskiego w powiecie lukowskim. Bezpośrednio sąsiaduje z gminami: odpólczy gminą Wojcieszków i Krzywda; od wschodu z gminą Serokomla; od południa z gminą Ułęż i Jeziorzany, od zachodu z gminą Nowodwór.

Obszar gminy położony jest w odległości 120 km od Warszawy, 75 km od Lublina, 55 km od Siedlecoraz 25 km od Łukowa.

Gmina Adamów zajmuje powierzchnię około 9867 ha (99 km²). W 2016 roku gminę zamieszkiwało 5752 osoby (dane z 2017 US w Lublinie). Siedzibą władz gminy jest miejscowość Adamów. W Gminie jest 19 miejscowości i 17 sołectw, które reprezentuje Tab. 1. Nauwę zasługują występujące w gminie bardzo duże kompleksy leśne.

Tabela 1. Podział Gminy na sołectwa i liczbę mieszkańców.

Lp.	Sołectwo	Liczba mieszkańców	Udział poszczególnych sołectw w całkowitej powierzchni gminy
1	Adamów I	914	3,93%
2	Adamów II	1204	8,31%
3	Budziska	226	3,47%
4	Dąbrówka	163	4,01%
5	Ferdynandów	157	2,75%
6	Gułów	519	31,15%
7	Helenów	87	2,05%
8	Hordzieżka	386	6,51%
9	Kalinowy Dół	57	3,12%
10	Konorzatka	147	2,32%
11	Lipiny	294	7,15%
12	Sobiska	225	4,03%
13	Turzystwo	398	5,92%
14	Władysławów	179	3,96%
15	Wola Gułowska	349	4,04%
16	Zakępie	386	3,96%
17	Żurawiec	227	3,31%

1.2. Dotychczasowe przeznaczenie terenu

Sieć osadnicza gminy Adamów jest charakterystyczna dla gmin wiejskich w części wschodniej Polski. Układ przestrzenny miejscowości kształtował się wzdłuż głównego układu komunikacyjnego oraz głównych cieków wodnych i suchych dolin. W związku z powyższym przeważają tutaj miejscowości układu urbanistycznego z mulicowym charakterem, z zabudową mieszkaniową po obu stronach ulicy. W gminie występują również miejscowości typu rzędowego, ciągnące się wzdłuż prostej drogi lub cieków wodnych z zabudową, często występującą tylko po jednej stronie. Miejscowość Adamów jako ośrodek gminny, jest miejscowością układu urbanistycznego małomiasteczkowego, z centralnie ulokowaną przestrzenią publiczną w formie placu (rynku).

Przestrzenie obszarów gminnych można podzielić na dwie jednostki urbanistyczne w których wykształciły się lokalne ośrodki. Podział przestrzenny nawiązuje do stanu środowiska naturalnego gminy w którym istotną rolę odgrywa użytek kompleksowy dzielący gminę na część południową i północną. Strukturą przestrzenną części południowej gminy wykształciły się ośrodki lokalne w Woli Gułowskiej skupian następujące sołectwa: Budziska, Dąbrówka, Ferdynandów, Heleń, Kalinowy Dół, Konorzatka, Lipiny, Sobiska, Turzystwo, Władysławów, Żurawiec. Strukturą przestrzenną części północnej gminy ośrodkiem lokalnym są natomiast skupiska następujących sołectw: Adamów II, Gułów, Hordzieżka, Zakępie.

Natomiast teren gminy obowiązuje dwami miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

Pierwszy MPZP został uchwalony uchwałą Nr XXXII/226/06 Rady Gminy Adamów z dnia 26 października 2006 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy wsi w gminie Adamów z mianami: Uchwała Nr XVII/101/12 Rady Gminy Adamów z dnia 17 sierpnia 2012 r.

Drugi MPZP został uchwalony uchwałą Nr VIII/37/07 Rady Gminy Adamów z dnia 23 kwietnia 2007 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ośrodka gminnego Adamów z mianami:

Uchwała Nr XLII/221/10 Rady Gminy Adamów z dnia 23 czerwca 2010 r. Uchwała Nr X

VI/100/12 Rady Gminy Adamów z dnia 17 sierpnia 2012 r.

Powierzchnia objęta obowiązującymi planami to ok. 821 ha, stanowi 6% powierzchni gminy.

1.3. Dotychczasowe zagospodarowanie terenu

Gmina Adamów zajmuje powierzchnię 9 867 ha, z czego ponad 65% stanowią użytki rolne. Z uwzględnieniem wykorzystania rolniczej grunty orne stanowią 85,2% powierzchni użytków rolnych. Lasy zajmują 32,0% powierzchni ogólnej, grunty zabudowane i urbanizowane niespełna 2%, a grunty pod wodami niespełna 1%.

Tabela 2. Struktura użytkowania gruntów w gminie Adamów.

Lp.	Rodzaj użytku	Powierzchnia	Udział
1.	Użytki rolne	6443	65,3%
2.	Lasy oraz zadrzewienia	3162	32,0%
3.	Grunty zabudowane i urbanizowane	188	1,9%
4.	Użytki ekologiczne	0	0%
5.	Grunty pod wodami	11	0,1%
6.	Nieużytki	63	0,6%
7.	Tereny różne	0	0,0%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL 2014

Tabela 3. Podział użytków rolnych.

Lp.	Rodzaj użytku	Powierzchnia	Udział
1.	Grunty orne	5492	85,2%
2.	Sady	70	1,1%
4.	Grunty pod rowami	804	12,5%
5.	Łąki, pastwiska	77	1,2%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Adamów 2016

1.4. Tereny mieszkaniowe

Zabudowa mieszkaniowa gminy Adamów ukształtowana została w oparciu o podstawowe i tradycyjne funkcje gminy, jaką jest rolnictwo. Najbardziej dominuje budownictwo charakterystyczne dla osadnictwa wiejskiego pod względem za równości, jak i funkcji - budynki mieszkalne jednorodzinne z towarzyszącą zabudową związaną z działalnością gospodarczą mieszkańców. Natomiast teren gminy występuje również z zabudową jednorodziną i wielorodzinną zlokalizowaną w miejscowości Adamów oraz letniskową (rekreacji indywidualnej). Lokalne zgrupowania osadnicze mają głównie charakter zabudowy, w którym zlokalizowane są ośrodki usługowej spraczoznawczej działalności pozarolniczej.

1.5. Tereny aktywności gospodarczej

Tereny usługowo-produkcyjne

Tereny aktywności gospodarczej w większości zlokalizowane są w miejscowości Adamów, która jest głównym ośrodkiem gminy. Stanowią one praktycznie wszystkie miejscowości gminy, zlokalizowane są tu firmy prowadzące działalność handlową, usługową i finansową oraz podmioty usług publicznych. Zlokalizowane są tu również zakłady produkcyjne - usługowe. Wspomagającym ośrodkiem gminy jest miejscowość Wola Gułowska, w której liczbą podmiotów gospodarki narodowej wynosiła 13 w 2015 roku.

Cytując Lokalny Program Rewitalizacji dla gminy-

Adamów to gmina aktora, „charakteryzujemy się małą przy-

jęciami warunkami zewnętrznymi, które umożliwiałyby rozwój przedsiębiorczości na jej terenie.

Zgodnie

z raportem Atrakcyjność i inwestycyjność regionów 2014. Województwo lubelskie gmina Adamów jest terenem mało atrakcyjnym dla potencjalnych inwestorów. Gmina uzyskała jedną z niższych not w skali (klasa „E”). W analizie poszczególnych jednostek administracyjnych branżą o największą wagę, jak: sytuacja na rynku pracy, wyposażenie w infrastrukturę techniczną oraz społeczną, a także sytuację rynkową oraz warunki naturalne i społeczne jednostki samorządu terytorialnego.

Według danych US w Lublinie w lutym 2016 roku na terenie gminy Adamów funkcjonowało 339 podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Blisko codziennie znajdowało się na obszarze miejscowości Adamów (sołectwo Adamów i Adamów II).”

Rynek pracy

W gminie Adamów na 1000 mieszkańców pracuje 820 osób, 70,4% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 29,6% mężczyźni. Bezrobocie rejestrowane w gminie Adamów wynosiło w 2016 roku 7,0% (7,6% wśród kobiet i 6,5% wśród mężczyzn). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Adamów wynosi 3238,34 PLN, co odpowiada 75,50% przeciętnej miesięcznej wynagrodzenia brutto w Polsce. Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Adamów 245 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 81 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -164. 52,8% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Adamów pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 17,4% w przemyśle i budownictwie, a 11,3% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 1,0% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

Dane ze strony:

http://www.polskawliczbach.pl/gmina_Adamow_powiat_lukowski#rynek-pracy#ixzz54LUyTj32

Tereny usług oświaty

W gminie Adamów funkcjonują 3 szkoły podstawowe, 1 liceum ogólnokształcące, 1 liceum ogólnokształcące dla dorosłych, 1 szkoła zawodowa, 3 przedszkola:

W miejscowości Adamów zlokalizowany jest: Zespół

szkolno-przedszkolny

- Przedszkole im. Misia Uszatkaw Adamowie;

- Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza; Z

espół Szkół im. Gen. Franciszka Kamińskiego

- Liceum Ogólnokształcące im. Batalionów Chłopskich
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa

W miejscowości Wola Gułowska zlokalizowany jest: Zesp

ół Szkół im. gen. Franciszka Kleeberga:

- Przedszkole;
- Szkoła Podstawowa im. gen. Franciszka Kleeberga; W

miejscowości Zakępie zlokalizowana jest:

- Szkoła Podstawowa;
- Punkt Przedszkolny.

Infrastruktura sportowo-rekreacyjna

Baza sportowa w gminie jest dobrze rozwinięta przy Zespole Szkół w Adamowie oraz Zespole Szkół w Woli Gułowskiej funkcjonują dwa pełnowymiarowe boiska sportowe dogrywy piłkarskiej, dwie hale sportowe oraz siłownie zewnętrzne. W gminie infrastruktura sportowo-rekreacyjna rozwija się nabierając poprzez realizację placówek zabaw, siłowni w wolnym powietrzu, świetlic i boisk.

Infrastruktura społeczna

W gminie Adamów funkcjonują 2 Gminne Biblioteki Publiczne oraz Dom Kultury - Pomnik Czynu Bojowego Kleeberczyków w Woli Gułowskiej z bardzo bogatym programem kulturalnym.

Na obszarze gminy funkcjonują w ramach

SPZOZ utworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego 2 ośrodki zdrowia w Adamowie i Woli Gułowskiej.

W gminie Adamów funkcjonują cztery Ochotnicze Straże Pożarne: OSP Adamów, OSP Wola Gułowska, OSP Hordzieżka, OSP Ferdynandów oraz liczne organizacje pozarządowe:

- Towarzystwo Przyjaciół Adamów i Okolic;
- Towarzystwo Przyjaciół Woli Gułowskiej;

- Stowarzyszenie Absolwentów i Sympatyków Zespołu Szkół im. Gen. Franciszka Kamińskiego w Adamowie;
- Klub Biegacza V-Max Adamów;
- Stowarzyszenie Przyjaciół Gminy Adamów "JEDNOŚĆ" w Sobiskach;
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Budziska;
- Stowarzyszenie Oświatowe "KAGANEK" w Zakępiu;
- Stowarzyszenie Pamięci Czynu Bojowego Kleeberczyków w Woli Gułowskiej
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego;
- Ludowy Klub Sportowy „Sokół” w Adamowie.

Ponadto naterenie Gminy działają koła stowarzyszeń o zasięgu ogólnopolskim: (Caritas, PCK, ZHP) oraz grupy nieformalne:

- Koło Gospodyń Wiejskich w Adamowie i Woli Gułowskiej
- Koło Przyjaciół Tradycji „Szalinówka” w Hordzieżce.

1.6. Tereny usług turystycznych

Gmina Adamów jest niezwykle atrakcyjną pod względem przyrodniczym. Naterenie gminy Adamów występują w obszarach przyrodniczych rangi regionalnej. Obszary o randze regionalnej to:

- kompleks Leśny Gułów przylegającym od północy łąkami i kompleksem stawów rybnych koło Adamowa o pow. ok. 2600 ha,
- dolina Grabówki na odcinku od Adamowa do wschodniej granicy gminy o pow. ok. 188 ha.

Przez gminę przechodzą przedziałki turystyczne:

- Niebieski: Łuków-Okrzeja (Sienkiewiczowski);
- Zielony: Dęblin-Wola Gułowska-Kock (Kleeberga).

W gminie występują obiekty jako zabytkowe, najczęściej odwiedzanym jest zespół klasztorny O. O. Karmelitów w Trzewickich w Woli Gułowskiej pochodzący z połowy XVII wieku. Dzisiaj zespół klasztorny znany jest jako Sanktuarium Maryjne, przechowujące średniowieczny obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem.

Atrakcją turystyczną Woli Gułowskiej są podziemia –

ciąg korytarzowych przejść sklepionych kolebkowo, ukształtowanemu rowaniem cegły, przechodzących w głębokie wnęki. Zapewne chowano tutaj do czasu schyłku ikońców wibracizakonnych, chociaż nie sposób wykluczyć, iż w źródłach pochowano również fundatorów kościoła i klasztoru. W podziemiach znajduje się studzienka ze źródłem wody, ujęta cylindrycznym murowaniem z cegły. Według danych z 1925 roku „słup wody krystalicznie czystej wynosi 40 cm, odstąpienie przeprowadzony jest kanałik podkościół, z wylotem na plac kościelny”.

Pomimo wysokiej atrakcyjności terenu nie przekłada się na lokalne zaplecze noclegowe, gastronomiczne czy bazę agroturystyczną.

1.7. Tereny zieleni urządzonej cmentarzy

W Gminie Adamów z racji najwięcej wiejskich charakteru mamy dwa obszary, które można zakwalifikować do terenów zieleni urządzonej – pierwszy z nich to teren położony w miejscowości Adamów w centralnej jej części stanowiącą główną przestrzeń publiczną Adamowa (rynek) oraz pozostałość zespołu dworsko-parkowego w miejscowości Lipiny.

Naterenie gminy zlokalizowane są dwa cmentarze w miejscowości Adamów oraz Turzystwo. Cmentarz w m. Turzystwo opisany jest w rejestrze Konserwatora Zabytków pod Nr A/578.

W m. Adamów przy ul. Cmentarnej zlokalizowany jest teren dawnego cmentarza parafialnego, dzisiaj zagospodarowany jest w formie zieleni urządzonej symbolicznym krzyżem i nagrobkiem.

2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

2.1. Uwarunkowania zewnętrzne –

położenie Położenie fizyczne i geograficzne

Według podziału fizyczno-geograficznego Polski wg. J. Kondrackiego gmina leży w obrębie następujących jednostek geograficznych:

- PROWINCJA: Niż Środkowopolski;
- PODPROWINCJA: Niziny Środkowopolskie;
- MAKROREGION: Nizina Południowopolska;

- MEZOREGION: Wysoczyzna Żelechowska (doniej należy część gminy położoną na zachód od doliny Grabówki i terenów łąkowo-leśnych na północny-zachód od miejscowości Adamów).
- MEZOREGION: Równina Łukowska (to obszar położony na wschód i północny wschód od rzeki Grabówki).

Położenie systemu hydrogeologicznego

Przez system wód podziemnych gmina Adamów (awieź zbiornik wód podziemnych GZWP Nr 215 Subniecka Warszawska, w obrębie tego należą powiązane są sąsiednim: głównymi zbiornikami wód podziemnych: Nr 406 Zbiornik Niecka Lubelska (Lublin), Nr 407 Niecka Lubelska (Chełm-Zamość), Nr 222 Dolina Środkowej Wisły (Warszawa-Puławy), Nr 223 Zbiornik między moren wyrzeki górny Liwiec, czy Nr 224 Subzbiornik Podlasie. System wód powierzchniowych – dopływy Czarnej wykształconymi dolinami tworzą system powiązań regionalnych łączących gminę z pozostałymi częściami dorzecza Czarnej. Rzeka Czarna łączy się z Tyśmienicą, a ta dalej rzeką Wieprz wpadającą do Wisły.

Położenie systemach obszarów chronionych i powiązaniach biocenotycznych

Środowisko przyrodnicze gminy Adamów powiązane jest funkcjonalnie z otaczającymi gminę szczególnie cennymi obszarami ekologicznymi poprzez ekosystemy wodno-łąkowe, torfowiskowe i leśne doliny Czarnej i Grabówki, przez Tyśmienicę ekosystemami naturalnymi dorzecza Czarnej, a sama dolina z doliną Wisły.

Gminę należy wprowadzić do systemu obszarów chronionych województwa lubelskiego, ale istnieją propozycje utworzenia Adamowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, który objąłby północną część gminy Adamów. Gminę należy również pozazasięgiem Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET-PL, a dolina Czarnej łączy dwa obszary węzłowe oznaczone międzynarodowym: Dolina Środkowej Wisły (23M) oraz obszar Poleski objęty rezerwat biosfery „Polesie Zachodnie” (27M), a także stanowiącą łącznik pomiędzy dwoma korytarzami rangi europejskiej – doliną Bug i doliną Wisły.

2.2. Charakterystyka środowiska przyrodniczego

Uwarunkowania geologiczne

Jak wynika z podziału Polski na jednostki strukturalne W. Pożaryskiego, gmina Adamów leży w strefie Wniesienia Zrębowego Podlasko-Lubelskiego należącego do Platformy Wschodnioeuropejskiej. Tektonika obszaru gminy jest dość skomplikowana, a liczne uskoki i stniejące w obrębie tej części Platformy Środkowo-europejskiej sprawiają, że brak jest tu najstarszych osadów, a osady młodszych okresów paleozoiku i całego mezozoiku są zredukowane. Ciągłość zachowują dopiero warstwy trzeciorzędowe osadów czwartorzędowych. Ostatnie reprezentowane są tu przez osady akumulacji lodowcowej, zastoiskowej i rzecznej. Bezpośrednio w utworach trzeciorzędowych zalegają piaski, mułki, żwir rzeczny, lessy i gliny zwałowe zlodowacenia. W przy powierzchni warstwie gruntu w gminie (dogłębokości 4,5 m p.p.t.) występują twory plejstoceńskie i holocenne. Najważniejszą częścią przedmiotowego obszaru są występujące w plejstoceńskich i zwałowe, piaski lodowcowe oraz piaski i żwir wodnolodowcowe. W dolinach obniżenia czerenu występują holocenne utwory aluwialne. Są to namuły organiczne pylaste lub piaszczyste, piaski, piaski humusowe, pyły oraz gliny pylaste. W dolinach rzecznych Czarnej i Grabówki występują torfy. Utworami holocennymi są również wydmy w rejonie Konorzatki i piaski w kompleksie leśnym koło Gutowa.

Rzeźba terenu

Stosunkowo mało zróżnicowana rzeźba terenu gminy ukształtowana została w okresie zlodowaceń. Plejstoceńskie zlodowacenia południowo-polskie i środkowo-polskie o zostawiły w obrębie gminy warstwy glin zwałowych, piasków i żwirów rzecznych narzutowych, zaś okres zlodowaceń bałtyckiego przyniósł w strefie periglacyjnej silne działania czynników denudacyjnych. Teren został zrównany – wzniesienia zlagodzone, a obniżenia wypełnione. W holocenie przeważała więc akumulacja rzeczna i eoliczna nad erozją wadzącą do wypełniania osadami rzecznymi dolin, tworzenia się wydym, piasków pylastych i torfów. W obrębie gminy nie zidentyfikowano ruchów masowych i osuwiskowych.

Z morfologicznego punktu widzenia cała gmina położona jest w obrębie wysoczyzny polodowcowej, która stanowi płaską, zdenudowaną wysoczyznę plejstoceńską, miejscami lekkofalistą, o spadkach do 2%, a lokalnie do 5%. Obszar gminy generalnie nachylony jest w kierunku wschodnim. Największą wysokość ma 184 m n.p.m. na zachodzie spadając do 153 m n.p.m. na wschodzie, co daje trzynaście metrów deniwelacji terenu.

Stosunkowo monotonna wysoczyzna przecinają doliny rzek: Czarnej i Grabówki (Motwicy). Niewielkim urozmaiceniem rzeźby terenu wysoczyzny Motwicy są: obniżenia powypiskowe, zagłębienia bezodpływowe, pola piasków przewianych, wydmy suche i dolinki.

Doliny rzeki Czarnej łączy się z doliną Motwicy (Grabówki) są formami płaskimi i podmokłymi. Dolina Motwicy łączy się z obniżeniem powypiskowym charakteryzującym się doświadczeniem wyrównanym, zabagnionym dnem. Utworzone one zostały w strefie marginalnej lodu. Licznie występują dolinki erozyjno-denudacyjne są formami wąskimi, wydłużonymi, oneckowatym profilem poprzecznym. Zagłębienia bezodpływowe, to formy wklęsłe, o zróżnicowanych chrozmiarach i głębokościach, przeważnie podmokłe. W rejonie wsi Kolonia

Władysławów oraz na zachód od wsi Konorzatka występują polapiasków przewianych. Są to obszary wydmy, zduży miedziatem niewielkich wzniesień oraz zagłębień deflacyjnych. Największą wydmy ma postać podłużnego wału o wysokości względnej 5 m występującej na terenie Lasu Gułowskiego.

Surowce mineralne

Dotychczas przeprowadzane prace geologiczno-poszukiwawcze wykazały brak perspektyw znalezienia na terenie gminy nagromadzeń surowców i lastych ceramiki budowlanej oraz kruszywa naturalnego grubego oznaczeni przemysłowym. Starsze źródła podają, że występują tu złoża piasków w okolicach wsi:

- Hordzieżka (piaski wodnolodowcowe o miąższości ponad 2,5 m zasobach ok. 5000 tys. m³);
- Zakępie (piaski wodnolodowcowe o miąższości ponad 3 m zasobach ok. 450 tys. m³);
- Sobiska (piaski wodnolodowcowe o miąższości ponad 3 m zasobach ok. 300 tys. m³).

W zasobach Państwowego Instytutu Geologicznego (system Midas) w granicach gminy niewidnieją jednak żadne złoża oraz obszary terenów górniczych.

Obecnie eksploatowane są piaski i piaski żwiru w odkrywkach dla potrzeb budownictwa indywidualnego lokalnej ludności.

Wody podziemne

Gmina Adamów zlokalizowana jest w obrębie jednolitych części wód podziemnych JCWPdPLGW200075. Po dwuzgodnym hydrogeologicznym gmina Adamów leży w obrębie Niecki Mazowieckiej zbudowanej z utworów kredy, trzeciorzędowej czwartorzędowej. Główny poziom wodonośny tej jednostki związany jest z piętna trzeciorzędowym. Utwory trzeciorzędowe zalegają na dużych głębokościach, a wody warstwy trzeciorzędowej charakteryzują się zwiększoną zawartością związków żelaza i manganu, w związku z czym dla celów pitnych wymagają uzdatnienia (studnia ujmująca wody trzeciorzędowe znajdują się w Adamowie). Ludność gminy zaopatruje się w wodę głównie z pierwszego poziomu wodonośnego pochodzącego z piasków i żwirów czwartorzędowych. Głębokość zalegania pierwszego poziomu wodonośnego uzależniona jest od budowy geologicznej, przepuszczalności gruntu i rzeźby terenu. Naprzeważające części obszarów gminy tj. w obrębie wysoczyzny lodowcowej, poziom

ten występuje głębiej niż 3 m p.p.t. Najpłycej, bodo 1,0 m p.p.t. pierwszy poziom wodonośny występuje w dolinach rzek i cieków, zagłębieniach bezodpływowych, obniżeniach powytopiskowych. Wahania zwierciadła wody zależą od wahań poziomu wody w rzekach oraz zasilenia opadami i wodami roztopowymi. Pierwszą użytkową poziom wodonośny występuje na głębokości 40-

70 m p.p.t. możliwość uzyskania wody z pojedynczej studni oceniana jest na 10-30

m³/h. Charakteryzuje się on zwierciadłem swobodnym powiązany z poziomem lustrą wody w rzekach. Wahania zwierciadła tej warstwy wodonośnej zależą od wahań wody w rzekach oraz intensywności zasilenia wodami opadów i roztopowymi. Z wyjątkiem miejsc, gdzie na powierzchni znajdują się utwory nieprzepuszczalne, pierwszy poziom wodonośny zasilany jest przez wody opadowe i roztopowe. W obrębie dolin rzeki obniżeniach powytopiskowych poziom ten jest izolowany. Południowo-zachodni teren gminy (rejon wsi Kalinowy Dół, Ferdynandów, Budziska) charakteryzuje się średnią izolacją pierwszego poziomu wodonośnego, a na pozostałym obszarze poziom ten jest dobrze izolowany. Studnie wiercone ujmujące głęboko wody czwartorzędowe znajdują się w miejscach: Adamów, Budziska, Gułów, Helenów, Konorzatka, Przytoczno i Wola Gułowska.

W obszarze przewadze piasków i żwirów dominuje infiltracja wód w głąb, do zbiorników wód podziemnych. Są to przytęmione i znaczne nachylenie powierzchni (jej równinność i płaskość). Na terenie przewadze osadów słabiej przepuszczalnych przeważa sypły parowanie. Warunki obiegu wody są różnicowane przestrzennie w profilu pionowym, co powoduje, że na niewielkim stoku obszarze występują – ponadto uwzględniając szatę roślinną – następujące typy krążenia wody:

- przewagą infiltracji – ten typ obiegu jest charakterystyczny dla terenów użytkowanych rolniczo (z roślinnością okresową), zbudowanych z piasków i żwirów z białymi i pseudobiałymi, płaskimi, są to tereny charakteryzujące się wysokim wskaźnikiem infiltracji;
- przewagą ewapotranspiracji – który w gminie występuje w wszystkich kompleksach leśnych i użytkach zielonych;
- przewagą sypły powierzchniowego – jedynie na skrawkach terenu, zbudowanych z osadów gliniastych, większym nachyleniu terenu i użytkowanych rolniczo.

Nawet na niewielkich skrawkach terenu obiegu wody jest często różnicowany, co wynika z wielości czynników warunkujących.

Wody powierzchniowe

Obszar gminy Adamów leży w obrębie jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) rzecznych – Czarna i Zlewniowych: RW20001724949, RW200017249329, RW20001724889, RW200017248689. Poza tym należą do cieku Zlewni Wieprza Z-III, a dwa działają wódne i w rzędomają przebieg równoleżnikowy. Głównymi ciekami odwadniającej gminy są rzeki Czarna i Grabówka (Motwica).

Grabówka jest lewostronnym dopływem Czarnej, a Czarna prawostronnym dopływem Tyśmienicy. Rzeki gminy nie mają większego znaczenia gospodarczego. Motwica (Grabówka) wypływa na południe od wsi Hordzieżka i płynie w kierunku wschodnim zasilając staw w Gułowie (koło Adamowa), poczym poniżej Adamowa zmienia kierunek na południowo-wschodni. Gmina odwadnianą jest też przez bezpośredni, prawostronny dopływ Wieprza - dopływ w Charlejewie. Powierzchnia całkowita zlewni rzeki Czarnej wynosi 213 km², natomiast Motwicy 61,3 km².

Naturalne wody stojące to wody zalegające bezodpływowe, wypełnione wodą glównie porożtopach ulewnych deszczach, będące pozostałością po istniejących niegdyś jeziorach polodowcowych oraz czaśródbagiennych o poziomach wody zależnych od pory roku i opadów atmosferycznych. Największe sztuczne zbiorniki wodne to wspomniane już systemy stawów rybnych w Gułowie opow. ok. 50 ha, niewielkie stawy w Konorzatce i Sobiskach w dolinie Czarnej, a także rowy melioracyjne, zbiorniki przeciwpożarowe i wyrobiska potorfowe.

Gleby użytkowane terenu

Pedosferą gminy wykształciła się na utworach lodowcowych i polodowcowych glównie piaskach. Skalą macierzą są gleby gminy Adamowa są też utwory współczesne (mady, torfy, mursze). Pod względem typologicznym, gleby gminy są mało różnicowane -

są glównie bielice pseudobielice oraz gleby brunatne wylugowane z piasków lekkich. W większych powierzchniach występują w rejonie wsi Wola Gułowska, Kolonia Dębowica, Gułów, Lipiny, Żurawice i Natalin, z dominacją gleb bielcowych pseudobielicowych o składzie mechanicznym piasków gliniastych.

Gleby brunatne wylugowane w utworach piasków lekkich występują w większych obszarach w rejonie wsi: Wola Gułowska,

Kolonia Dębowica, Gułów, Lipiny, Żurawiec, Natalin. Udział gleb w poszczególnych klasach bonitacyjnych przedstawia się następująco:

- III - 5,97% grunty orne i 13,54% użytki zielone;
- IV - 48,59% grunty orne i 52,68% użytki zielone;
- V - 35,41% grunty orne i 30,92% użytki zielone;
- VI - 9,97% grunty orne i 2,86% użytki zielone;
- VIz - 0,06% grunty orne.

Dominują więc tu gleby klasy IV (48,5% powierzchni gruntów ornych i 48,8% powierzchni użytków zielonych).

Przeważają więc gleby klasy III -

IV koncentrują się w północnej części gminy w równoległej dolinie Grabówki na zachód od Adamowa oraz w części południowej w okolicach wsi

Budziska i

Władysławów. Na pozostałych terenach tworzą mozaikę z glebami słabszymi. Gleby organiczne pochodzenia torfowego i murszowego występują w dolinie Grabówki oraz w części wschodniej doliny Czarnej. W obrębie doliny w obniżeniach terenów występują gleby murszowo-mineralne, torfowe i murszowo-torfowe oraz czarne ziemie zdegradowane. W dolinie rzeki Czarnej występują glównie czarne ziemie zdegradowane o składzie mechanicznym piasków gliniastych mocnych. W dolinie Grabówki występują czarne ziemie zdegradowane o składzie mechanicznym piasków gliniastych mocnych lub w mniejszym stopniu piasków gliniastych lekkich oraz gleby murszowo-mineralne i torfyniskie.

Dominujące kompleksy gleb wśród gruntów ornych to:

- kompleks szenny dobry - zajmuje powierzchnię 0,2% gruntów ornych i występuje jedynie na terenie wsi Władysławów,
- kompleks żłny bardzo dobry - występuje na powierzchni 13,3% gruntów ornych, glównie na terenie Władysławowa i Budziska,
- kompleks żłny dobry - 26,8% powierzchni gruntów ornych. Najwięcej tych gleb występuje na terenie wsi: Turzystwo, Żurawiec, Lipiny i Gułów,
- kompleks żłny słaby - zajmują w gminie największą powierzchnię 47,8% powierzchni gruntów ornych, szczególnie w otoczeniu Gułowa i Adamowa i Hordzieżki,
- kompleks żłny łąkowy - stanowi 8,9% gruntów ornych i występuje glównie w Sobiskach, Adamowie i Hordzieżce,
- kompleks łożowy-pastewny słaby - 1,1% ogółu gruntów ornych, w postaci rozdrobnionych konturów prawie w wszystkich wsiach gminy.

Stale łąki i pastwiska zaliczone zostały do:

- kompleksu średniego - zajmującego powierzchnię 70% powierzchni użytków zielonych (najwięcej w wsiach: Hordzieżka, Adamów, Zakępie, Gułów, Konorzatka, Budziska, Turzystwo, Sobiska i Wola Gutowska).
- kompleksu słabego (30%).

Generalnie gleby gminy odznaczają się niską wartością przestrzenią produkcyjną, którą jest syntetyczną oceną jakości gleb, agroklimatu, rzędby terenu i warunków wodnych służącą do ustalenia stopnia wykorzystania środowiska przyrodniczego. Według oceny IUNG w Puławach ogólny wskaźnik jakości cirolniczej przestrzeni produkcyjnej gminy wynosi 55,7 pkt.

Ponad 85% powierzchni użytków rolnych w gminie stanowią grunty orne. Trwałymi użytkami zielonymi Adamów zostały zaliczone

do kompleksu użytków zielonych średnich i użytków zielonych słabych. Użytki rolne w gminie Adamów zajmują powierzchnię 6443, z czego 5492 ha (85,2%) stanowią grunty orne, 70 ha (1,1%) sady

(głównie w wsiach: Żurawiec, Władysławów, Turzystwo Drugie, Wola Gułowska oraz Dąbrówka), łąki i pastwiska 77 ha (1, 2%). Użytki zielone występują w większości miejscowościach Horodzieżka, Adamów, Kalinowy Dół i Wola Gułowska). Lasy zajmują blisko 3161,7 ha, co stanowi 32% ogólnej powierzchni gminy (z największym powierzchnią w kompleksie leśnym muroczysko Gułów, położonym w północno-zachodniej części gminy).

Warunki klimatyczne

Zgodnie z regionalizacją R. Gumińskiego gmina Adamów znajduje się w dzielnicy Podlaskiej, a także w granicach Mazowiecko-

Podlaskiego regionu klimatycznego (wg W. Okołowicza) i w strefie klimatu Wielkich Dolin w dzielnicy klimatycznej Chelmsko-Podlaskiej (wg. podziału E. Romera).

Pod względem słonecznienia gmina Adamów utrzymuje średnio w roku 4,4 godzin słonecznienia dziennie, przy najlepszym słonecznieniu w lecie i najniższym w zimie.

Średnioroczną temperaturę powietrza na terenie gminy Adamów wynosi około 7,5°C. Średnio w roku jest 130 dni bezmroźnych (temperatura maksymalna powyżej 0°C), 52 dni mroźnych (temperatura minimalna poniżej 0°C), 28 dni bardzo mroźnych (temperatura minimalna poniżej -10°C) oraz 35 dni gorących (temperatura maksymalna powyżej 25°C). Okres bezprzymrozkowy (licząc od dnia, w którym nastąpił pierwszy mroz, do dnia, w którym nastąpił ostatni mroz) trwa 165 dni, a okres wegetacyjny (licząc od dnia, w którym nastąpił pierwszy mroz, do dnia, w którym nastąpił ostatni mroz) trwa 210 dni.

Największe zróżnicowanie warunków termicznych występuje między dolinami i terenami podmokłymi, a obszarami wyniesionymi o głębokim zaleganiu wód gruntowych. Doliny występujące w granicach gminy rzek, a także ziemie żyzne i obniżenia stanowią obszary inwersyjne, predysponowane do zalegania chłodnego powietrza.

Średnioroczną wilgotność względnie powietrza na terenie gminy wynosi 80%, z najmniejszą w styczniu (72%). Roczne maksimum średniej wilgotności względnej występuje w grudniu (88%). Największą wilgotnością charakteryzują się tereny dolin rzecznych oraz lokalne zagłębienia, a największe różnice wilgotności względnej występują między terenami wyniesionymi i terenami nizinnymi w godzinach wieczornych.

Średnioroczne zachmurzenie na terenie gminy Adamów kształtuje się na poziomie 6,5 stopni pokrycia nieba, z maksimum rocznym w listopadzie (8,0) i minimum w sierpniu (5,0). Przeciętnie w roku jest około 40 dni pogodnych i około 140 dni pochmurnych.

Średnioroczne opady wynoszą 550 mm, z maksimum w lipcu – 80 mm i najniższym opadem w styczniu i kwietniu (ok. 30 mm). Okres zalegania pokrywy śnieżnej na terenie gminy wynosi 110 dni, przy średniej rocznej równiej 80 dni.

Na omawianym terenie przeważają wiatry zachodnie. Rzadziej występują wiatry północno-zachodnie i południowo-zachodnie. Średnioroczna prędkość wiatru wynosi 3 m/s, 20 dni w roku jest wiatr silny (prędkość ponad 10 m/s). Udział wiatru, głównie letnio-jesiennych w ogólnej liczbie obserwacji wynosi około 15% w roku.

Struktura przyrodnicza obszaru i różnorodność biologiczna

Podział geobotaniczny J. M. Matuszkiewicza, który opodstawia jest wyróżnienie zestawu potencjalnej różnorodności naturalnej dla danego obszaru, teren gminy przyporządkowuje następującym jednostkom:

- PROWINCJA: Środkowo-europejska;
- PODPROWINCJA: Środkowo-europejska właściwa;
- DZIAŁ: Mazowiecko-Poleski;
- PODDZIAŁ: Mazowiecki;
- KRAINA: Południowo-mazowiecko-Podlaska;
- PODKRAINA: Południowo-podlaska;
- OKRĘG: Żelechowsko-Lukowski;
- PODOKRĘG: Rycki.

Według podziału Szafera leży on w Okręgu Lukowsko-Siedleckiego Krainy Podlaskiej.

Na terenie gminy zidentyfikowano przed laty 63 podstawowych jednostek zbiorowisk roślinnych oraz zespołów (w tym 47 zespołów naturalnych i 16 zespołów antropijnych). Wyróżnione grupy zbiorowisk roślinnych reprezentowane były przez następującą liczbę zespołów: leśne i zaroślowe – 11, wodne, nadwodne i szuwarowe – 21, murawowe, łąkowe i pastwiskowe – 9, torfowiskowe – 3, okrajkowe – 3 i synantropijne – 17.

Szata roślinna gminy Adamów wykazuje zróżnicowanie pasmowe o układzie południkowym, z determinowanymi różnicami w sposobie użytkowania gruntów. Część centralną rozciągającą się z wschodu na zachód gminy, zajmują lasy największegoOURCZYSKA Gułów. Część południową i południowo-zachodnią zajmują głównie lasy liściaste (grądy, łęgi i olsy). Fitocenozy leśne występują także w północnej części gminy, tworzą kompleksy w Lasach Adamowskich. W podziale Polski na krainy i dzielnice przyrodniczo-leśne,

ryjówkaaksamitna, ryjówkamalutka, rzęsołkacz, zębiełekbiały. Zgryzonipospolici występuje myszdomowa, myszpolna, badylarka, nornikzwyczajny, nornicaruda, szczurwędowny. Zgatunkówłownychnater eniegminy występuje: lis, sarna, zającidzik. Ponadto natereniegminy występuje: kunaleśna, kunadomowa, łasicar onostajorazwydra. OwalarachfaunistycznychgminyAdamówwdużymstopniu decydują doliny rzecze oraz stawy w Adamowie i Konorzatce. Stwierdzono tu występowanie wielugatunków ptaków wodnych i wodno-błotnych, w tym: bąka, perkozardzawoszyjego, łabędzianiemego, siewczkirzeczej, błotniak stawowego, głowienki, czernicy, trzciniaaka, krzyżówka, łyski, czaplisiwej. Naterenach leśnych stwierdzono występowanie in. myszłowa, jastrzębia, sowy uszatej, puszczyka, dzięcioła czarnego, dzięcioła średniego, kruk, wronysiwiej, pełzaczaleśnego, kukułka, kowalik, sójki. Dogatunków ptaków pospolici występujących natereniegminy należą: grzywacz, sierpówka, jerzyk, dymówka, oknówka, pliszka siwa, kos, kapturka, sikorabogatka, wróbel, mazurek, szpak, zięba, dzwonec, sikora boga, sroka, rudzik, kwiczoł, bażant, kawka, gawron, syczygieł.

Dla terenugminy Adamów nie istnieje aktualna inwentaryzacja przyrodnicza, a ostatni przeprowadzony nadzwadzieścia lat temu wykazała, że wśród ssaków stwierdzono 9 gatunków ssaków łownych, 3 gatunki chronione oraz co najmniej 8 gatunków niepodlegających ochronie gatunkowej. Możliwe jest występowanie co najmniej kilku innych gatunków, np. jeż wschodni, karczownik ziemnowodny, badylarka. Przeważającą większość gatunków stanowią zwierzęta drobne, obejmujące przedstawicieli rzędów wadożerne i gryzoni. Są to na ogół zwierzęta szeroko rozpowszechnione w całej Polsce lub w dużych obszarach kraju. Z grupy ssaków łownych najliczniej występują: sarna (około 340 osobników), dosyć licznie sarna (90) oraz nielicznie jeleń (14), dzik (26) i lis (11), a najmniej liczniełoś. Brak danych o liczbie osobniczych pozostałych gatunków ssaków łownych. Zgodnie z kwalifikacją zagrożenia wyginieciem podawaną przez Głowacińskię natereniegminy Adamów stwierdzono wówczas 2 gatunki (borsuk i kunaleśna) z grupy silnie zagrożonych, 3 gatunki (łoś, lisi i nornik północny) z grupy zagrożonych, 4 gatunki potencjalnie zagrożone (wiewiórka, jeleń, sarnaidzik), 10 gatunków nie zagrożonych oraz jedengatunek introdukowany (piżmak).

Na opisywanym terenie stwierdzono występowanie 102 gatunków ptaków lęgowych i prawdopodobnie lęgowych (w tym tylko jednegogatunkunależącegosilnie zagrożonych wyginieciem - siewczkirzeczej). Grupa ptaków zagrożonych wyginieciem (3 stopień zagrożenia) liczy 17 gatunków, natomiast atunków potencjalnie zagrożonych zanotowano 30. Pozostałe 54 gatunki nie są zagrożone. Ogromną większość ptaków podlega ochronie gatunkowej lub błotnej. Trzy gatunki (sroka, wrona i siwa gawron) podlegają ochronie tylko w okresie od 15 marca do 30 czerwca. Z grupy ptaków lęgowych szczególnie ważną są: bocian czarny lęgowy, w. Gułów, kołuszka, słonka, dzięcioł średni, sroka szora i szereg gatunków ptaków wodnych lęgowych: nastaw w Adamowie, bąk (2 pary), perkozardzawoszy, rybitwa czarna, błotniak stawowy, cyranka. Licznie występują tu także: krzyżówka, głowienka i czernica oraz kilka gatunków ptaków szuwarowych. Z grupy gatunków przelotnych i zalatujących, obserwowano w gminie Adamów bardzo rzadki w Polsce gatunek drapieżnika - orzełkawłochatego. Spośród 102

gatunków ptaków uznanych za lęgowe lub prawdopodobnie lęgowe, dla 40 nielicznych i średnio licznych dokonano oceny liczby stanowisk oraz liczby par lęgowych. Dla większości gatunków liczba par pokrywała się z liczbą stanowisk. Gatunki potencjalnie zagrożone wyginieciem (4 stopień zagrożenia) to: puszczyk, kwiczoł, rokitniczka, trzciniczek, czarnogłówka, czyż, grubodziób i potrzos. Gatunki nie zagrożone wyginieciem (5 stopień zagrożenia): kuropatwa, grzywacz, sierpówka, kukułka, jerzyk, dzięcioł duży, skowronek, dymówka, oknówka, świergotek drzewny, pliszka żółta, pliszka siwa, strzyżyk, rudzik, słowik szary, kopciuszek, pokląska, kos, drożdź piewak, łośówka, zaganiacz, piegża, cierniówka, pokrzewka czarna, olbista, pokrzewka ogrodowa, świstunka leśna, pierwiosnek, piecuszek, mysikrólik, muchołówka szara, muchołówka żałobna, czubatka, sosnówka, modraszka, bogatka, kowalik, wilga, sójka, sroka, kawka, gawron, wrona, szpak, wróbel, mazurek, zięba, kulczyk, dzwonec, syczygieł, makolągwa, trznadel, ortolan i potrzoszcz. Jedynym gatunkiem introdukowanym jest bażant.

Zgodnie natereniegminy stwierdzono takie gatunki jak: sżurka zwinka, aleteżipadalca, zaskrońca i żmija żółta.

Plazynatereniegminy reprezentowane są przez:

- kumakanizinnego, występującego w dolinie Grabówki i nastaw w Adamowie;
- rzekotkę drzewną, notowaną w dolinie Grabówki, stawach adamskich i podmokłych łąkach koło Gułowa;
- ropuchę szarą wykrytą w nastawach rybnych gminy;
- ropuchę zieloną bytującą w nastawach w Adamowie.

Ichtyofauna jest również uboga i ograniczona do stawów gdzie występowali ciernik, kielb, koza, piskorz, okoń, słonecznica, płoć. Występowanie szczupaka, płoci i słonecznicy jest prawdopodobne. Stawy w Konorzatce są żarybiami głownie karpimi z domieszka łina i karasia.

Rozpoznana fauna bezkręgowców gminy Adamów to osobniki chronionych gatunków z rodziny biegaczowatych (*Carabidae*) oraz przedstawicieli rodziny trzmieli, atakujących liczną w lasach mrowkarudnicę.

Walory krajobrazowe

Walory krajobrazu wg definicji ustawowej to wartość ekologiczna, estetyczna i kulturowa terenu oraz związa ne z nim elementy przyrodnicze, ukształtowane przez siły przyrody lub w wyniku działalności człowieka. Krajobraz yn aturalne w niewielkim stopniu przekształcone przez człowieka, wyodrębni się w obszarze lasów oraz dendrolin rzec znych. Występują one na około 1/3 powierzchni gminy. Na pozostałych obszarach mamy do czynienia z krajobrazami k ulturowymi w znacznym stopniu przeobrażonymi antropogenicznie, w tym z krajobrazami drobnoprzestrzennych p óluprawnych i sadów oraz krajobrazami urbanistycznymi w terenach osadnictwa.

Część północną gminy to duże obszary rolnicze przeciętew części środkowej biegnąca równoleżnikowo do li ną Grabówki, wzdłuż której rozwinęła się warte zabudowa wsi Hordzieżka, Gułowi Adamów oraz dużym komplekse muroczyńska Gułów. Umowną granicę tego obszaru przebiegała by napółnoc od doliny rzeki Czarna. Na południe od C zarnie się osadnicza jest bardziej rozwinięta. Wsiemniej sze liczna zabudowa kolonijną. Pola uprawne tworzą mo z aikę z niewielkimi kompleksami leśnymi, sadami, zadrzewieniami i śródpolnymi. Występują liczne niewielkie obniżeń iab bezodpływowo. W części północnej terenu akcenty takie jak duże lasy, kompleksy stawów, czytelna dolina rzeki, stan owiądują wartość przyrodniczą i estetyczną. W części południowej, w większym stopniu przekształcone przez czło wieka, duże goz naczenia nabiera charakter wsi. Różnorodność elementów przyrodniczych i kulturowych w niewiel kim obszarze tworzy krajobraz kulturowy.

2.3. Uwarunkowania

ochronne Ochron gleb

Gleby klas bonitacyjnych od I do III chronione są na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów ol nych i leśnych, a zmiana ich przeznaczenia celów rolniczych wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spr aw rozwoju wsi. Wyłączenie z produkcji użytków rolnych wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego i organicznego , zaliczonych do klas I, II, III, IIIa, IIIb, oraz użytków rolnych klas IV, IVa, IVb, VI w wytworzonych z gleb pochodzenia orga nicznego możliwe jest po przeprowadzeniu procedury określonej w tej ustawie.

Ochrona lasów

Wszystkie grunty leśne objęte są ochroną, a zmiana ich przeznaczenia celów leśnych w przypadku gruntów leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa – wymaga uzyskania zgody odpowiedniego ministra, a pozostałych gruntów leśnych – wymaga uzyskania zgody marszałka województwa. W obrębie gminy nie ustanowiono lasów ochronnych.

Ochrona wód

Zarządzanie zasobami wodnymi, służące zaspokajaniu potrzeb ludności, gospodarki i ochrony środowiska, związane z tymi zasobami, w tym ochrony przed powodzią reguluje ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodn e. Strefy ochronne ujęć wody ustanowione przed dniem 1 stycznia 2002 r. wygasły z dniem 31 grudnia 2012 r. Zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne, w sprawie kosztów i kosztów właścicieli powinny być sporządzone dokumentacje hydrogeologiczne, w oparciu o które dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej wyznaczy strefy ochronne dla istniejących i projektowanych ujęć wód. W związku z powyższym, zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geol ogiczne i górnicze, należy wskazać ujęcia wód wraz z ich obszarami ochrony. Zasięgi tych obszarów należy określić m. in. w oparciu o wyznaczone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego strefy, bądź udokumentowa ne obszary ochronne ujęć wód podziemnych (bezpośrednie, pośrednie). Sposoby zagospodarowania stref regulow ane powinny być w ramach ustaleń planów miejscowych (tzw. ochrona planistyczna). W miejscowych planach zagosp odarowania przestrzennego należy także uwzględnić ochronę GZWP.

Ochrona przyrody

Jedyną formą ustawowej ochrony przyrody na terenie gminy Adamów według danych GDOŚ jest 6 pomników przyrody, z których większość w postaci 22 drzew rosnie w obrębie parku dworskiego w miejscowości Gułów (w tym ale jaskłada jęcasień z 19 grabów), a 1 zlokalizowany jest w Gułowie przy parku, 1 usytuowany jest w schodach w miejscow ości Hordzieżka, 1 w miejscowości Budziska (na południe od drogi do Helenowa), a gład narzutowy (granit) leży w obr ębie ewidencyjnym Dąbrówka ok. 1 km na południe od zabudowa wsi Budziska.

Ochroną całkowitaną terenu gminy objęte będą następujące gatunki roślin:

- *Lycopodium annotinum* L. (widłak jałowcowaty) w uroczysku Gułowi w Lesie Adamowskim;
- *Lycopodium clavatum* L. (widłak goździsty) w Lesie Adamowskim, w uroczysku Gułów, w lasach łopskich na południowej stronie drogi Lipiny-Kobylezy, w lesie na SE od Ferdynandowi, na północny-wschód osady Janówek i w lasach łopskich na NE od osady Podkępnie;

- *Diphasium complanatum* (L.) Rothm. (widłak płaszczony) w uroczysku Gułów oraz w lesie na zachód od Żurawca;
- *Dianthus arenarius* L. (goździk piaskowy) w borzesosnowym uroczysku Gułów;
- *Silem lithuanica* Zapał, (lepnica litewska) na piaszczystych poboczach dróg oraz w gródkach przydomowych w Lipinach;
- *Daphnemezereum* L. (wawrzynek wilczczyko) w łąkach uroczyska Gułów;
- *Drosera rotundifolia* L. (rosiczka okrągłolistna) na torfowisku w wysokim na zachód od Kalinowego Dołu;
- *Chimaphila umbellata* (L.) W. Barton, (pomocnik baldaszkowaty) w Lesie Adamowskim w uroczysku Gułów;
- *Vincaminor* L. (barwinek pospolity) w lesie łąskim na północno-zachód od wsi Budziska;
- *Lilium martagon* L. (lili żółte głów) w uroczysku Gułów;
- *Goodyera repens* (L.) R. Br. (tajęż jednostronna) w uroczysku Gułów;
- *Dactylorhiza majalis* (Reichenb.) P. F. Hurttet Summerhayes (starczyk szerokolistny) na wilgotnej łące na południowy-wschód od Adamowa przystawach Adamowskich;
- *Platanthera bifolia* L. (podkolan biały) - w uroczysku Gułów.

Naterenie gmin w spotkaniu może być zagrożeniem dla środowiska, reprezentowane przez: kruszynę polną, konwalię majową, płucnicę islandzką, kopytnik pospolity, bagno wyczałne, kalinę koralową, kocankę piaskową, turówkę wonną.

2.4. Jakość środowiska Zagrożenia

istansanitarny powietrza

Źródłami emisji zanieczyszczeń powietrza naterenie gminy Adamów są:

- powodujące emisję zanieczyszczeń: paleniska domowe, kotłownie mniejszych zakładów i obiektów publicznych (zanieczyszczenia: pył, dwutlenek siarki, tlenek azotu, tlenek węgla), transport samochodowy oraz ciągniki rolnicze - uprawy (zanieczyszczenia: tlenek azotu, tlenek węgla, węglowodory, pył, śladowe związki ołowiu),
- zanieczyszczenia (amoniak, pył, dwutlenek siarki, tlenek azotu, tlenek węgla) napływające spoza obszaru gminy, głównie z Zakładów Azotowych w Puławach i Elektrowni „Kozienice”.

Głównym paliwem wykorzystywanym przez mieszkańców jest przede wszystkim węgiel, miał węglowy oraz drewno. Natomiast pozostałościami ciepła, bardziej przyjaznego środowiska (gaz ziemny, olej opałowy i energia elektryczna) są znacznie droższe, w związku z czym wykorzystywane przez mniejszą część społeczeństwa lub firmy i instytucje. Stałe i obserwowane wzrosty natężenia ruchu pojazdów samochodowych, choć z drugiej strony następuje obniżanie wskaźników emisji dla nowych samochodów (nowe rozwiązania technologiczne, bezolowiowa benzyna, instalacje gazowe).

W ostatnich latach Raporty WIOŚ wykazywały, że gmina Adamów zaliczana byłaby do strefy klasyfikacji 'A' powietrza, zarówno z uwzględnieniem ochrony zdrowia, jak i roślin, dla której głównym celem działań jest utrzymanie jakości powietrza na tym samym lub lepszym poziomie (badano: C₆H₆, SO₂, NO₂, CO, Pb, As, Cd, Ni). Dla klasy C (klasa strefy dla zanieczyszczenia ostatecznych powyżej poziomu dopuszczalnego bądź docelowego) kwalifikowała się pod względem PM₁₀, PM_{2,5} i B(a)P. Stan powietrza badany w 2015 r. w najbliższym punkcie pomiarowym tj. miejscowości Jarczew (powiat łukowski, gmina Wola Mysłowska) wykazał: SO₂ (roczne) – 2,4 μg/m³ (przynormie 350 μg/m³), SO₂ (24-godzinne) – 10,4 μg/m³ (przynormie 125 μg/m³) i NO₂ (roczne) – 13,1 μg/m³ i nie przekroczył dopuszczalnego wynoszącego 40 μg/m³.

Zagrożenia istansanitarny wód

- Zagrożenie dla wód powierzchniowych i podziemnych stanowią:
- częściowy brak izolacji naturalnej wody pięt rzek i rzędowego, które występują na najmniejszych głębokościach i są wykorzystywane powszechnie przez ludność w studniach kopalnych;
- brak pełnej kanalizacji;
- zanieczyszczenia spływające z pól, szczególnie w okresach powodzi i ugruntów rolnych;
- ścieki deszczowe spływające z dróg, placów i stacji paliw;
- brak bezodpływowych zbiorników na ścieki lub ich rozszczelnienie w części budynków mieszkalnych wyposażonych w wewnętrzne systemy kanalizacyjne;
- niewłaściwe rolnicze użytkowanie ścieków, w szczególności gnojowicy, odprowadzanie ścieków nieoczyszczonych do ziemi lub do wód powierzchniowych;
- składowanie odpadów w miejscach do tego niewyznaczonych i nieurządzonych - „dzikie wysypiska” i problemy z infiltracją do powierzchni;
- przyzwanie obornika i kizzonek na nieuszczelnionym podłożu;

- infiltracja w głąb i płytko wód powierzchniowych soli używanej przez zarządcę drogi do zwalczania zimy i śniegu.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w ostatnich latach nie wykonywał badań stanu jakości wód w rzekach w obrębie gminy. Raport WIOŚ o stanie środowiska województwa lubelskiego w 2015 r. w najbliższej badanej JCWP –

Tyśmienica od Bystrzycy do ujścia wykazała ogólny słaby stan (potencjał) ekologiczny, przy dobrym stanie chemicznym, z tym stanem wód nie spełniono wymagań dla obszarów chronionych.

Ogólnie wody podziemne badane w wcześniejszych latach w najbliższych źródłach charakteryzowały się dobrym stanem wód. W 2015 r. w punkcie pomiarowym (naterenie gminy Międzyrzec Podlaski) wody podziemne odznaczają się III klasą jakości. Jak przyczynę zmian klasy jakości wymieniasię tu: Fe (geogeniczne pochodzenie), parametry tlenu w III klasie jakości. Monitoring operacyjny sieci krajowej stan chemiczny w najbliższych badanych w 2015 r. wód podziemnych również zaliczył do III klasy.

Zagrożenia i stan sanitarny gleb

Działalność rolnicza w gminie, poprzez stosowanie środków ochrony roślin, nawozów mineralnych i organicznych, zabiegów uprawy wpływają na zmianę właściwości gleby. Zagrożeniem dla gleby jest także wyczerpywanie jej zasobów mineralnych wynikające z gospodarki człowieka, co może prowadzić do chemicznej degradacji gleby poprzez wprowadzanie do niej związków pochodzenia zewnętrznego, a także za odprowadzaniem naturalnych składników w najwęższych wodach. Skutkiem tego procesu jest m.in. silne zakwaszenie i połączone z tym w wyniku ujawnienia działań substancji toksycznych (metale ciężkie, glin). WIOŚ w ostatnich latach nie prowadził monitoringu stanu gleb, dlatego wymienionych skutków antropopresji niemożna poprzedzić danymi ilościowymi.

Klimat akustyczny

Źródłem hałasu naterenie gminy jest głównie hałas komunikacyjny pochodzący przede wszystkim od dróg powiatowych i gminnych. WIOŚ nie prowadził naterenie gminy pomiarów hałasu, dlatego też można jedynie przypuszczać, że w ujęciu wzrastająca liczba pojazdów z większymi silnikami powoduje zwiększenie ich ruchu i przy tym, że naterenie gminy utrzymuje się na poziomie tendencji wzrostowej hałasu związanego z ruchem kołowym. Wzrost poziomu hałasu jest także spowodowany niezadawalającym stanem nawierzchni niektórych dróg oraz wzrostem ilości samochodów ciężarowych w strukturze ruchu.

Stan higieny radiacyjnej

Narażenie na oddziaływanie pola elektromagnetycznego, występuje głównie podczas eksploatacji źródeł (urządzeń) wytwarzających energię elektromagnetyczną. Podstawą zaopatrzenia w siłę energii elektrycznej jest system sieci średniego napięcia 15 kV w wykonaniu na powietrznym.

Zagrożenia i stan biosfery

Nieprawidłowo przeprowadzona melioracja doprowadziła do obniżenia poziomu wody gruntowej w dolinie rzeki Grabówki oraz południowej części uroczyska Gułów. Przesuszenie terenu, spowodowało wyeliminowanie wielu gatunków środowiska podmokłych, szczególnie ptaków i płazów, przejawiają się wycofaniem terenów gminnych i torfowisk oraz zmniejszenie ich liczby. Zagrożeniem dla fauny i flory, poza ich regulacją jest zanieczyszczenie ich wód. Niekorzystne dla ich liczby i różnorodności. Zagrożeniem dla fauny i flory jest także zanieczyszczenie wód. Jednym z lokalnych zagrożeń, szczególnie dla zwierząt łowczych są trasy komunikacyjne o dużym nasileniu ruchu. Dużo samochodów i ciężarów w gminie, podczas wędrowki do zbiorników wodnych.

3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

3.1. Zabytki architektury i budownictwa (stan na 31 grudnia 2018 r.).

Obiekty wpisane do rejestru zabytków nieruchomych województwa lubelskiego:

Naterenie gminy Adamów znajdują się dwa zespoły dwao obiekty wpisane do rejestru zabytków nieruchomych województwa lubelskiego. Są to:

- Kościół parafialny p.w. Podwyższenia Św. Krzyża w Adamowie wraz z dekoracją, ruchomościami, dzwonnicą i drzewostanem w obrębie cementarza kościelnego nr wpisu – A/576; Kościół barokowo-klasycystyczny z przełomu XVIII i XIX w. wzniesiony w wschodniej części rynku (w miejscu wcześniejszego), stanowi istotny element historycznego układu urbanistycznego dawnej miejscowości Adamów.
- Dawny zjazd do Adamowie, nr wpisu – A/1177;

Obiekt murowany z l.p.oł. XIX w., ułożony jest w zachodniej pierzei rynku (Pl. Śniegockich 1-9, ul. F. Kleeberga 1).

- Zespół klasztorny karmelitów w Woli Gułowskiej: kościół p.w. Nawiedzenia NMP, z dekoracją architektoniczną malarzką, ruchomościami, klasztor karmelitów, teren w granicach ogrodzonej parceli obejmującej cmentarz kościelny stary i nowy z drzewieniem, częściowo otoczonym murem, bramą i dzwonnica, nr wpisu – A/578. Zespół klasztorny budowany od 1648 do 1782 r. Kościół klasztorny wyróżnia się monumentalną dwuwieżową fasadą. Architektura wnętrza prezentuje klarowny układ trójnawowy – bazylikowy. Nawa środkowa i prezbiterium, przykryte zostały kolebkowym sklepieniem wspartym napaśach (gurtach).
- Dawny kościół parafialny p.w. Podwyższenia Krzyża Św. – obecnie kaplica p.w. Św. Ap. Piotra i Pawła w Zakępiu, nr wpisu – A/20. Obiekt ten to dawne drewniane cerkiew unicka z 1693 r. zbudowana w miejscowości Łukowce z fundacji Karola Stanisława Radziwiłła, translokowana do Zakępi pod koniec lat 80-tych XX w.

Wszystkie zabytkowe obiekty wpisane do rejestru są utrzymane w dobrym stanie. Do rejestru zabytków archeologicznych województwa lubelskiego wpisanych obiektów z teren ugminy.

Obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków:

Gmina posiada opracowaną gminną ewidencję zabytków, przyjętą Zarządzeniem nr 96/17 Wójta Gminy Adamów z dnia 21 grudnia 2017 r. Gminna ewidencja zabytków zawiera 39 obiektów będących zabytkami architektury i budownictwa, wpisanymi do rejestru, zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz inne zabytki nieruchome wyznaczone przez wójta w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków. Poza tym do gminnej ewidencji zabytków, wpisano 20 stanowisk archeologicznych (oczym wpkt. 1.2.). Największą grupę zabytków wpisanych do GEZ Adamów stanowią kaplice i krzyże przydrożne.

Zwzględu, iż rejestru ewidencji zabytków oraz wykaz stanowisk archeologicznych podlegają zmianom, obiekty mogą być z nich bądź wykreślone, bądź do nich dopisane i uwzględnione w planach miejscowych bez konieczności ich wprowadzania do niniejszego studium.

Tabela 4. Obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków.

Lp. GEZ	Miejscowość	Adres	Nazwa obiektu	Czas powstania	Nr rej. zabytków	Data wpisu
1	Adamów	Kleeberga 2	Kościół parafialny p.w. Podwyższenia	1796-1860	A/576	14.02.1974
2	Adamów	Kleeberga 2	Kościół parafialny p.w. Podwyższenia Krzyża	1796-1860	A/576	14.02.1974
3	Adamów	Kleeberga 2	Dzwonnica przy kościele parafialnym	1796-1860	A/576	14.02.1974
4	Adamów	Kleeberga 2	Drzewo stan w obrębie cmentarza przy-	1796-1860	A/576	14.02.1974
5	Adamów	Pl. Śniegockich	Zajazd (austria)	l.p.oł. XIX w	A/1177	8.08.1995
6	Adamów	Cmentarna (dz. nrewid.)	Cmentarz zym-sko-	1833/1905/1970	-	-
7	Adamów	Cmentarna (dz. nrewid.)	Cmentarz zym-sko-	l.p.oł. XVI w.	-	-
8	Adamów	Korczaka	Cmentarz żydowski	1925	-	-
9	Adamów	Kleeberga/ Mę-	MPN Pomnik na 20-lecie odzyskania	1938	Nr WEZ: 3364	-

			skanianie podległości			
10	Adamów	Kościelna42/44	Kapliczka przydrożna	I poł. XX w.	NrWEZ: 3364	-
11	Adamów	Kleeberga2	Plebania	1910	-	-
12	Budziska	Budziska	Miejsce rozstrzelania	1942/1962	-	-
13	Dąbrowka	Dąbrowka33	Kapliczka przydrożna	I poł. XX w.	NrWEZ: 3372	-
14	Gułów	Gułów	Pozostałość cieszynskiego parkowego odczarnia	XIX w.	-	-
15	Gułów	Gułów	Pozostałość cieszynskiego parkowego park	XIX w.	-	-
16	Gułów(las)	Gułów	Mogiła powstańców styczniowych	1863	-	-
17	Gułów	Gułów	Kapliczka przydrożna	XIX w.	-	-
18	Gułów	Gułów(rondo)	Krzyż przydrożny	I ćw. XX w.	-	-
19	Helenów	Helenów16	Kapliczka przydrożna	pocz. XX w.	NrWEZ: 3373	-
20	Helenów	Helenów21	Kapliczka przydrożna	1934	NrWEZ: 3374	-
21	Helenów	Helenów	Mogiła wojenna	1939	NrWEZ:	-
22	Konorzatka	Konorzatka	Krzyż przydrożny	I poł. XIX w.	NrWEZ: 3366	-
23	Konorzatka	Konorzatka7	Kapliczka przydrożna	2 poł. XVIII w.	NrWEZ: 3367	-
24	Lipiny	Lipiny	Kapliczka przydrożna	I poł. XIX w.	NrWEZ: 3370	-
25	Lipiny	Lipiny	Pozostałość cieszynskiego	XIX w.	NrWEZ: 3371	-
26	Natalin	Natalin	Kapliczka przydrożna	1956	NrWEZ: 3377	-
27	Turzystwo	Turzystwo	Kapliczka przydrożna	1904	NrWEZ: 3368	-
28	Turzystwo	Turzystwo	Kapliczka przydrożna	1955	NrWEZ: 3369	-
29	Turzystwo	Turzystwo	Cmentarz rzymsko-katolicki	1869	-	-
30	Wola Gułowska	Wola Gułowska 56	Zespół klasztorny karmelitów trzeńskich (kościół par. pw. Na wzięcie NMP, klasztor, teren cmentarza, ogrodzenie z bramą i dzwonnica)	1648-1782	A/578	17.02.1972

31	WolaGułowska	WolaGułowska 56	Kościółpar. pw. Nawiedzenia NMP(w zespole	1648-1782	A/578	17.02.1972
32	WolaGułowska	WolaGułowska 56	KlasztorKarmelitów(wzespole klasztorny	1648-1782	A/578	17.02.1972
33	WolaGułowska	WolaGułowska 56	Terencment arzakościelnego(wzespole klasztorny	1648-1782	A/578	17.02.1972
34	WolaGułowska	WolaGułowska 56	Ogrodzeniez bramą(wzespole klasztornym	1648-1782	A/578	17.02.1972
35	WolaGułowska	WolaGułowska 56	Dzwonnica(w zespole klasztornymkarmelitów)	1648-1782	A/578	17.02.1972
36	WolaGułowska	WolaGułowska	Krzyżprzydrożny	1895	-	-
37	Zakępie	Zakępie17B	d.cerkiewu nic-kaob. Kaplica rzym.-kat.pw.św.ApostołówPioraiPawła translokowane	1693, 1987	A/20	22.03.1966
38	Zakępie	Zakępie40	Kapliczkaprzydrożna	ok.1950	NrWEZ:3365	-
39	Żurawiec	Żurawiec30	Kapliczkaprzydrożna	1956	NrWEZ:3376	-

3.2. Stanowiska archeologiczne.

Dorejestru zabytków archeologicznych województwa lubelskiego niemawpisanych obiektów z terenu gminy

Stanowiska archeologiczne ujęte w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków znajdującej się na terenie gminy Adamów obejmują 20 stanowisk będących głównie śladami osadniczymi.

Tabela 5. Wykaz Stanowisk archeologicznych.

L.p.	L.p.GEZ	Miejscowość	Obszar AZP	Nr stanowiska	Nr stanowiska w
1	A-1	Adamów	67-78	7	3
2	A-2	Adamów	67-78	8	4
3	A-3	Adamów	67-78	9	5
4	A-4	Gułów	67-78	1	1
5	A-5	Gułów	67-78	2	2
6	A-6	Gułów	67-78	3	3
7	A-7	Gułów	67-78	4	4
8	A-8	Gułów	67-78	5	5
9	A-9	Gułów	67-78	6	6

10	A-10	Konorzatka	68-78	7	1
11	A-11	Konorzatka	68-78	8	2
12	A-12	Konorzatka	68-78	9	3
13	A-13	Lipiny	68-77	1	1
14	A-14	Sobiska	68-78	10	1
15	A-15	Sobiska	68-78	11	2
16	A-16	Sobiska	68-78	12	3
17	A-17	Zakępie	67-78	10	1
18	A-18	Zakępie	67-78	11	2
19	A-19	Zakępie	67-78	12	3
20	A-20	Zakępie	67-78	13	4

Ochroną konserwatorską proponuje się objąć stanowisko archeologiczne stanowiące teren podawnym cmentarzem, leżącym na północnym obszarze miejscowości Adamów przy skrzyżowaniu drogi do Wojcieszkowa i Krzywdy.

3.3. Krajobraz kulturowy.

W gminie wyróżniają się dwie miejscowości silnie współtworzące krajobraz kulturowy. Są to: Adamów i Wola Gułowska. Ekspozycja zabytkowych obiektów lub innych charakterystycznych elementów zabytkowych (np. zieleni) winna być chroniona.

Pierwszą z nich jest ośrodek gminny –

Adamów, w którym występują elementy historycznego układu przestrzennego, tzn. rozplanowanie, zabudowa oraz związane z nimi integralnie teren krajobrazu wyróżniającego się całością układu przestrzennego miejscowości Adamów. Układ dawnego miasteczka zachował się przedewszystkim w wschodniej części rynku z usytuowanym przynim kościołem i zajazdem. Miasto pierwotnie lokowane pod nazwą Jadaromina, podstawił dokument wydany w 1539 przez króla Zygmunta Starego. W 1569 roku miasto liczyło 415 mieszkańców, a w 1576 już 700. W XIX wieku mieszkało tu około 1000 osób w 90 domach. Na przełomie XVIII i XIX w. wzniesiono nowy barokowo-klasycystyczny kościół. Mimo utraty w 1869 roku przez Adamów praw miejskich w związku z polityką represyjną władz arskich zaparcie powstańca styczniowego, do dzisiaj czytelny jest historyczny układ urbanistyczny miejscowości. Zachował się też kilka parterowych oraz piętrowych domów mieszkalnych, z przełomu XIX i XX wieku, warty zachowania z uwagi na detale architektoniczne i symetryczny rozplanowanie części frontowych.

Drugą miejscowością

gminy wyróżniającą się pod względem zasobu historycznego współtworzącego krajobraz kulturowy jest Wola Gułowska, ukształtowana w formie ulicówki z dominującą fasadą kościoła klasztornego. W 1633 r. Ludwik Krasieński, dziedzic tej części dóbr, postanowił ufundować klasztor OO. Karmelitów oraz wykończył w miejscu starej, drewnianej kaplicy. W kościele znajdują się cudami słynący obraz Najświętszej Maryi Panny, koronowany w 1982 r. przez Abpa Józefa Glempa, koronami papieskimi oraz kopia obrazu Madonny z Białynic. Klasztor OO. Karmelitów mieści jednocześnie Sanktuarium Matki Bożej Patronki Żołnierzy Września i jest miejscem pielgrzymkowym. W sąsiedztwie miejscowości toczył się ostatni etap kampanii wrześniowej 1939 r.

Cechą charakterystyczną pozostałych mniejszych miejscowości gminy jest zachowanie historycznego układu ruralistycznego w postaci pełnych ulicówek, które również winny być chronione. Wyjątek w gminie pod względem lokalizacji zabudowy stanowią wieś Zakępie i bardzo rozproszony i nieuporządkowany osadnictwem.

3.4. Dobra kultury współczesnej.

Dobra kultury współczesnej zostały w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym zdefiniowane jako niebędące zabytkami dobra kultury, takie jak pomniki, miejsca pamięci, budynki, ich wnętrza i detale, zespoły budynków, założenia urbanistyczne i krajobrazowe, będące uznaniem dorobkiem współczesnych pokoleń, jeżeli ich wartość jest artystyczna lub historyczna. Obiektami z terenu gminy, które spełniają przesłanki uznania za dobra kultury współczesnej jest Dom Kultury - Pomnik Czynu Bojowego Kleeberczyków. Obiekt spełnia kryterium historyczne i kryterium tradycji miejsca oraz jest interesujący pod względem architektonicznym pomimo okresu, w którym powstał (kryzys gospodarczy lat 80-tych XX). Obiekt ten ukończono w 1989 r. dla uczczenia pamięci ostatniej bitwy obronnej 1939 r. (5 października) toczony przez Samodzielną Grupę Operacyjną "Polesie", szerzej znanej jako „bitwa pod Kockiem”, dowodzoną przez gen. Franciszka Kleeberga. Instytucją znajdującą się w obiekcie kultuwują pamięć czasu i wojny światowej m.in. poprzez działalność wystawienniczą Domu Kultury - Pomnika,

zorganizowanieuroczystościrocznicowych,opiekęnadgrobamikleeberczykówczyutrzymywaniestałegokontaktuz środowiskamiKleeberczykówwkrajuizagranicą,aprzede wszystkimpoprzezorganizowaniecorocznychuroczystościrocznicowychostatniejbitwyobronnej1939r.,które w 2007r.zostaływzbogaconeorekonstrukcjąbitwyoklasztorwWoliGułowskiej.

4. REKOMENDACJIWNIOSKÓWZAWARTYCHWAUDYCIEKRAJOBRAZOWYMLUBOKREŚLENIAPRZEZAUDYTKRAJOBRAZOWYGRANICKRAJOBRAZÓWPRIORYTETOWYCH

Audytkrajobrazowy(identyfikującykrajobrazywystępującewwojewództwieorazoceniającyichwartościwskazującyerekomendacjękształtowaniaochrony)- jakozadaniewłasnesamorząduszczęblawojewódzkiegookreślone wustawie zdnia24kwietnia2015r.ozmianieniektórychustawzwiązanychzewzmocnieniemnarzędziochronykrajobrazu(Dz.U.z2015r.,poz.774)- niezostałojeszczewykonane.Wprzypadkuprzeprowadzeniaaudytukrajobrazowego,możezajśćwprzyszłości ewentualnapotrzebaaktualizacjiStudiumwzwiązkuzwyznaczeniem krajobrazów priorytetowychiokreśleniemi dla nichlokalnychformarchitektonicznychzabudowy.

5. UWARUNKOWANIAWYNIKAJĄCEZZAGROŻENIABEZPIECZEŃSTWALUDNOŚCIIEJMIENIA

Odpowiedzialnośćzazapewnieniebezpieczeństwa mieszkańcomgminyAdamów spoczywana4jednostkachOSP.Ponadtonadbezpieczeństwemmieszkańcównawajjednostkipowiatowe-KomendaPowiatowaPolicji(KPP)iKomendaPowiatowaPaństwowejStrażyPożarnej(KPPSP)wŁukowie.

POLICJA

W2016roku natereniepowiatuŁukowskiegozaistniało74wypadkidrogowe,wwynikukórych13osóbponiosła śmierć,natomiast99zostałorannych.Wtymokresie teżzanotowano795kolizjidrogowych.

STRAŻPOŻARNA

Natereniegminydziałają4jednostkiOSP.Ponadto gminaznajduje sięnaterenie dzia łaniaKomendyPowiatowejStrażyPożarnejz siedzibąwŁukowie.JednostkiOSPnatereniegminy to:

1. OSPAdamów
2. OSPWolaGułowska
3. OSPHordzieżka
4. OSPFerdynandów

W2017r.natereniepowiatuŁukowskiegozanotowano**849**zdarzenia,wtym:

- pożary-240,
- miejscowezagrożenia-566,
- alarmyfalszywe-43.

Wstosunkudoroku2016odnotowanoo82zdarzeniawięcej.

Wporównaniu zrokiem2016statystykazdarzeńprzedstawiasięnastępująco:

Rodzaj zdarzenia	2017r.	2016r.	+Przyrost -spadek
Pożary(P)	240	230	+10(+4.34%)
Miejscowezagrożenia	566	489	+77(+15.74%)
Alarmyfalszywe(AF)	43	48	-5 (-10.41%)
Razem	849	767	+82(+10.69%)

Tabela6.Zdarzenia(P,MZ,AF)naterenieposzczególnychgmin.

Lp.	Miasto(m.) Gmina(g.)	Pożary	Miejscowe zagrożenia	Alarmy falszywe	Ogółem
1	g.Adamów	9	26	1	36
2	g.Krzywda	25	65	1	91
3	m.Łuków	66	162	27	255
4	g.Łuków	27	85	5	117
5	g.Serokomla	13	13	0	26
6	g.Stanin	18	39	1	58
7	m.StoczekŁukowski	8	23	1	32

8	a.Stoczek	28	43	3	74
9	g.Trzebieszów	11	32	3	46
10	g.Wojcieszków	17	22	1	40
11	g.Wola	18	56	0	74
Razem		240	566	43	849

Udziałpożaróww miejscowychzagrożeniachwliczbieinterwencji jestzależnyod warunków pogodowych. Długotrwały okres suszy przyczyną zwiększenia liczby pożarów, natomiast silny wiatr, intensywne opady deszczu czy śniegu zwiększają liczbę miejscowych zagrożeń – powodzi, podtopień, lokalnych trąp powietrznych. Opierając się na długoletnich, prognostycznych badaniach klimatu należy założyć wzrost niekorzystnych, ekstremalnych zdarzeń pogodowych.

6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEBI MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

6.1. Potrzeby rozwoju

Najbliższe strony gminy związane są z peryferyjnym położeniem, dużą odległością od większych ośrodków miejskich oraz niewielką ilością zakładów produkcyjnych tworzących miejsc pracy. Słabo rozwinięta jest także infrastruktura w zakresie przetwórstwa rolno-spożywczego oraz miejsc bytu i ołów rolnych. Ważnym aspektem jest brak produktu turystycznego, baz noclegowej i skoordynowanej promocji zasobów turystycznych gminy. Wśród priorytetowych potrzeb mieszkańcy należą do: zły stan infrastruktury drogowej, braku infrastruktury technicznej (brak sieci gazowej i przestarzała sieć energetyczna), niewystarczająca komunikacja autobusowa oraz brak miejsc pracy. Potrzeby dla rozwoju zostały ujęte w Strategii Rozwoju Gminy Adamów na lata 2016-2020 (z perspektywą do 2022 r.), która została sporządzona w roku 2015 i przyjęta została uchwałą Rady Gminy Adamów w Uchwale Nr VI/40/15 z dnia 9 czerwca 2015 r. Strategia wyznacza cele strategiczne, cele szczegółowe i zadania realizacyjne.

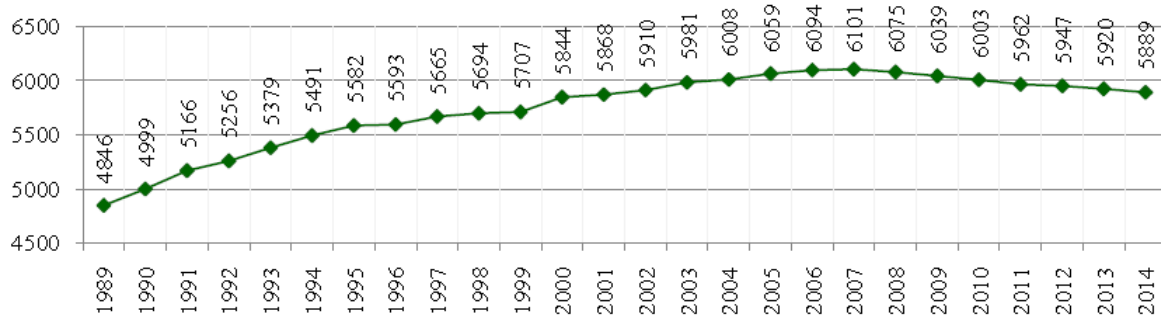
6.2. Możliwość rozwoju

Możliwość rozwoju gminy Adamów związana jest głównie z walorami przyrodniczo-krajobrazowymi i kulturowymi idającymi zansę rozwoju turystyki i aktywności. Ukształtowanie terenu, zasilenie, trasy rowerowe pozwalają na uprawianie kolarstwa, szlak turystyczny stanowią sprzyjające warunki do produkcji zdrowej żywności. Na terenie gminy działają wiosk tematyczna i Sobisko promujące przetwórstwo miodu. Struktura wiekowa gminy jest korzystna, ponieważ większość ludności jest w wieku produkcyjnym. Wadą gminy jest aktywność ludności i pod względem społecznym oraz dostępność edukacji i przedszkoli. W celu zachowania i wykorzystywania walorów gminy należy inwestować w sektor turystyczny i społeczno-gospodarczy.

6.3. Demografia

Gminę Adamów zamieszkuje obecnie 5752 osoby (dane GUS 2016 r.). Z opracowanej w Strategii Integracji Społecznej i Rozwiązywania Problemów Społecznych (SIS i RPS) w Gminie Adamów na lata 2017-2023 (z perspektywą do 2030) wynika, że do 2007 r. liczba mieszkańców w gminie rosła następnie zaczęła spadać średnio o 30 osób rocznie.

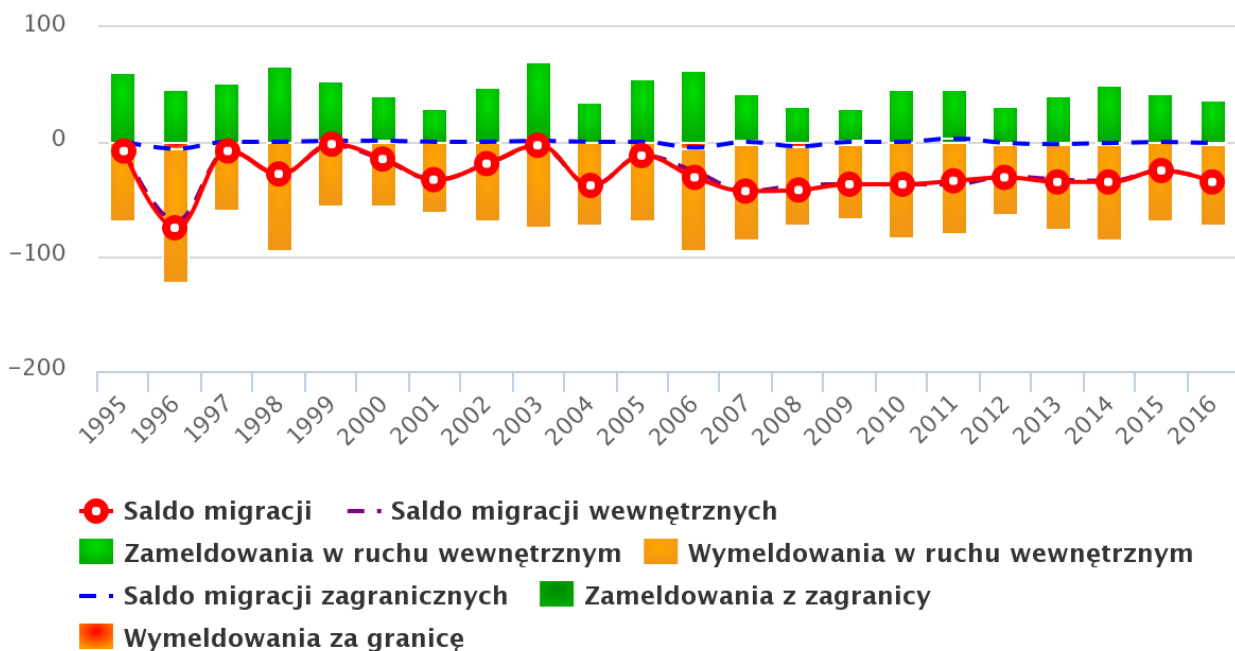
Liczba ludności w latach 1989-2014.



źródło: Strategia Integracji Społecznej i Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Adamów na lata 2017-2023 (z perspektywą do 2030)

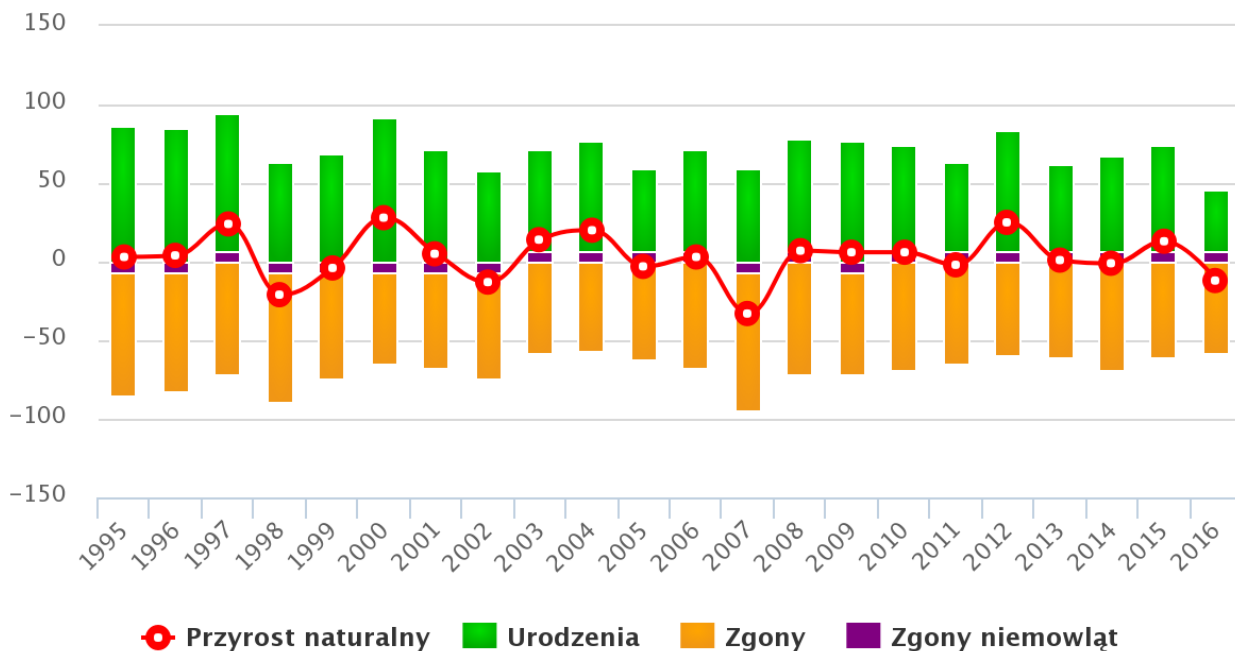
Głównym czynnikiem wpływającym na sukcesywny spadek ludności w Gminie Adamów to ujemne saldo migracji i spadająca liczba urodzeń.

Migracja pobyta w latach 1995-2016



źródło: www.polskawliczbach.pl Przyrost

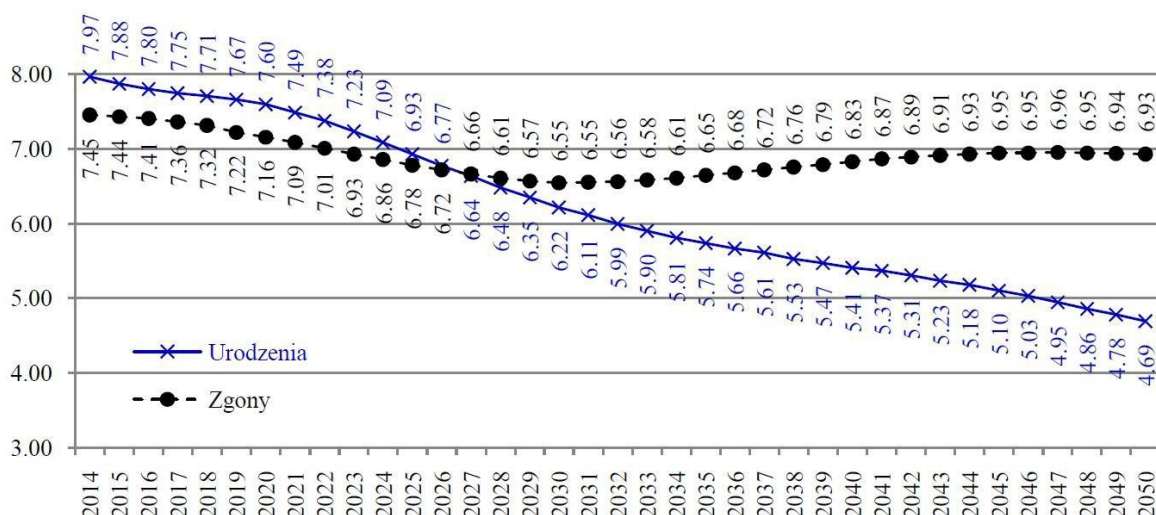
naturalny w latach 1995-2016



źródło: www.polskawliczbach.pl

Zgodnie z prognozą przedstawionymi w SISIRPS dodatni przyrost naturalny utrzyma się do 2027 r., a następnie liczba zgonów będzie większa od liczby urodzeń, co spowoduje, że przyrost naturalny będzie ujemny.

Prognoza urodzeń i zgonów w g. Adamów

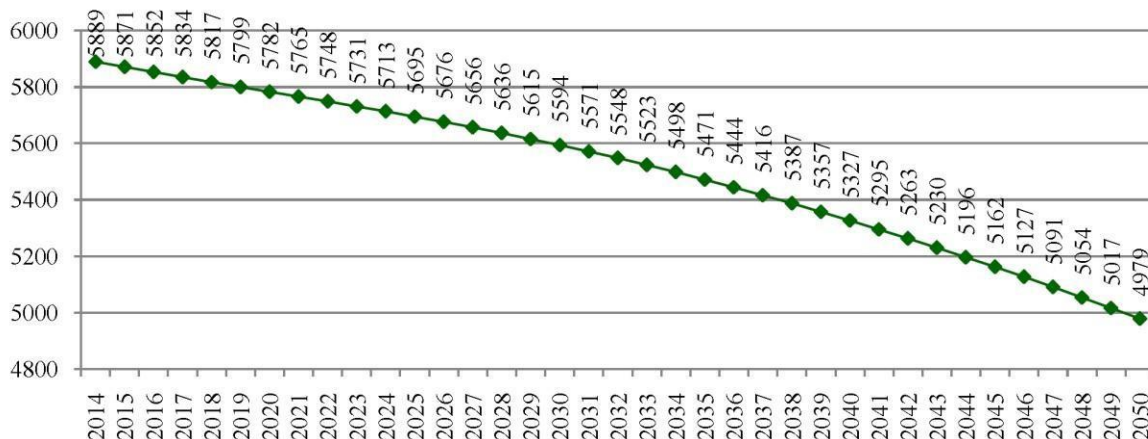


źródło: Strategię Integracji Społecznej i Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Adamów na lata 2017–2023 (z perspektywą do 2030)

Czynniki te powodują, że mieszkańcy gminy Adamów będą się starzeć, odpływ ludzimi i wyższymi kształconymi wraz z spadkiem liczby urodzeń spowoduje efekt starzenia się społeczeństwa. Tym samym przybędzie osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do osób w wieku produkcyjnym przedprodukcyjnym.

OpracowanoprognozademograficznadlagminyAdamówwAnalizie Społecznej Gminy Adamów nie jest zbyt optymistyczną zakładą, że w 2050 roku liczbą balduńców zmniejszy się o ok. 910 osób w porównaniu do 2014 roku, jeśli poziom przyrostu naturalnego i migracji zarobkowej utrzyma się na dotychczasowym poziomie.

Prognoza demograficzna g. Adamów



źródło: Strategię Integracji Społecznej i Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Adamów na lata 2017–2023 (z perspektywą do 2030)

6.4. Finanse gminy

Gmina Adamów w 2015 r. miała dochód w wysokości 18,4 mln złotych, z czego 1,8 mln złotych przeznaczylanainwestycje, czyli 10,1% wydatków ogółem. Pomimo spadku dochodów w 2015 r. Widać sytematyczny wzrost dochodów gminy od 2008 r. który wówczas wynosił 14,8 mln złotych, wówczas wydatki na inwestycje wynosiły 2,6 mln złotych.

Wzrost wartości dochodów odzwierciedla przyrost zainwestowanych terenów na obszarze gminy, a także warunkuje dalsze perspektywy rozwoju, dając większe możliwości finansowania inwestycji z zakresu zadań własnych gminy, w pomagających przyszłym procesom inwestycyjnym.

Gmina Adamów jest w czołówce gmin powiatu łukowskiego z dotychczasowej instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej jest to odpowiednio 2 i 3 miejsc w powiecie. Świadczy to o dobrej rozwiniętej infrastrukturze technicznej, co wiąże się z możliwościami otwierającymi nowe obszary inwestycyjne.

Tabela.8Strukturazabudowymieszkiowej

Sołectwo	Średnia Pow.działki	Średnia P ow.	Liczbamieszkańców	Powierzchniamieszkalnaaosobę	Ilośćosóbnamieszkanie
AdamówI AdamówII	1506	97	2152	23,1	4,2
Budziska	2269	96	226	23,0	4,1
Dąbrówka	3508	102	163	18,8	5,4
Ferdynandów	2569	111	157	29,7	3,7
Gułów	2837	112	519	23,7	4,7
Helenów	2292	133	87	35,2	3,8
Hordzieżka	1988	90	386	21,4	4,2
KalinowyDół	3002	68	57	22,8	3
Konorzatka	1581	75	147	24,5	3,1
Lipiny	2320	111	294	23,8	4,6
Sobiska	2188	103	225	25,7	4,0
Turzystwo	2198	105	398	24,4	4,3
Władysławów	3762	107	179	20,4	5,2
WolaGułowska	2274	102	349	22,3	4,6
Zakępie	2220	90	386	19,8	4,5
Żurawiec	2655	119	227	25,7	4,6
Gmina	2447	1621		24,1	

Opracowaniewłasne

ZobrazowanedanepredstawiająistniejącystanzabudowynatereniegminyAdamówwrozbiuciuasołectw

a.

Średniapowierzchniamieszkaniaaosobęjestróżnicowanawahasięwpredzialeod 18,8m²od 35,2m²coniejestwysokimwskaźnikiem.Możnarównieżwynioskować,żemieszkaniasąwielopokoleniowe.Najwięk szysredniwskaźnikilośćosóbnajednomieszkanieodnotowanyzostałwmięscowościDąbrówkaiwynosi5,4.

BilansterenówprzeznaczonychpodzabudowęwMiejscowychplanachzagospodarowaniaprzestrzennego

Natereniegminyobowiązujądwamięscoweplanuzagospodarowaniaprzestrzennego

PierwszyMPZPzostałuchwalonyuchwałąNrXXXII/226/06RadyGminyAdamówzdnia26października2006r.wspr awie uchwaleniamejscowego planu zagospodarowaniaprzestrzennegoterenówzabudowywsiwgminieAdamówzezmiannamiUchwałąNrXVI/101/12R adyGminyAdamówzdnia17sierpnia2012r.

DrugiMPZPzostałuchwalonyuchwałąNrVIII/37/07RadyGminyAdamówzdnia23kwietnia2007r.wsprawieuchwale niazmiannamięscowegoplanuzagospodarowaniaprzestrzennegoośrodkagminnegoAdamówzezmiannami: UchwałąNrXLII/221/10RadyGminyAdamówzdnia23czerwca2010r.UchwałąNrX VI/100/12RadyGminyAdamówzdnia17sierpnia2012 r.

Powierzchniaobjętaobowiązującymiplanamitook821hacostanowi6%powierzchnigminy.

Zprzedstawionychpowierzchniwyznaczonychwmiejscowychplanachzagospodarowaniaprzestrzennegowyodrę bnionezostałyterenypredzianepod inwestycjewdziwieciugrupach RM-Terenyzabudowyzagrodowej;

MN-Terenyzabudowymieszkiowejjednorodzinnej;

RM,U-Terenyzabudowyzagrodowej,terenyzabudowyusługowej;MW-

Terenyzabudowymieszkiowejwielorodzinnej;

MN,U-Terenyzabudowymieszkiowejjednorodzinnej,terenyzabudowyusługowej;

U;KS,U-Terenyzabudowyusług publicznych,terenyzabudowyusługowejorazTerenyobsługikomunikacji;P-

Terenyzabudowyprzemysłowo-składowej;

P/U-Tereny zabudowy usługowej, tereny zabudowy przemysłowo-składowej;
ML, MN-Tereny zabudowy letniskowej, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej

Tabela 9 Zestawienie powierzchni terenów z MPZP dla funkcji mieszkaniowej i aktywności gospodarczej

Miejscowość	Tereny inwestycyjne wyznaczone w MPZP								
	RM	MN	RM,U	MW	MN,U	U;KS,U	P	P/U	ML,MN
Hordzieżka	303858	0	0	0	0	1037	0	0	0
Lipiny	125067	0	0	0	5953	0	0	0	0
Turzystwo Drugie	251298	0	0	0	0	7274	0	0	0
Wola Gułowska	227645	0	0	0	44322	72564	0	17782	0
Dąbrówka	135209	0	0	0	0	0	0	0	0
Adamów	616350	949982	85058	12423	100293	78269	38296	183688	0
Gułów	235948	9240	0	0	0	58015	0	0	0
Konorzatka	186965	9832	0	0	729	5075	0	0	96760
Łącznie	2082340	969054	85058	12423	151297	222234	38296	201470	96760

Opracowanie własne

Opracowana tabela wyodrębniła tereny zabudowy mieszkaniowej oraz aktywności gospodarczej w skład której wchodzi teren usług przemysłu. W obszarach dla których plan miejscowy wyznacza różne funkcje w miastach przyjęta została zasada wykorzystania terenu w równej proporcji.

Łączna powierzchnia terenów mieszkaniowych - **M** w gminie wynosi 391 1211 m².

Łączna powierzchnia terenów aktywności gospodarczej -

UP w gminie wynosi 126 1014 m².

Chłonność położonych na terenie gminy obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, rozumiana jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażona w powierzchni użytkowej zabudowy w podziale na funkcje zabudowy, wyodrębniła powierzchnię terenów wolną od zabudowy zgodnej z poniższą tabelą.

Tabela 10. Zestawienie powierzchni terenów z MPZP niezainwestowanych dla funkcji mieszkaniowej i aktywności gospodarczej

Miejscowość	Tereny inwestycyjne wyznaczone w MPZP do zabudowy								
	RM	MN	RM,U	MW	MN,U	U;KS,U	P	P/U	ML,MN
Hordzieżka	191504	0	0	0	0	0	0	0	0
Lipiny	92916	0	0	0	5048	0	0	0	0
Turzystwo Drugie	120418	0	0	0	0	1098	0	0	0
Wola Gułowska	55694	0	0	0	18046	19505	0	7870	0
Dąbrówka	90646	0	0	0	0	0	0	0	0
Adamów	339496	430185	85058	0	78565	32680	10770	164079	0
Gułów	132140	4095	0	0	0	9237	0	0	0

Konorzatka	88789	2579	0	0	0	0	0	0	93703
Łącznie	1111603	436859	85058	0	101659	62520	10770	171949	93703

Opracowanie własne

W tabeli wyodrębnione zostały tereny zabudowy mieszkaniowej oraz aktywności gospodarczej, w skład której wchodzi teren usług przemysłu. W obszarach dla których plan miejscowy wyznacza różną funkcję w miastach przyjęta została zasada wykorzystania terenu w równej proporcji.

Łączna powierzchnia terenów do realizacji nowej zabudowy mieszkaniowych M w gminie wynikająca z planów miejscowych wynosi 1688671 m².

Łączna powierzchnia terenów do realizacji nowej zabudowy aktywności gospodarczej UP w gminie wynikająca z planów miejscowych wynosi 338597 m².

Do obliczenia chłonności położonych na terenie gminy obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę mieszkaniową, rozumianą jako możliwość lokalizowania w tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy przyjęto:

- powierzchnię działki budowlanej - 2000 m²
- jeden budynek mieszkalny nadziałce budowlanej
- średnią ilość osób w gospodarstwie domowym - 3 osoby
- wielkość powierzchni użytkowej zabudowy mieszkaniowej na jedną osobę - 45 m².

Tabela 11. Chłonności położonych na terenie gminy, niezabudowanych obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę mieszkaniową

Tereny M	Wielkość działki	Ilość budynków w A/tab B	Średnia ilość osób w gospodarstwie domowym	Powierzchnia na 1 osobę	Uśredniona powierzchnia użytkowa budynku mieszkalnego w tab D x tab E	Chłonność obszarów w MPZP terenów
A	B	C	D	E	F	G
168867	2000	844	3	45	135	113940

Opracowanie własne

Do obliczenia chłonności położonych na terenie gminy obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę aktywności gospodarczej, rozumianą jako możliwość lokalizowania w tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy przyjęto współczynnik intensywności zabudowy na poziomie 0,3.

$$338597 \times 0,3 = 101579 \text{ m}^2$$

Bilansterenów w zwartej zabudowie

W gminie Adamów układ przestrzenny wsizaliczyń należą do ulic i dróg, gdzie istnieją ciągi zabudowy poprzez wyznaczenie działkami wolnymi do zabudowy. Z obszaru gminy wybrano miejscowości dla których nie obowiązują plany

miejscowe, ponieważ chłonność obszarów przeznaczonych pod zabudowę w tych miejscowościach została już obliczona. Następnie wybrane zostały tereny gdzie koncentracja zabudowy jest najwyższą a struktura funkcjonalno-przestrzenna została wykształcona. Obszary takie wyznaczone w 10 sołectwach gminy Adamów, do dalszej analizy przyjęto je jako obszary wypełnione wykształconej, zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej.

Podobnie jak przy obszarach objętych MPZP do obliczenia chłonności położonych na terenie gminy, obszarów wypełnionych wykształconej zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej, rozumianą jako możliwość lokalizowania w tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy przyjęto:

- powierzchnię działki budowlanej - 2000 m²
 - jeden budynek mieszkalny nadziałce budowlanej
 - średnią ilość osób w gospodarstwie domowym - 3 osoby
- wielkość powierzchni użytkowej zabudowy mieszkaniowej na jedną osobę - 45 m².

Tabela12 Chłonność położonych na terenie gminy, obszarów niezabudowanych w zwartej strukturze zabudowy

Sołectwo	Obowiązuje MPZP	Powierzchnia terenu zabudowanego	Wielkość działki	Ilość budynków w tabA/ tabB	Średnia ilość osób w gospodarstwie	Powierzchnia 1 osobę	Uśredniona Powierzchnia użytkowa budynku	Chłonność obszarów w MPZP terenów
		A	B	C	D	E	F	G
Adamów I	TAK							
Adamów II								
Budziska	NIE	21925	2000	11	3	45	135	1485
Dąbrówka	TAK							
Ferdynandó	NIE	44132	2000	22	3	45	135	2970
Gułów	NIE	13113	2000	6	3	45	135	810
Helenów	TAK							
Hordzieżka	NIE	11973	2000	6	3	45	135	810
Kalinowy	NIE	16590	2000	8	3	45	135	1080
Konorzatka	TAK							
Lipiny	NIE	10420	2000	5	3	45	135	675
Sobiska	TAK							
Turzystwo	NIE	28432	2000	14	3	45	135	1890
Władysławó	NIE	20461	2000	10	3	45	135	1350
Wola Głowska	TAK							
Zakępie	NIE							
Żurawiec	NIE	38935	2000	19	3	45	135	2565
Gmina	TAK	205981						13635

Opracowanie własne

Chłonność położonych na terenie gminy niezabudowanych obszarów w zwartej strukturze zabudowy rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy wynosi 13635m².

7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z STANU PRAWNEGO GRUNTÓW

Analizując strukturę własności gruntów (stan na dzień 1 stycznia 2018), widać, że zdecydowaną większość terenów należą do osób prywatnych - 7203ha, co daje ok. 73% w ogólnej powierzchni gruntów w gminie. Około 25% (2408ha) stanowi własność Skarbu Państwa, a reszta to stosunkowo mało jest gruntów gminnych (136ha - 1,4%). Strukturę własności gruntów w Gminie Adamów przedstawia poniższa tabela.

Tabela13. Struktura własności gruntów

Właściciel	powierzchnia	udział procentowy
Osoby fizyczne	7203	72,9
Skarb Państwa	2408	24,5
Kościół, związek wyznaniowy	30	0,3
Gmina	136	1,4
Powiat	14	0,1

Pozostali	79	0,8
Razem	9870	

8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW O DRĘBNYCH WYSTĘPOWANIACH I TERENÓW GÓRNICZYCH W WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW O DRĘBNYCH

8.1. Obiekty teren chronionych na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Jedyną formą ustawowej ochrony przyrody na terenie gminy Adamów według danych GDOŚ jest 6 pomników przyrody, z których 3 występują w miejscowości Gułów, 1 usytuowany jest na wschód od miejscowości Hordzieżka, 1 w miejscowości Budziska (na południe od drogi do Helenowa), a gład narzutowy (granit) leży w obrębie ewidencyjnym Dąbrówka ok. 1 km na południe od zabudowań wsi Budziska. Z danych pozyskanych z Urzędu Gminy Adamów wynika, że kasztanowiec biały, podobnie jak 19 sztuk drzewale i grabo- wiązowe jrośnie w parku dworskim w Gułowie, dąb szypułkowy w obrębie Lasu Adamów, a dąb szypułkowy tak jak gład narzutowy zlokalizowane są w Budziskach.

8.2. Obiekty teren chronionych na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych

Na terenie gminy Adamów dominują gleby klasy IV (48,5% powierzchni gruntów rolnych i 48,8% powierzchni użytków zielonych). Przeważające powierzchnie gleb klasy III-IV koncentrują się w północnej części gminy, równoległe do doliny Grabówkina zachód od Adamowa oraz w części południowej wokół miejscowości Budziska i Władysławów. Na pozostałych terenach tworzą mozaikę gleb mniej lub bardziej

Udział gleb w poszczególnych klasach bonitacyjnych przedstawia się następująco:

- III – 5,97% grunty orne i 13,54% użytki zielone;
- IV – 48,59% grunty orne i 52,68% użytki zielone;
- V – 35,41% grunty orne i 30,92% użytki zielone;
- VI – 9,97% grunty orne i 2,86% użytki zielone;
- VIz – 0,06% grunty orne.

Gleby klas bonitacyjnych do III chronione są na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, a zmiana ich przeznaczenia celów rolniczych wymaga uzyskania zgody ministra właściwego ds. spraw rozwoju wsi. Wyłączenie z produkcji użytków rolnych wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego i organicznego, zaliczonych do klas I, II, III, IIIa, IIIb, oraz użytków rolnych klas IV, IVa, IVb, VI i VIz wytworzonych z gleb pochodzenia organicznego jest po przeprowadzeniu procedury określonej w tej ustawie.

8.3. Obiekty teren chronionych na podstawie ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach

Las zajmujący łącznie grunty zadrzewionymi i zakrzewionymi 3162 ha 3198,78 ha, co stanowi ponad 32% powierzchni gminy. Las państwowy wchodzący w skład Nadleśnictwa Łuków Obręb Adamów, leśnictwa Gułów Korwin i zajmują 2147 ha, co stanowi ponad 70% powierzchni leśnej gminy. Poza ok. 2100 ha Uroczyskiem Gułów, kilku hektarów lasy występują również na terenach wsi Budziska, Hordzieżka, Lipiny, Sobiska, Władysławów, Wola i Gułowska i Żurawiec. Powierzchnia lasów prywatnych wynosi 1051 ha i są to niewielkie powierzchnie w terenach występujących na obszarze całej gminy. Zarówno w lasach prywatnych jak i państwowych gatunkiem panującym jest sosna (ponad 90%). Ponadto największą powierzchnię w lasach państwowych zajmują dąb (4,8%), a także brzoza i olsza (ponad 1%). W lasach prywatnych pozasosną występuje 3,8% brzozy i 1,2% olszy generalnie odznaczają się one młodszą strukturą wiekową.

Wszystkie grunty leśne objęte są ochroną, a zmiana ich przeznaczenia celów leśnych w przypadku gruntów leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa – wymaga uzyskania zgody odpowiedniego ministra, a pozostałych gruntów leśnych – wymaga uzyskania zgody marszałka województwa. W obrębie gminy nie ustanowiono lasów ochronnych.

8.4. Obiekty teren chronionych na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

Na terenie gminy Adamów znajdują się 4 obiekty zabytkowe wpisane do rejestru Konserwatora Zabytków (A/576 – Adamów, A/1177 – Adamów, A/578 – Wola Gułowska, A/20 – Zakępie). Gmina posiada opracowaną Gminną Ewidencję Zabytków, na której znajdują się 39 obiektów będących zabytkami budownictwa i architektury.

Ponadto na terenie gminy znajdują się 20 stanowisk archeologicznych.

Problematyka zabytków i opieki nad zabytkami została szczegółowo omówiona w rozdziale 3.

9. WARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI

9.1. Komunikacja Komunikacja rowerowa

unikacja rowerowa

Przez gminę Adamów przebiega szlak rowerowy Szlak Ziemi Łukowskiej. Jest to szlak rowerowy składający się z sieci szlaków łącznej długości 330 km na terenie 12 gmin, w tym gminy Adamów. Przez gminę biegnie zarówno główna trasa jak i drogi lokalne. Składowe elementy głównej trasy szlak przebiegają między innymi przez Las Gułowski i.

Komunikacja drogowa

Przez gminę Adamów nie przebiegają żadne drogi krajowe oraz wojewódzkie. Najbliższe drogi tej kategorii znajdują się od południowo-wschodniej, na terenie gmin Wojcieszków oraz Serokomla, drogą wojewódzką nr 808 (relacja Kock – Łuków). Od strony południowej, w gminach Kock i Jeziorany graniczą z Gminą Adamów, zlokalizowana jest droga krajowa nr 48 (relacja Tomaszów Mazowiecki – Kock). Najbliższym węzłem drogowym dla gminy Adamów jest Kock oraz Radzyń Podlaski gdzie łączy się droga krajowa nr 19 i 63.

Dla połączeń powyższych wymienionych dróg oraz docelów obsługi komunikacyjnej gminy służą drogi powiatowe oraz gminne zapewniające połączenia między gminami oraz wewnątrz gminy.

Przez teren gminy Adamów przebiegają następujące drogi powiatowe (łączna długość ok. 45,3 km): 1348L

– Okrzeja-Charlejew (9,2 km);

1349L – Ryki-Kobyliczyk (0,8 km);

1350L – Adamów-Wola Okrzejska (7,3 km);

1357L – Wojcieszków-Wola Burzecka-Adamów (1 km); 1358L-

Adamów – Zakępie-Hordzież (5,3 km);

1359L – Krzywda-Adamów (10 km);

1360L – Hordzież – Czarna – Lipiny (6,4 km); 1361L-

Wola Gułowska-Kalinowy Dół (5,3 km).

Uzupełniająca rolę stanowią sieć ponad 73 km dróg gminnych.

W Strategii rozwoju gminy Adamów... przeprowadzone badania wskazują na duży niedostatek dróg lokalnych (55% pytanych).

Komunikacja kolejowa

Przez gminę

Adamów nie przebiega żadna linia kolejowa, a najbliższa graniczy od strony zachodniej z linią kolejową nr 26. Jest to linia kategorii pierwszej, zelektryfikowana i dwutorowa, relacji Łuków-Radom. W najbliższym sąsiedztwie gminy znajdują się stacja kolejowa Okrzeja, oraz przystanki Grabów Szlachecki, Hordzieżka oraz Krzywda. Przewoźnikiem oferującym przejazd kolejowy są Przewozy Regionalne które zapewniają połączenia z Białą Podlaską, Dęblinem, Łukowem oraz Terespołem. W związku z przebiegiem linii kolejowej po stronie zachodniej gminy Adamów, gdzie szlak kolejowy stanowi barierę komunikacyjną funkcjonuje jeden przejazd kategorii Anstacji w Okrzei. Reszta przejazdów na drogach lokalnych jest kategorii D, nie są one wyposażone w żadne systemy urządzeń zabezpieczenia ruchu.

Komunikacja lotnicza

Na terenie gminy Adamów nie ma zlokalizowanych żadnych lotnisk. Najbliższe lotniska międzynarodowe znajdują się w Świdniku, jest to Lublin Airport odległość do pokonania wynosi około 85 km. W Radomiu odległość około 100 km oraz w Warszawie, Lotnisko Chopina, odległość około 129 km.

Publiczny transport zbiorowy

Transport zbiorowy obecnie realizowany jest przez dwa podmioty. Są to PKS w Łukowie S.A. zapewniający połączenia lokalne jak i dalekobieżne z Lublinem (przez Kock, Lubartów), Łukowem, Siedlcami, Warszawą (przez Garwolin) oraz Werspol zapewniający połączenia z Warszawą (przez Garwolin).

9.2. Infrastruktura techniczna

Infrastruktura energetyczna.

Gmina Adamów nie posiada własnego źródła energii elektrycznej SN 15kV. Zaopatrzenie gminnych stacji transformatorowych 15/0,4kV odbywa się poprzez system powiązań zewnętrznych sieci 15kV. Podstawowym źródłem zasilania jest stacja transformatorowo-

rozdzielcza 30/15kV w gminie Krzywda. Zasilanie stacji w Krzydzie odbywa się linią 30kV z stacji 100kV w Łukowie.

System powiązań zewnętrznych tworzą cztery magistrale LSN 15kV:

- linia „Krzywda-Wojcieszków-Oszczepalin”
- linia „Krzywda-Ryki”
- linia „Krzywda-Adamów-Kock”
- linia „Krzywda-Okrzeja-Kock”

Zewzględnając potrzebę zapewnienia zasilania awaryjnego w wypadku awarii zasilania w gminie Krzywda za pewnione są powiązania z stacjami 110/15kV w Rykach, linia „Krzywda-Ryki”, oraz 110/15kV w Kocku, linie „Krzywda-Adamów-Kock” i „Krzywda-Okrzeja-Kock”. Dodatkowo obie linie „Krzywda-Kock” są powiązane ze sobą.

Przeciętnym odbiorcą energii elektrycznej w gminie Adamów jest średniej wielkości gospodarstwo rolne pobierające energię o mocy szczytowej 5-

10kW, docelowo bytowych zasilania urządzeń służących do produkcji rolnej. Tylko niewielki odsetek odbiorców wiejskich korzysta z energii o mocy szczytowej przekraczającej 10kW. Jedynymi stacjami transformatorowymi, 2w Adamowie i 1w Gułowie, zasilają urządzenia niżej do produkcji rolnej (chłodnia, wodociągi w Adamowie).

Infrastruktura gazowa

Natęrenie gminy braki sieci gazowej. Gazyfikacja będzie możliwa po doprowadzeniu gazuociągu wysokiego ciśnienia do gminy Wojcieszków lub Serokomla, jako odgałęzienia od magistrali gazowej Ø700 Podlasie – Wronów. Niestety brak jest takiej inwestycji w planach dziesięcioletnich rozwoju systemu przesyłowego operatora gazuociągów przesyłowych GAZSYSTEMS.A.

Infrastruktura wodno-ściekowa

Sieć wodociągowa w gminie Adamów liczy blisko 62km oraz ponad 1700 przyłączy do budynków. W gminie 97,2% budynków (97,2% ludności) mieszkalnych podłączonych jest do sieci wodociągowej. Niektóre fragmenty sieci w magajają już modernizacji.

Sieć kanalizacyjna liczy 22km oraz jest doniej podłączonych ponad 470 punktów. W Adamowie zlokalizowane jest biologiczno-mechaniczne oczyszczalnia ścieków o maksymalnej wydajności 300m³ nadobę. Nieliczne występują przydomowe oczyszczalnie ścieków. Dominują przydomowe szamba, które niekorzystnie wpływają na środowisko. W gminie jest podłączonych do sieci kanalizacyjnej tylko 26,6% budynków mieszkalnych (29% ludności). Dziennie odprowadzanych jest ok. 92m³ ścieków.

Gospodarka odpadami

Obecnie odpady komunalne są składowane przez Zakład Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w Adamówkach. Radzyna Podlaskiego Sp. z o.o. Gmina Adamów nie posiada własnego wysypiska śmieci. Gmina posiada zorganizowany system zbiórki odpadów zmieszanych oraz selektywnie zmieszanych. Natęrenie gminy działają również Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

10. ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELEW PUBLICZNYCH

Natęrenie gmina Adamów zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego nie planowane są zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

11. WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ

Istotnym czynnikiem mającym wpływ na bezpieczeństwo wałów przeciwpowodziowych natęrenie całego województwa jest odpowiednie utrzymanie koryt rzek. Dlatego też, zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego, należy utrzymać dobrą jakość koryt rzek wraz z ich renaturalizacją i zachowaniem terenów podmokłych jak oregulatorów wodny wód.

CZEŚĆ III

KIERUNKI ROZWOJU I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ADAMÓW

III. KIERUNKI

1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW, W TYM WYNIKAJĄCE Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO

Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy są zgodne z wskazaniem Strategii oraz realizują zapisaną w niej misję i wizję gminy, które brzmią:

Misja

Celem realizowanej polityki rozwoju jest kreowanie zrównoważonego i spójnego postępu gminy atrakcyjnej turystycznie, ekonomicznie i inwestycyjnie poprzez efektywne wykorzystanie zasobów przyrodniczych, kulturowych, nowoczesnej infrastruktury technicznej oraz integracji społecznej przestrzeni gminy Adamów.

Wizja

Gmina Adamów powinna być miejscem, które każdemu mieszkańcowi gminy będzie dumą zwać swoją małą ojczyznę. Miejscem, w którym panuje ład i porządek, bezpieczeństwo, tolerancja i wzajemne zrozumienie odmiennych przekonań, poglądów, norm i systemów wartości innych ludzi. Miejscem, w którym stworzone zostaną wysokiej jakości przestrzeń do życia i działania wychodząca naprzeciw dążeniom lokalnej społeczności[...]"

W dokumencie sformułowane zostały obszary priorytetowe mające istotne znaczenie dla osiągnięcia stanów rzeczy określonych w wizji rozwoju gminy:

1. Stworzenie warunków dla zakładania nowych przedsiębiorstw i rozwój działających.
2. Poprawa stanu środowiska naturalnego i ład przestrzennego.
3. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i poprawa układu komunikacyjnego.
4. Wspieranie rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego oraz komfortu życia Mieszkańców.

Z punktu widzenia opracowanej, Strategii integracji społecznej i rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Adamów na lata 2017-

2023 (z perspektywą 2030) "szczególnie znaczenie mają obszary związane z niwelowaniem problemów z zatrudnieniem w gminie (nr 1) i podnoszeniem aktywności społecznej mieszkańców (nr 4).

Misja i wizja w Strategii integracji społecznej i rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Adamów została opisana następująco: „Misją gminy Adamów jest poprawa jakości życia mieszkańców gminy. Komplementarną w stosunku do misji jest wizja, która sformułowana została następująco: „Wizją Gminy Adamów jest wspólna oświadczenie o wysokiej jakości życia, przyjaznym mieszkańcom i turystom, z dostępnymi i wysokiej jakości usługami społecznymi oraz warunkami sprzyjającymi rozwojowi kultury i przedsiębiorczości.”

Studium warunków i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest dokumentem określającym przestrzennymi wymiary polityki, zmierzającej do osiągnięcia określonych celów rozwoju gminy. Zakładając, że realizacja strategii polityki przestrzennej będzie opierała się na następujących priorytetach:

- rozwój przestrzennym miejscowości Adamów jako głównego ośrodka gminnego z koncentracją usług administracji, kultury i terenów inwestycyjnych.
- rozwój przestrzennym miejscowości Wola Gułowska jako ośrodek lokalnego gminnego z koncentracją usług podstawowych i usług kultury.
- wykorzystanie istniejących walorów do rozwoju gospodarstw rolnych z wykorzystaniem upraw ekologicznych.
- wykorzystanie istniejących walorów przyrodniczych i kulturowych do przekształcenia istniejącego zagospodarowania w zabudowę agroturystyczną – letniskową.
- poprawa estetyki i walorów kulturowo-krajobrazowych osadnictwa oraz kształtowanie przestrzeni publicznych.

Realizacja określonej polityki przestrzennej winna zmierzać w kierunku:

- kształtowania ład przestrzennego poprzez ochronę terenów wartościowych i infrastruktury terenów zabudowanych i zachowanie wartościowego układu osadniczego terenów wiejskich - rozwój sieci osadniczej w oparciu o wyznaczone obszary zabudowy z możliwością realizacji funkcji agroturystycznej i letniskowej;
- aktywizacji gospodarce i rozwoju przedsiębiorczości na terenie gminy, poprzez zagospodarowanie terenów w aktywność gospodarczą i głównym miejscowości Adamów;
- ochrony walorów środowiska przyrodniczego i zasobów wód podziemnych wynikających z warunków regionalnych, kształtowanie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej i gospodarki odpadami, uwzględniającej podatność środowiska i krajobrazu na degradację;

- ochrony krajobrazu kulturowego oraz kształtowania zabudowy zagospodarowania terenu z uwzględnieniem wymogów zachowania walorów dziedzictwa kulturowego;
- rozwoju sieci i urządzeń infrastruktury technicznej dla poprawy obsługi mieszkańców gminy w sposób niewpływający ujemnie na środowisko przyrodnicze;
- racjonalnego wykorzystania walorów i zasobów gminy, kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy w zgodzie z naturalnymi predyspozycjami, harmonizowania celów ochronnych, ekonomicznych i społecznych na zasadzie równowagi rozwoju.

Kierunki zmian w zagospodarowaniu przestrzennym wynikają w dużej mierze z przeprowadzonej analizy potencjalnych możliwości rozwoju gminy Adamów oraz bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę.

W której określono:

Zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową - M

Liczba mieszkańców roku 2015 w gminie Adamów wynosiła 5811 osób. Średnie powierzchnie mieszkań na jedną osobę w gminie wynoszą ok. 24 m², co jest wartością niższą niż średnia krajowa, która wynosi około 26,7 m². Średnie powierzchnie mieszkań na osobę w gminie Adamów jak i w całej Polsce jest wskaźnikiem stosunkowo małym w porównaniu do standardów mieszkaniowych w Europie, przykładem są Niemcy gdzie na jedną osobę przypada około 45 m² powierzchni mieszkalnej, co jest wskaźnikiem 2 razy większym.

Regulacje prawne wprowadzane w polskim prawie mają na celu zaspokoić potrzeby mieszkaniowe w Polsce, również dane z ostatnich lat wskazują na wzrost powierzchni mieszkań na jednego mieszkańca w Polsce.

W związku z powyższym, standard mieszkaniowy w gminie Adamów będzie nawiązywał do standardów europejskich. Zgodnie z prognozą demograficzną, liczbę mieszkańców w najbliższych 30 latach (do 2047 roku) zmniejszy się do 5054 osób, czyli o 757 osób.

Uwzględniając powyższe prognozy (spadek liczby mieszkańców), to wzrost zapotrzebowania na nową zabudowę będzie wynikać wyłącznie z poprawy standardów mieszkaniowych mieszkańców gminy. Przy średniej powierzchni mieszkalnej na jednego mieszkańca w wysokości 45 m²

5091 mieszkańca w 2047 r. powierzchnia użytkowa zabudowy mieszkaniowej powinna wynosić 229 095 m².

Zwiększonoprognostowane zapotrzebowanie na zabudowę mieszkaniową na najbliższe 30 lat o 30% do wielkości **297 823 m²** powierzchni użytkowej zabudowy mieszkaniowej w tym 1 387 85 m² powierzchni mieszkaniowej istniejącej i 159 038 m² nowej powierzchni mieszkaniowej.

Zapotrzebowanie na nową zabudowę usługową i aktywność gospodarczą - U

Standardy urbanistyczne nie określają zapotrzebowania na nową zabudowę usługową i aktywność gospodarczą. Ilość powyższych terenów uzależniona jest od warunków lokalnych i kierunków rozwoju gminy. Adamów jest gminą narażoną na warunki przyrodnicze, które mogą ograniczyć rozwój turystyki i agroturystyki. Zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową zabudowy funkcji aktywności gospodarczej zostało przeprowadzone na podstawie liczby osób pracujących i zarejestrowanych bezrobotnych. Według danych urzędu statystycznego w gminie Adamów w roku 2015 było 483 osób pracujących i 227 osób zarejestrowanych bezrobotnych.

Łączna liczba osób na rynku pracy to 710 osób. Zakładając, że liczba osób na rynku pracy zostanie utrzymana na tym samym poziomie. Do obliczenia powierzchni zabudowy usługowej przyjmujemy

wskaźnik 30 m² powierzchni użytkowej zabudowy na 1 osobę, co daje powierzchnię 21 300 m² zapotrzebowania na powierzchnię użytkową zabudowy usługowej. Zgodnie z art. 10 ust. 7 pkt. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zwiększonoprognostowane zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową zabudowy usługowej i aktywności gospodarczej na najbliższe 30 lat o 30% do wielkości 27 690 m².

Istniejąca powierzchnia użytkowa usług według danych UG wynosi 9968 p.u. Różnicą między istniejącą powierzchnią użytkową a zapotrzebowaniem daje wskaźnik zapotrzebowania na powierzchnię użytkową zabudowy aktywności gospodarczej w wielkości **17 722 m²**.

W zakresie zapotrzebowania mieszkańców gminy w powierzchni usług publicznych przyjmujemy następujące wskaźniki.

Szkoły podstawowe 4 miejsc na 2500 m² powierzchni użytkowej zabudowy mieszkaniowej Przedszkola

1 miejsc na 2500 m² powierzchni użytkowej zabudowy mieszkaniowej

Podstawa opieki zdrowotnej 5 m² powierzchni użytkowej dla pomieszczeń POZ, powyżej 2500 m² powierzchni użytkowej zabudowy mieszkaniowej, nakład kolejnej 2500 m².

Przy wielkości 297 823 m² powierzchni użytkowej zabudowy mieszkaniowej na szkołę podstawową przypadać będzie ok. 500 uczniów, na przedszkole 119 wychowanków.

Zdanych UG Wynika, że uczniów w 2014 r. było 672 natomiast wychowanków przedszkolnych 149.

Obecna powierzchnia użytkowa zabudowy usług oświaty w wielkości 2061 m² powierzchniadyktyczna zaspokaja potrzebę mieszkańców gminy.

Obecnie teren gminy funkcjonują dwa POZ w Adamowie i Woli Gułowskiej, zgodnie przyjętym wskaźnikiem przewiduje się zapotrzebowanie powierzchni użytkowej zabudowy POZ na poziomie 595 m².

Obecna powierzchnia użytkowa zabudowy usług zdrowiawynosi 542 m² inależny przyjętą zapotrzebowanie na nową powierzchnię użytkową zabudowy usług zdrowiaw wielkości 53 m². Biorąc pod uwagę możliwość rozbudowy lub zmian sposobu użytkowania istniejących obiektów na funkcję usług zdrowiawnie przewiduje się wyznaczenie nowych terenów pod usług zdrowiaw.

Wskaźnik branedoobliczenia zapotrzebowania na usługikomercyjnej i publicznej uwzględnia art. 10 ust. 7 pkt. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym umożliwiając zwiększone prognozowane zapotrzebowania o 30%.

Porównanie maksymalnego skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę oraz sumy powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy

Maksymalna skala gminy zapotrzebowania na nową zabudowę przekracza sumę powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy – bilans terenów pod zabudowę uzupełniasię o różnicę tych wielkości wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy i przewiduje się lokalizację nowej zabudowy poza obszarami, w których mowa w pkt 2 i 3, maksymalnie w ilości wynikającej z uzupełnionego bilansu.

Tabela 14. Zapotrzebowanie na nową zabudowę według funkcji

	Zapotrzebowania w gminie na powierzchni użytkowej zabudowy	Powierzchnia użytkowa nowej zabudowy na obszarach obowiązujących w miejscowych planach	Powierzchnia użytkowa nowej zabudowy na obszarach pełni wykształconej zwartej strukturze	Różnica
Pow. Użytkowa zabudowy mieszkaniowej	159038 m ²	113940 m ²	13635 m ²	31463 m²
Pow. Użytkowa zabudowa kulturalno-rekreacyjna	17722 m ²	101579 m ²	-----	-83857 m²
Pow. Użytkowa zabudowa	Brak zapotrzebowania	-----	-----	-----
Pow. Użytkowa zabudowa	Brak zapotrzebowania	-----	-----	-----

Opracowanie własne

Maksymalna skala gminy zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową przekracza łączną powierzchnię terenów zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz terenów przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę mieszkaniową.

Maksymalna skala gminy zapotrzebowania na nową zabudowę aktywnośći gospodarczej zaspokaja łączną powierzchnię terenów zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz terenów przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę aktywnośći gospodarczej.

Usług publicznych z zakresu usług oświaty w obecnym stanie pełni zaspokoją docelowe zapotrzebowanie na 500 miejsc w szkołach podstawowych przy obecnej liczbie miejsc 672.

Podobnie jest w przypadku miejsc w przedszkolach przy docelowym zapotrzebowaniu równym 119 miejsc, obecnie przedszkola zapewniają opiekę 149 dzieciom.

Usług publicznych z zakresu usług zdrowiaw obecnym stanie przy możliwościach rozbudowy obiektów lub zmian sposobu użytkowania lokalności usług zdrowiaw pełni zaspokoją docelowe zapotrzebowanie na 592 m² powierzchni użytkowej zabudowy usług zdrowiaw.

Niewykazano chłonności dla usług turystyki - gmina Adamów jest nie zwykłą atrakcją na podwzgłędem przyrodniczym. Na terenie gminy Adamów występują obszary waleńskie przyrodniczych rangi regionalnej lokalnej, mogące stać się bazą do rozwoju różnych odmian turystyki pieszej, rowerowej czy kwalifikowanej. Biorąc pod uwagę regionalną rangę turystyki w gminie Adamów oraz możliwość prowadzenia agroturystyki w terenach zabudowy agrodowej niewykazano chłonności dla usług turystyki. Niewykazano chłonności dla usług obsługi rolnictwa, których realizacja nie powinna podlegać ograniczeniom z uwagi na rolniczy charakter gminy.

Zapotrzebowanie na nową powierzchnię użytkową zabudowy, określonej chłonnością na obszarach obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz na obszarach pełniących funkcję strukturalną funkcjonalno-przestrzenną w granicach jednostki osadniczej, wykazała wyłączenie funkcji zabudowy mieszkaniowej w ilości 31463 m². Przy założeniu, że: powierzchnia użytkowa budynku mieszkalnego wynosi 135 m², powierzchnia działki budowlanej wynosi 2000 m² to $31463 \text{ m}^2 / 135 \text{ m}^2 = 233$ - nowych budynków mieszkalnych $233 \times 2000 \text{ m}^2 = 466000 \text{ m}^2 = 46,6 \text{ ha}$.

Zapotrzebowanie na powierzchnię pod zabudowę mieszkaniową na terenie gminy wynosi 46,6 ha.

2. KIERUNKI WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY PRZEZNACZONE POD ZABUDOWĘ ORAZ TERENY WYŁĄCZONE POD ZABUDOWĘ

2.1. Kierunki dotyczące zagospodarowania terenów

W gminie Adamów przeważa zabudowa zagrodowa, budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne oraz zabudowa mieszkaniowo-usługowa. Na terenach wskazanych pod jej lokalizację należy dążyć do tego, aby tworzyły one zwarte osiedla. Głównym założeniem jest wypełnienie istniejących struktur osadniczych zabudowy mieszkaniowej. W obszarach osiedli mieszkaniowych należy lokalizować przestrzenie publiczne służące integracji społecznej i codziennej rekreacji mieszkańców. Należy też dążyć do przewietrzania terenów poprzez prowadzenie terenów zielonych (urządzonych, sadów, ogrodów) oraz wolnych zabudowy, które służyć będą także podnoszeniu jakości życia mieszkańców.

Na obszarach zabudowy usługowej zaleca się utrzymanie istniejących usług publicznych, w szczególności w zakresie: oświaty i kultury oraz dalszy ich rozwój w zależności od potrzeb. W sąsiedztwie obiektów użyteczności publicznej należy stworzyć warunki do parkowania pojazdów, w postaci parkingów ogólnodostępnych.

W Studium dopuszcza się adaptację istniejącej zabudowy rozproszonej niewyznaczonej na rysunku Studium. W ramach adaptacji dopuszcza się wymianę zabudowy, prowadzenie remontów, przebudowę oraz budowę istniejących obiektów, a także realizację nowych budynków na potrzeby gospodarstw rolnych, w tym budynków mieszkalnych.

W Studium dopuszcza się zmianę przebiegu drogi dojazdowej i wewnętrznych niepokazanych na rysunku, a ich szczegółowe rozwiązania będą ujmowane i doprecyzowane w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Dopuszcza się zachowanie istniejących zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenu wyznaczonych w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, które zostały uchwalone przed 2017 rokiem.

Na terenie gminy zakazuje się lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii.

Dla obiektów, wymagających zapewnienia przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę do zewnętrznej gaśnicy oraz pożarów i dróg pożarowych, należy zapewnić zaopatrzenie w wodę oraz drogi pożarowe zgodnie z przepisami odrębnymi w tym Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych.

2.2. Ustalenia funkcjonalno-przestrzenne dla poszczególnych terenów oraz wskaźniki zagospodarowania

W oparciu o istniejące warunki ustalają następujące kierunki zagospodarowania terenów:

M - tereny zabudowy mieszkaniowej

1. Przeznaczenie:

- a. podstawowe - zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, wielorodzinna i zagrodowa

- b. uzupełniające-
usługi publiczne oraz komercyjne, terenysportu, rekreacji, zieleni, placów zabaw, nieuciążliwa działalność produkcyjna (z szczególным uwzględnieniem przetwórstwa rolno-spożywczego) itp.
- 2. Zalecanaminiłnałpowierchniabiologicznieczynna:
 - a. dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej–35%
 - b. dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej–40%
 - c. dla terenów zabudowy zagrodowej–40%.
- 3. Maksymalna wysokość zabudowy:
 - a. mieszkaniowej wielorodzinnej–12m
 - b. mieszkaniowej jednorodzinnej–10m
 - c. zagrodowej–10m.
- 4. Zaleca się stosowanie dachów dwulub wielospadowych o kącie nachylenia głównej połaci 30°-45°. Dopuszczalną zmianę wskaźnika kąta nachylenia głównej połaci dachów a etapie porządzania planu miejscowego w zależności od charakteru istniejącej inowoprojektowanej zabudowy, ale dla poszczególnych zespołów zabudowy należy przyjąć wspólny wskaźnik w celu kształtowania ładuprzestrzennego.
- 5. Dopuszczalną infrastrukturę techniczną i komunikacyjną.
- 6. Minimalna powierzchnia działek nowo wydzielanych-1000m²;
- 7. Zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

ML–tereny zabudowy letniskowej

- 1. Przeznaczenie terenów zabudowy rekreacji indywidualnej.
- 2. Zalecanaminiłnałpowierchniabiologicznieczynna 80%.
- 3. Maksymalna wysokość zabudowy do 7m.
- 4. Zaleca się stosowanie dachów dwulub wielospadowych o kącie nachylenia głównej połaci 30°-45°. Dopuszczalną zmianę wskaźnika kąta nachylenia głównej połaci dachów a etapie porządzania planu miejscowego w zależności od charakteru istniejącej inowoprojektowanej zabudowy, ale dla poszczególnych zespołów zabudowy należy przyjąć wspólny wskaźnik w celu kształtowania ładuprzestrzennego.
- 5. Dopuszczalną infrastrukturę techniczną i komunikacyjną.
- 6. Minimalna powierzchnia działek nowo wydzielanych-1500m².
- 7. Zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

M/U–tereny zabudowy mieszkaniowej/usługowej

Zasady zagospodarowania dla poszczególnych funkcji określone zostały w studium dla danego rodzaju zagospodarowania, określone symbolem M lub U.

RM–tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych

- 1. Przeznaczenie:
 - a. podstawowe: tereny zabudowy zagrodowej
 - b. uzupełniające: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, agroturystyczna, zagrodowa, nieuciążliwa działalność produkcyjna (z szczególnym uwzględnieniem przetwórstwa rolno-spożywczego).
- 1. Zalecanaminiłnałpowierchniabiologicznieczynna 40%.
- 2. Maksymalna wysokość zabudowy do 10m.
- 3. Zaleca się stosowanie dachów dwulub wielospadowych o kącie nachylenia głównej połaci 30°-45°. Dopuszczalną zmianę wskaźnika kąta nachylenia głównej połaci dachów a etapie porządzania planu miejscowego w zależności od charakteru istniejącej inowoprojektowanej zabudowy, ale dla poszczególnych zespołów zabudowy należy przyjąć wspólny wskaźnik w celu kształtowania ładuprzestrzennego.
- 4. Dopuszczalną infrastrukturę techniczną i komunikacyjną.
- 5. Minimalna powierzchnia działek nowo wydzielanych-2000m².
- 6. Niedopuszczalną zabudowę szeregowej.
- 7. Zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

U–tereny usług

- 1. Przeznaczenie
 - a. podstawowe–zabudowa usługowa publiczna lub komercyjna
 - b. uzupełniające–funkcje mieszkaniowe związane z obiektem usługowym, nieuciążliwa działalność produkcyjna.

1. Zalecanaminiálnapowierzchniabiologicznieczynna30%.
2. Maksymalną wysoko zabudowy, w zale¿ności od rodzaju usług, nale¿y określić na etapie sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
3. Dopuszczasiinfrastrukturtechnicznkomunikacyjn.
4. Minimalnpowierzchniadziaeknowowdzielanych-1500m²;
5. Zakaz lokalizacji przedsiwzicimogcych zawsze znaczccoimogcych potencjalnie znaczcco oddziayw acnarodowisko.

US–tereny usług sportu i rekreacji

1. Przeznaczenie:
 - a. podstawowe–zabudowa usugo charakterzesportowym: obiektysportowe, rekreacyjne, place zabaw;
 - b. uzupełniające–zabudowa usługowa.
1. Zalecanaminiálnapowierzchniabiologicznieczynna:
 - a. w przypadku sportu i rekreacji 50%,
 - b. w przypadku usług 30%.
1. Maksymalną wysoko zabudowy, w zale¿ności od rodzaju usług, nale¿y określić na etapie sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
2. Dopuszczasiinfrastrukturtechnicznkomunikacyjn.
3. Zakaz lokalizacji przedsiwzicimogcych zawsze znaczccoimogcych potencjalnie znaczcco oddziayw acnarodowisko.

U/P–tereny zabudowy usługowej/przemysłowej

Zasady zagospodarowania dla poszczególnych funkcji określone zostały w studium dla danego rodzaju zagospodarowania, określone go symbolem U lub P.

ZP–zielen parkowa

1. Przeznaczenie tereny zieleni urządzonej ogólnodostępnej.
2. Dopuszczasiobiekty małej architektury takie jak miejscawypoczynkowe oraz ciągi spacerowe–rowerowe.
3. Dopuszczasiprzeprowadzanie dróg sieci infrastruktury technicznej i telekomunikacyjnej oraz lokalizacj urządzeń towarzyszcych tym sieciom, a tak¿e miejsc postojowych.
4. Dopuszczasizbiorniki wodne.
5. Zakaz lokalizacji przedsiwzicimogcych zawsze znaczccoimogcych potencjalnie znaczcco oddziayw acnarodowisko.

ZC–cmentarze

1. Przeznaczenie podstawowe–cmentarz.
2. Dopuszczasiobiekty sakralne oraz kaplice przedpogrzebowe, sanitariaty i inne obiekty obsługi cmentarza .
3. Dopuszczasiprzeprowadzanie dróg sieci infrastruktury technicznej i telekomunikacyjnej oraz lokalizacj urządzeń towarzyszcych tym sieciom, a tak¿e miejsc postojowych.
4. Zaleca się, aby teren zieleni by zagospodarowany zielenią urządzoną.
5. Dopuszczasiusuginaterenie cmentarza związane z funkcj terenu, (np. sprzeda¿ kwiatów, zniczy).
6. Zaleca się wyznaczenie strefochronnych wokół cmentarza, zgodnie z przepisami odrębnymi.

R–tereny rolne

1. Przeznaczenie pod funkcj upraw polowych i użytków zielonych oraz wszelkiego rodzaju upraw hodowlizwierzat (wliczbieniwszszej ni¿ 40 DJP), zaliczonych do działów produkcji rolnej w przepisach szczególnych i odrębnych, w sposobnie zagra¿ajcysrodowiskunaturalnemu oraz zdrowiu i ¿yciu ludzi.
2. Dopuszczasi zachowanie istniejącej zabudowy zagrodowej z mo¿liwością remontu, rozbudowy bez mo¿liwości zmiany funkcji.
3. Dopuszczasi, w indywidualnych przypadkach uzasadnionych względami infrastrukturalnymi i gospodarczymi, mo¿liwość realizacjinowego siedliska jako zabudow plombow w zespołach istniejącej zabudowy rozproszonej na zasadach jak dla funkcji R Morazinn e funkcje związane z produkcj rolną, realizowane w zabudowie zagrodowej (w tym: agroturystyka, przetwórstwo rolno-spo¿ywcze itp.) oraz przy drogach utwardzonych. **Niniejszedopuszczenie nie obejmuje obszaru Rpoo¿one gowdolinierzecznej przystawachadamowskich od strony południowej.**
4. Dopuszczasiinfrastrukturtechnicznkomunikacyjn.
5. Zachowujesiistniejce zbiorniki wodne.
6. Zachowujesiistniejce urządzenia melioracji wodnych.

7. Dopuszcza się budowę urządzeń melioracji wodnych.

P–tereny przemysłowe

1. Przeznaczenie:
2. podstawowe – obiekty produkcyjne, składy, bazy, magazyny, hurtownie;
3. uzupełniające – usługi publiczne oraz komercyjne
4. Zalecana minimalna powierzchnia biologicznie czynna 20%.
5. Maksymalna wysokość zabudowy do 15m.
6. Dopuszcza się infrastrukturę techniczną i komunikacyjną.
7. Minimalna powierzchnia działek w wydziałanych - 2000m².
8. Wokół granic terenami o innej funkcji należy lokalizować pasy zieleni izolacyjnej.

TERENY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ (W – ujęcie wody, NO – oczyszczalnia ścieków komunalnych, NU – tereny gospodarki komunalnej)

1. Zabudowa podstawowa – obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej (telekomunikacyjnej), kanalizacyjnej i wodociągowej.
2. Dopuszcza się obiekty obsługi administracyjno-socjalnej.

ZL – lasy

ZL1 – tereny zalesień

1. Przeznaczenie podstawowe – tereny lasów z zalesień wraz z obiektami gospodarki leśnej.
2. Dopuszcza się lokalizowanie obiektów i urządzeń służących wędrówkom turystycznym (ścieżki-piesze, rowerowe, konne oraz ławki, wiaty itp.), zgodnie z przepisami odrębnymi w lasach.
3. Dopuszcza się, w ograniczonym zakresie, prowadzenie dróg i sieci infrastruktury technicznej telekomunikacyjnej oraz lokalizację obiektów i urządzeń towarzyszących tym sieciom, a także miejsc postojowych.

ZŁ – łąki i pastwiska

1. Zakazuje się lokalizacji wszelkich budynków i innych obiektów budowlanych o charakterze kubaturowym.
2. Dopuszcza się lokalizację zbiorników wód powierzchniowych.
3. Tereny łąk znajdujących się w projektowanych rezerwatach I SOCH zaleca się pozostawić w stanie nienaruszonym.

Ws – rzeki, cieki, wody powierzchniowe

1. Zachowuje się istniejące zbiorniki wód powierzchniowych.
2. Dopuszcza się budowę urządzeń wodnych, urządzeń melioracji wodnych oraz urządzeń służących ochronie przed powodzią oraz suszą.
3. Dopuszcza się budowę pomostów, kładek, oraz urządzeń związanych z obsługą turystyki.

2.3. Tereny wyłączonespod zabudowy

Do terenów wyłączonych spod zabudowy należy zaliczyć:

1. Tereny gruntów rolnych.
2. Tereny lasów (z wyjątkiem zabudowy związanej z obsługą gospodarstw leśnych na obszarach leśnych zgodnie z właściwymi planami urzędzenia lasów).
3. Tereny zieleni urządzonej ogólnodostępnej bezprawo zabudowy.
4. Tereny pasatechnologicznego odnapowietrzenia linii elektroenergetycznych ustalonych na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Wyjątek stanowią inwestycje celu publicznego z zakresu łączności publicznej, zgodnie z przepisami odrębnymi.

3. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU, WTYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK

Struktura przestrzeni przyrodniczo-kulturowej jest jednym z ważniejszych czynników wpływających na kształtowanie się polityki przestrzennej gminy, gdyż od właściwości fizjograficznych i waloryzacji przyrodniczo-krajobrazowej danego obszaru zależą jego predyspozycje do pełnienia poszczególnych funkcji w przestrzeni.

Przyrodniczy System Gminy (PSG)

Systemowe podejście do ochrony i wykorzystania środowiska przyrodniczego w planowaniu przestrzennym pozwala na optymalne wykorzystanie terenu, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska. Systemy przyrodnicze, zdefiniowane na bazie ogólnej definicji systemu, to zbiór poszczególnych elementów przyrodniczych, które połączono kanałami komunikacji w celu zapewnienia w miarę swobodnego przepływu energii, materii i energii (gatunków i osobników). Przyrodniczy System Gminy Adamów tworzą:

- korytarze ekologiczne doliny rzeki Czarnej i Grabówki, które zapewniają kompleksową komunikację przyrodniczą w obrębie systemu przyrodniczego;
- sięgacze ekologiczne, które są kanałami komunikacji wybiórczej (np. wód, wybranych grup fauny). Są to przede wszystkim tereny antropogenne i przebiegają przez tereny uprawiane rolniczo. Wyodrębnione są w parciu osuche doliny, niewielkie cieki, rowy melioracyjne i obniżenia terenowe. Łączą one są one w większy potencjał ekologiczny.
- obszar węzłowy – uroczysko Gułów położone w centralnej części gminy jest największym kompleksem leśnym na obszarze objętym sąsiadującymi gminami. W związku z jego wielkością, różnorodnością siedlisk, wiekiem drzewostanu pełni on dużą rolę w funkcjonowaniu przyrody i ma wartość regionalną. Stanowi biocentrum systemu, obszarem najcenniejszym i najwyższym stopniem naturalności oraz największym wpływem na ogólny stan środowiska i warunki zamieszkania (w tym warunki zdrowotne i publicznego).

Z funkcjonalnego punktu widzenia wspierany jest on przez zmniejszenie elementów przyrody:

- węzły ekologiczne – mniejsze kompleksy leśne, zbiorniki wodne naturalne i sztuczne, często połączone w enklawy ekologiczne. Stanowią uzupełnienie powyższych terenów w zakresie obiegu materii biologicznej i fizycznej w rozpatrywanym obszarze. Najczęściej wyróżniają się warty obszarem jednolitych lub zróżnicowanych funkcji rolno-przyrodniczej, co jest rezultatem warunków biotopów (szerzejsiedlisk), w których procesy przyrodnicze przebiegają.
- obszary pozostałe. Tereny położone poza PSG w większości są to obszary wierzchołkowe, wyniesione ponad doliny zagłębień bezodpływowych. Te tereny użytkowane rolniczo, decydują o funkcji sadniczej w gminie. Jest to obszar wyraźnie obniżonych walorów ekologicznych, które gdzieś naturalnie wzrastają poprzez obszary śródpolnych zagłębień łąk, niewielkich kompleksów leśnych, grup drzew lub mikroretencji. Pomimo, iż tereny te znalazły się poza formą ochrony planistycznej jak należało traktować PSG, nie oznaczają one dołności w zagospodarowaniu przestrzennym, gdyż istnieją funkcjonalnie i są związane z funkcjonalnością terenów gminy. Obszary w obrębie PSG oddziałują na teren sąsiednie odwrotnie. Przez to na jej obszarze ochrona w obrębie PSG nie zachowuje poprawy ich walorów w przypadku niekorzystnego oddziaływania zagospodarowania przestrzennego terenów sąsiednich.

Zasady zagospodarowania terenów położonych w ramach

Przyrodniczego Systemu

Gminy powinny być podporządkowane ochronie wartości przyrodniczych i każdego z nich w szczególności w określonych miejscach, a także w decyzjach o warunkach zabudowy. W planowaniu przestrzennym system przyrodniczy gminy (tu obejmujący system dolin i największy kompleks leśny) poszerzany jest o system obszarów chronionych dających ekologiczny System Obszarów Chronionych (ESOCH). W obrębie Przyrodniczego Systemu Gminy obowiązują:

- zakazy:
 - lokalizacji nowej zabudowy kubaturowej w sposób niszczący ekologiczne funkcje systemu;
 - przekształcania rzeźby terenu (w tym tworzenia nasypów ziemnych oraz zasypywania dolin);
 - eksploatacji surowców mineralnych;
 - składowania odpadów nieczystości oraz grzewisk zwierząt.
- nakazy:
 - likwidacji obiektów destrukcyjnych;
 - udrożnienia korytarzy i sięgaczy ekologicznych (poprzez np. wykonywanie przejść dla zwierząt i przepustów w przecinających nasypach drogowych);
 - kształtowania pasmowych struktur przyrodniczych;
 - restytucji użytków zielonych kosztem gruntów ornych;
 - zwiększania powierzchni istniejących kompleksów leśnych (głównie ogrody przydatne do produkcji rolnej i rekreacyjnej).
- dopuszczenia:
 - zachowania istniejącej zabudowy, w tym w szczególności zabudowy zabytkowej;
 - realizacji obiektów budowlanych związanych z: ochroną przeciwpowodziową i gospodarką wodną, w tym urządzeń wodnych, a także rekreacją, czy realizacją mikroinstalacji oraz małych instalacji (zgodnie z przepisami o drzewach) przy zachowaniu priorytetowej funkcji przyrodniczej;
 - realizacji niezbędnych elementów infrastruktury technicznej drogowej w sposób zachowujący walory przyrodniczo-krajobrazowe i ciągłość systemu przyrodniczego.

Ochrona walorów przyrodniczo-krajobrazowych

Obecnie w granicach gminy ustanowiono jedynie 6 pomników przyrody, ale w uważając na wartość środowiska proponuje się też objęcie częścią terenów gminy następującymi formami ochrony:

- 17 pomników przyrody (w tym 14 sosen, 2 lipy drobnolistne, 3 dęby, 24 modrzewie);
- rezerwat ornitologiczny „Stawy Adamowskie”, który obejmuje m.in. stawy na zachód od wsi Adamów wraz z przylegającymi zadrzewieniami. Stwierdzono tam liczną gatunkowość ptaków zagrożonych wyginięciem, płazy oraz kilkadziesiąt gatunków roślin chronionych. Skład gatunkowy fauny i flory tego terenu jest bardzo różnicowany -
- z grupy ptaków silnie zagrożonych wyginięciem stwierdzono występowanie bąka, błotniaka stawowego, rybitwy czarnej, perkozardzawoszyjnego, łabędzia niemego i świergotka łąkowego. Z gatunków zagrożonych z inwentaryzacji notak gatunków jak np. myszołów, czajka, kilkadziesiąt gatunków kaczek (krzyżówka, cyranka, czernica, głowienka), perkoz, łyska, drobne ptaki szuwarowe. Licznie występowały też płazy typu: rzekotka drzewna, kumak nizinny, ropuchaszara i zielona oraz żaby zielone i brunatne. Z chronionych gatunków roślin stwierdzono występowanie storczyka szerokolistnego (w zachodniej części projektowanego rezerwatu) oraz kilkadziesiąt gatunków roślin rzadkich.
- rezerwat „Dolina Grabówki” obejmujący obszar doliny rzeki Grabówki na południowy-wschód od Adamowa do miejscowości Zakępie. Znajdują się tu fragmenty łąk zielonostawowych, płaty torfowisk oraz zbiorowiska szuwarowe z licznymi gatunkami roślin chronionych. Stwierdzono też występowanie licznych chętników. Pod względem wartości florystycznych krajobrazowych teren ten jest najbardziej wartościowym w szeregach gminy.
- użytek ekologiczny „Bagno Gułów” obejmujący środkowe, niewielkie bagno w zachodniej części kompleksu Gułów, otoczone starodrzewem dębowym, z zaroślami wierzbowymi, zbiorowiskami szuwarowymi i okazami roślin chronionych oraz rzadkich.
- użytek ekologiczny „Dąbrówka”, który obejmowałby potorfowe oczkowide położone na południowy

wschód od zabudowań wsi Dąbrówka. Dominująca tu zbiorowiska szuwarowe i enklawy rzadkospotykanego torfowiska wysokiego, z osobnikami roślin chronionych.

- użytek ekologiczny „Kalinowy Dół”. Jest to torfowisko wysokie położone przy południowej granicy gminy, na którym stwierdzono występowanie roślin chronionych i rzadkich.
- Adamowski Obszar Chronionego Krajobrazu, który obejmowałby północne fragmenty gminy Adamów z nacją się dużymi walorami krajobrazowymi, florystycznymi i faunistycznymi. W jego granicach znajduje się największy południowy fragment województwa kompleksu leśnego (ur. Gułów), Las Adamowski, kompleks stawów rybnych w Adamowie oraz bardzo interesujący pod względem przyrodniczym fragment doliny Grabówki. Jego granicą przebiegałaby (poczynając od strony wschodniej) bezpośrednio na południe od niewielkiego kompleksu leśnego położonego na południe od Konorzatki, następnie przez dolinę Czarnej przez Wolę Gutowską, Turzystwo, Lipiny i Pragę, dochodziłaby do granicy gminy. Jego powierzchnia w granicach gminy Adamów wynosiłaby ok. 6600 ha (67% powierzchni gminy).

Mając na uwadze ciągłość zmian zachodzących zarówno w środowisku biotycznym, jak i w elementach abiotycznym, należy pamiętać, że przed ustanowieniem proponowanych form ochrony przyrody konieczne będzie wykonanie niezbędnych inwentaryzacji i przeprowadzenie specjalistycznych badań potwierdzających wartość przyrodniczą tych obszarów.

W stosunku do pomników przyrody użytek ekologiczny powinien być wprowadzony następujące zakazy:

- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;
- wykonywania prac ziemnych trwałnie kształtujących rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przed szturmem lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybnej;
- likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów odno-błotnych;
- wylwania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- zmian sposobu użytkowania ziemi;
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz kamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, oraz złóż minerałów w bursztynu;
- umyślnego zabijania dzikich występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych;

- umieszczania tablic reklamowych.

W rezerwach przyrody zabrania się:

- budowy lub przebudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom parku narodowego albo rezerwatu przyrody;
- chwytania lub zabijania dzikich występujących zwierząt, zbierania lub niszczenia jaj, postaci młodości zwierząt, młodych zwierząt, umyślnego płoszenia zwierząt kręgowych, zbierania poroży, niszczenia nor, gniazd, legowisk i innych schronień zwierząt oraz ich miejsc rozrodu;
- polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody;
- pozyskiwania, niszczenia lub umyślnego uszkodzenia roślin oraz grzybów;
- użytkowania, niszczenia, umyślnego uszkodzenia, zanieczyszczenia i dokonywania zmian obiektów przyrodniczych, obszarów oraz zasobów, tworów i składników przyrody;
- zmian stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, jeżeli zmiany teni służą ochronie przyrody;
- pozyskiwania skał, w tym torfu, oraz kamienia łoci, w tym kopalnych szczałków roślin i zwierząt, minerałów i urstynu;
- niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów;
- palenia ognisk i wyrobów tytoniowych oraz używania źródeł światła o otwartym płomieniu, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony;
- stosowania chemicznych i biologicznych środków ochrony roślin i nawozów;
- zbioru dzikich występujących roślin i grzybów oraz ich części, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- połowu ryb i innych organizmów wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych;
- ruchu pieszo, rowerowego, narciarskiego i jazdy konnej wierzchem, z wyjątkiem szlaków i tras narciarskich wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- wprowadzania psów na obszary objęte ochroną ścisłą i czynną, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony, psów pasterskich wprowadzanych na obszary objęte ochroną czynną, na których plan ochrony albo zadania ochronne dopuszczają wypas oraz psów występujących w rozumieniu art. 2 pkt 11 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
- wspinaczki, eksploracji jaskiń lub zbiorników wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- ruchu pojazdów poza drogami publicznymi oraz poza drogami położonymi w miejscu stanowiącym własność parku narodowego lub będących w użytkowaniu wieczystym parku narodowego, wskazany mi przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną przyrody, udostępnianiem parku albo rezerwatu przyrody, edukacją ekologiczną, z wyjątkiem znaków drogowych i innych znaków związanych z ochroną bezpieczeństwa i porządku powszechnego;
- zakłócania ciszy;
- używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego, uprawiania sportów wodnych i motorowych, pływania i żeglowania, z wyjątkiem akwenów i szlaków wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- wykonywania prac ziemnych trwale niszczących i zmieniających teren;
- biwakowania, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- prowadzenia badań naukowych – w parku narodowym bez zgody dyrektora parku, a w rezerwacie przyrody – bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- wprowadzania gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, bez zgody ministra właściwego do spraw środowiska;
- wprowadzania organizmów genetycznie zmodyfikowanych;

- organizacji imprez rekreacyjno-sportowych – w parku narodowym bez zgody dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody powyższe zakazy nie dotyczą:

- wykonywania zadań wynikających z planu ochrony lub zadań ochronnych;
- prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym;
- wykonywania zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa;
- obszarów objętych ochroną krajobrazową w trakcie ich gospodarczego wykorzystywania przez jednostki organizacyjne, osoby prawne lub fizyczne oraz wykonywania praw własności, zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego.

Na obszarze chronionego krajobrazu powinny być wprowadzone następujące zakazy:

- zabijania dzikich występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień miejsc rodu oraz tarlisk, złożone jkry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o dostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko;
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeb ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- wydobywania odciałów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, ataków i minerałów w bursztynie;
- wykonywania prac ziemnych trwałego charakteru, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsturmowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalną gospodarką wodną lub rybacką;
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych oraz zasięgu ulustrawodywstucznych zbiornikach wodnych usytuowanych w odległości od brzożymy płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej;
- lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 200 m od linii brzegów kłifowych oraz w pasie technicznym brzegu morskigo.

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody powyższe zakazy nie dotyczą:

- wykonywania zadań narzeczonności kraju i bezpieczeństwa państwa;
- prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym;
- realizacji inwestycji cel publiczny;
- wykonywania zadań wynikających z planu ochrony, zadań ochronnych lub planu zadań ochronnych.

Ochrona lito sfery

Ochrona gleb powinna uwzględniać:

- pozostawienie gleb wysokich klas jedynie pod funkcje rolnicze i ograniczanie przeznaczania ich na cele rolnicze lub nieleśne;
- racjonalnego gospodarowania terenów przeznaczanych na cele poza rolnicze – lokalizowanie nowej zabudowy przedewszystkim na terenach już wyłączonych z produkcji rolnej i inwestowanych;
- przywracanie wartości użytkowej gruntom, które uległy utracie;
- ograniczanie zmian naturalnego kształtowania powierzchni ziemi;
- zakaz zabudowy terenach o najwyższych spadkach terenu;
- likwidacji nielegalnych wysypisk śmieci i innych źródeł zanieczyszczeń;
- zapobieganie procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych oraz szkodom w produkcji rolnej, powstającym w skutek działalności rolniczej i ruchów masowych ziemi.

Ochrona hydrosfery

W ochronie hydrosfery priorytetem powinny być:

- pełne uzbrojenie terenów gminnych sieci wodno-kanalizacyjnej i podczyszczanie wód opadowych przed doprowadzeniem do rzek;

- ochrona wód podziemnych, poprzez ustanowienie ochrony planistycznej ich ujęć, ograniczenia zabudowy w terenach dolinnych i uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej w zlewni rzeki gminy;
- zwiększenie retencji wód poprzez uwzględnienie lokalizacji zarówno nowych zbiorników wodnych jak i realizacji małej retencji w obrębi terenów zurbanizowanych;
- dążenie do od prowadzania wód opadowych i roztopowych z dachów i terenów utwardzonych do własnych zbiorników;
- umożliwienie naturalnego wpływu wód do dolinach i innych, naturalnych obniżeniach terenu (zakaz zabudowy, zasypywania, tworzenia barier przeciwnych itp.).

Ochrona atmosfery

Kierunkiem działań w ochronie atmosfery powinny być:

- pełne uzbrojenie sieci gazu ziemnego;
- lokalizowanie zabudowy poza formami dolinnymi i innymi elementami służącymi przewietrzaniu gminy;
- ograniczanie konwencjonalnych źródeł ciepła na rzecz ekologicznych systemów ogrzewania opartych na odnawialnych źródłach energii;
- nasadzanie zieleni izolacyjnej wzdłuż najbardziej uciążliwych ciągów komunikacyjnych;
- dążenie do likwidacji istniejących nielocalizowanych obiektów chronionych przed hałasem w obszarach o funkcjach hałasotwórczych (kolizyjna siedziba itp.).

Ochrona biosfery

Ochrona biosfery powinna brać pod uwagę:

- utworzenie wyżej wskazanych formy ochrony przyrody;
- przestrzeganie zasad użytkowania zaproponowanych w granicach przyrodniczego systemu gminy;
- zachowanie i powiększanie istniejących kompleksów leśnych oraz terenów łąk zapewniających prowadzenie właściwej gospodarki w ich obrębie.

Natomiast Gmina Adamów do rejestru zabytków nieruchomych województwa lubelskiego wpisane są:

- kościół parafialny p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Adamowie - budowany w latach 1796-1858; dzwonnica murowana w Adamowie - z połowy XIX wieku;
- dwa zajązdy w Adamowie;
- Zespół Klasztorny Karmelitów Trzewickich w Woli Gułowskiej;
- drewniany kościół w Zakępiu (1695 r.) przeniesiony z Łukowców w 1989 r. Historyczną wartość kulturową postuluje się do wpisania do rejestru zabytków posiadają też:

ościk kulturowe postuluje się do wpisania do rejestru zabytków posiadają też:

- plebania w miejscowości Adamów z drugiej połowy XIX w.;
- zajązdy w miejscowości Adamów z pierwszej połowy XIX w.;
- młyn motorowy w wsi Lipiny z ok. 1860 r.

Do rejestru zabytków archeologicznych województwa lubelskiego nie wpisano obiektów z terenu gminy. Stanowiska archeologiczne ujęte w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków znajdują się na terenie gminy Adamów obejmują 20 stanowisk będących głównie śladami osadniczymi. Ponadto 39 obiektów wpisanych zostało do gminnej ewidencji zabytków.

4. OBSZARY ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

4.1. Ogólne zasady ochrony dziedzictwa kulturowego

W celu ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury współczesnej przewiduje się:

- 1) wspieranie działań służących poprawie stanu obiektów zabytkowych poprzez:
 - a) kompleksową rewaloryzację obiektów i zespołów zabytkowych włączonych do stref konserwatorskich;
 - b) prowadzenie działań rewaloryzacyjnych pod kątem tworzenia atrakcyjnych ofert inwestycyjnych o charakterze kulturowym, społecznym i gospodarczym, nie kolidujących z charakterem pierwotną funkcją obiektów zabytkowych;
- 2) ochronę i zachowanie krajobrazu kulturowego o najcenniejszych walorach artystycznych i krajobrazowych;
- 3) kontynuowanie tradycji architektonicznych w zakresie skali, formy, detalu, materiału nowo wznoszonej zabudowy oraz wpisanie jej w historycznie ukształtowaną przestrzeń;
- 4) wykorzystanie i eksponowanie dawnych zespołów dworsko-parkowo-folwarcznych i przystosowanie ich do pełnienia nowych funkcji, nie kolidujących z ich pierwotnym przeznaczeniem. Powinny one stanowić

celeruchukrajoznawczego, służyć m.in. jako obiekt noclegowe i gastronomiczne, a także pełnić p.funkcje ośrodków kultury;

- 5) objęcie ochroną rewitalizacyjną i tylko zabytków architektury, a również powiązanej z nimi zieleni i kompozycji w formie parków, ogrodów, alei, szpalerów itp.;

4.2. Strefy ochrony konserwatorskiej

W przypadku dokonania w ewidencji zabytków zmiany granic strefy ochrony konserwatorskiej dopuszcza się uwzględnienie tych zmian w planach miejscowych bez konieczności zmian w studium w tym zakresie.

W strefach ochrony konserwatorskiej należy wykluczyć lokalizację wysokich masztów.

Strefa ochrony konserwatorskiej „A”

W strefie „A”

zakładają się bezwzględny priorytet wymagań i ustaleń konserwatorskich nad względami wynikającymi z działalności inwestycyjnej, gospodarczej i usługowej. Działania konserwatorskie mierzą do zachowania, uczytelnienia historycznego układu

przestrzennego i konserwacji jego elementów, a także do utrzymania historycznych podziałów własnościowych i posobu użytkowania gruntów. Strefa „A” obejmuje zabytki nieruchomości z otoczeniem, wpisane do rejestru zabytków województwa lubelskiego.

- poszczególne obiekty o wartościach zabytkowych należy poddać restauracji i modernizacji technicznej z dostosowaniem obecnej lub projektowanej funkcji do wartości obiektu, a funkcje uciążliwe i degradujące wyeliminować,
- nowa zabudowa (w tym zabudowa uzupełniająca) jest możliwa o ile szczególne ustalenia planistyczne taką dopuszczają, pod warunkiem wzorowanej na lokalnej, historycznej zabudowie, w zakresie dotyczącym sytuacji, rozplanowania, skali, bryły, stosowanych form architektonicznych i użytych materiałów. Należy liczyć się także z koniecznością zachowania nowej zabudowieczy zagospodarowaniu terenu wartościowych relikwów historycznej zabudowy (piwnic, murów) i ekspozycji w nawierzchni rysów dawnej zabudowy, wjazdów, bram itp. Odtworzenie historycznej zabudowy uzupełniającej winno nastąpić zgodnie z przepisami ikonograficznymi oraz z wynikami badań archeologiczno-architektonicznych,
- wyklucza się możliwość prowadzenia powietrznych linii i elementów technicznych i energetycznych,
- wyklucza się możliwość stosowania ogrodzeń betonowych i prefabrykowanych monolitycznych przęsłach; forma, materiał i wysokość ogrodzenia winno odpowiadać lokalnym historycznym ogrodzeniom.

Dla zespołów kościelnych, niezależnie od powyższych warunkowań, jako nadrzędne obowiązują ustalenia

a:

- obowiązuje bezwzględny priorytet wymagań i ustaleń konserwatorskich nad względami wynikającymi z działalności inwestycyjnej,
- należy zachować i konserwować zachowany zabytkowy układ przestrzenny oraz poszczególne elementy tego układu,
- nowe inwestycje dopuszczalne wyłącznie jako uzupełnienie już istniejącej formy i inwestowania terenu, przy założeniu maksymalnego zachowania i utrwalenia historycznych relacji i warunków, i zniekolidują one z historycznym charakterem założenia,
- dla wszelkich dopuszczalnych prac ziemnych obowiązuje wymóg przeprowadzenia ratowniczych badań archeologicznych lub archeologiczno-architektonicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Strefa ochrony konserwatorskiej „B” dla obszarów ujętych w gminnej ewidencji zabytków:

Obowiązują ustalenia:

- zasięg strefy ochrony konserwatorskiej „B” uznaje się za równoznaczny z obszarem ujętym w gminnej ewidencji zabytków;
- należy zachować historyczny układ przestrzenny (tj. rozplanowanie dróg, ulic, placów, przebieg linii zabudowy, kompozycję układu przestrzennego, wnętrza zabudowy, kompozycję historycznej zieleni,) oraz poszczególne elementy tego układu (m.in. historyczna nawierzchnia ulic, placów i chodników, historyczne obiekty techniczne, zabudowę zieleni); wprowadzić obowiązującą linię zabudowy, odpowiadającą lokalizacji obiektów historycznych,
- należy konserwować zachowane elementy układu przestrzennego, poszczególne obiekty o wartościach zabytkowych należy poddać restauracji i modernizacji technicznej z dostosowaniem obecnej lub projektowanej funkcji do wartości obiektu, a funkcje uciążliwe i degradujące wyeliminować,
- należy przyznaczyć pierwszeństwo wszelkim działaniom odtworzeniowym i rewitalizacyjnym; należy preferować inwestycje, które stanowią rozszerzenie lub uzupełnienie już istniejących form i inwestowania terenu,

- należy ograniczać możliwość kształtowania zabudowy na zapleczu historycznych działek;
- założeniem winno być docelowo dążenie do utrzymania i odtworzenia zabudowy w granicach historycznych działek, a nowa budynki, dostosowane do charakteru zabudowy miejscowości, lokowane jakouzasadnione historycznie uzupełnienie przestrzeni; obszary pod ewentualną zabudowę planować wzdłuż istniejącego układu dróg,
- dostosować planowane urządzenia teren do historycznej kompozycji przestrzennej; przy inwestycjach związanych z modernizacją, rozbudową, przebudową obiektów istniejących wymaga się nawiązania gabarytami, sposobem kształtowania bryły i użytym materiałem elewacyjnym do miejscowej tradycji architektonicznej; w przypadku istniejącego obiektu - poroźbudowie budynek powinien tworzyć spójną kompozycję istniejącą częścią (nie dotyczy obiektów dysharmonijnych),
- nowa przebudowa zabudowy winna być zharmonizowana z historyczną kompozycją przestrzenno-architektoniczną w zakresie lokalizacji, rozplanowania, skali, formy architektonicznej - kształtowania bryły, w tym kształtu i wysokości dachu, poziomu posadowienia parteru, użytych form podziałów architektonicznych, artykulacji elewacji, detalu, podziałów otworów okiennych i drzwiowych, materiału oraz przynależności do historycznej zabudowy miejscowości. Nowa zabudowa nie może przewyższać skalą i lokalizacją wsąsiedztwie zabudowy zabytkowej;
- elementy dysharmonizujące, niespełniające warunków ochrony strefy konserwatorskiej, winny zostać usunięte lub poddane odpowiedniej przebudowie. Analogicznie należy postępować w stosunku do innych elementów kształtujących założenie historyczne (np. błędnych nasadzeń zieleni),
- zakaz budowy ogrodzeń betonowych elementów prefabrykowanych; formę, materiał i wysokość ogrodzeń nawiązać do lokalnych, historycznych ogrodzeń (murowane, elementy drewna, metaloplastyki; ograniczenie wysokości ogrodzeń do 1,60 m);
- obowiązuje zachowanie i uzupełnianie zieleni wysokiej, w tym nasadzeń przydrożnych;
- zakaz ujaskinięcia lokalizacji obiektów i urządzeń technicznych gabarytami kolidujących z krajobrazem kulturowym obszaru;
- umieszczanie reklam lub innych tablic niezwiązanych bezpośrednio z danym obiektem i stanowiących na obiekcie lub obszarze elementu, jest zabronione; dopuszczalne jest umieszczenie tablic informacyjnych instytucji lub sztyldów sklepowych w miejscach natowyznaczonych, w właściwej, nieagresywnej formie;
- elementy infrastruktury winny być projektowane w sposób uwzględniający zachowanie wartości walorów krajobrazowych i ochrony historycznego krajobrazu kulturowego;
- należy utrzymać krajobraz przyrodniczy związany z przestrzenią historycznym układem miejscowości, zachować istniejącą sieć ochronną podlegającą drzewostan, układ dróg, cieków wodnych.

Strefa ochrony konserwatorskiej „K” ochrony krajobrazu kulturowego:

Obejmuje ona obszar krajobrazu związanego integralnie z zespołem zabytkowym, znajdującym się w jego otoczeniu lub obszar o charakterystycznym wyglądzie, ukształtowanym w wyniku działalności człowieka. Działania konserwatorskie w strefie „K” obejmują restaurację zabytkowych elementów krajobrazu urzędzonego, ochronę krajobrazu naturalnego przestrzeni związanej z historycznym założeniem, ochronę form i sposobu użytkowania terenów takich jak: rozłogi pól, układy dróg, miedze, zadrzewienia śródpolnych, aleje, szpalery, grąblaki, stawów, przebiegi cieków wodnych, z zaleceniem utrzymania wykształconego sposobu parcelacji gruntów i form użytkowania.

W strefie ochrony konserwatorskiej „K” obowiązują następujące wymagania konserwatorskie:

- należy zachować i wyeksponować elementy historycznego układu przestrzennego i kompozycję zieleni,
- zagospodarowanie terenu oraz obiekty budowlane powinny być starannie i harmonijnie komponowane w krajobrazie kształtowane nawiązaniem do lokalnej, historycznej tradycji architektonicznej w zakresie usytuowania, wysokości, skali, bryły, gabarytów, geometrii dachów, materiału elewacyjnego (w tym pokrycia dachu) i kolorystyki - dla zabudowy mieszkalnej wymagany materiał pokryciowy dachówka / lub oddający formę tradycyjnego pokrycia (strukturą i barwą) w kolorze matowym ceglastym; elewacje tynkowe, stonowane kolorystyka (np. biel, rozbielone piaski, beże). Wysokości gabarytów obiektów nie mogą przewyższać skalą budynków podobnej funkcji i lokowanych w otoczeniu,
- dla obszarów pod nową zabudowę, szczególnie w zwartych, większych należy przewidzieć jednakowe położenie budynków w zględem dróg, obowiązującą linię zabudowy, gabaryty budynków;
- należy przewidzieć ochronę istniejącego układu zieleni (w tym zadrzewienia);
- wszelka działalność inwestycyjna musi uwzględniać istniejące już związki przestrzenne i planistyczne,

- należy preferować inwestycje, które stanowią rozszerzenie lub uzupełnienie już istniejących form zainwestowanych w terenie, przy założeniu maksymalnego zachowania i utwardzenia istniejących już relacji oraz pod warunkiem, iż nie kolidują one z historycznym charakterem obiektu,
- formy inwestowania należy w maksymalnym stopniu ukierunkować na ich harmonijne wpisanie w otaczający krajobraz; należy utrzymać krajobraz przyrodniczy związany przestrzennie z historycznym założeniem urbanistycznym,
- winno się uwolnić jego obszar od elementów dysharmonizujących, rekultywować tereny zniszczone, a w przypadku wprowadzenia nowych elementów winno one podnosić estetyczną wartość tych terenów i podkreślać związek przestrzenny z historycznym założeniem urbanistycznym,
- umieszczania reklam lub innych tablic, niezwiązanych bezpośrednio z danym obiektem stanowiący element obcym w obszarze jest zabronione; dopuszcza się umieszczenie tablic informacyjnych instytucji lub sztylów w miejscach natychmiastowo wyznaczonych, w ewentualnej, nieagresywnej formie,
- ewentualne napowierzchniowe elementy infrastruktury winny być projektowane w sposób uwzględniający zachowanie wartości walorów krajobrazowych i ochronę historycznego krajobrazu kulturowego - wyklucza się możliwość stosowania ogrodzeń betonowych i prefabrykowanych monolitycznych przęsłach, konstrukcji wieżowych i dominant przestrzennych stanowiących konkurencję wobec walorów widokowych panoramy wsi i obiektów zabytkowych,
- linie energetyczne i telekomunikacyjne projektować jakokablowe.

Strefa ochrony konserwatorskiej - ścisłej ochrony archeologicznej:

Niewyznacza się w ujęciu w abrak wpisanych obiektów z terenu gminy do rejestru zabytków archeologicznych województwa lubelskiego.

Strefa ochrony konserwatorskiej "O" - obserwacji archeologicznej:

Dotyczy wszystkich terenów funkcjonalnych gminy gdzie występują stanowiska archeologiczne w wojewódzkiej Ewidencji Zabytków i Gminnej Ewidencji Zabytków, dla których wymagane jest prowadzenie badań archeologicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym zwłaszcza w przypadku ziemnych prac inwestycyjnych związanych z nową infrastrukturą techniczną.

W przypadku prowadzenia ziemnych prac inwestycyjnych związanych z budową kubatury oraz zmianą kształtowania terenu należy uzgodnić z architektem konserwatorem zabytków.

Zabytki wpisane do rejestru zabytków objęte są wszelkimi rygorami prawnymi, wynikającymi z treści odpowiednich aktów prawnych, w tym przede wszystkim objęte są rygorami ochrony konserwatorskiej. Odnośnie obiektów zabytkowych obowiązują bezwzględnie priorytetowe wymagania i ustalenia konserwatorskich nadzwyczajnych wyników działalności inwestycyjnej. Należy dążyć do pełnej rewalizacji zabytków. Rygory te obowiązują niezależnie od położenia budowli czy innego wpisanego do rejestru zabytków obiektu w poszczególnych strefach ochrony konserwatorskiej.

Dla obiektów historycznych ujętych w wojewódzkiej gminnej ewidencji zabytków, obowiązują następujące ustalenia:

- obiekty zabytkowe należy poddać restauracji i modernizacji technicznej z dostosowaniem do obecnej lub projektowanej funkcji i wartości obiektu,
- należy zachować rozplanowanie, bryłę, kształt geometrii dachu oraz zastosowanie tradycyjnych materiałów budowlanych oraz kolorystykę elewacji;
- należy utrzymać historyczny detal architektoniczny;
- należy chronić zachowany układ i wystrój wnętrza oraz dążyć do jego odtworzenia w tych przypadkach, gdy uległ niekorzystnym zmianom;
- należy zachować kształt, rozmiar i rozmieszczenie otworów zgodne z historycznym wizerunkiem budynku;
- należy utrzymać oryginalną stolarkę okien i drzwi;
- elementy napowierzchniowe instalacji technicznych oraz elementy reklamy projektować i montować z zachowaniem wartości zabytkowych obiektów;

Zasób wojewódzkiej gminnej ewidencji zabytków podlega sukcesywnemu rozpoznaniu i może być aktualizowany.

Natomiast historycznych cmentarzy obowiązują następujące warunki konserwatorskie:

- należy utrzymać i konserwować zachowane elementy historycznego układu przestrzennego oraz poszczególne elementy tego układu, w tym obiekty sztuki sepulkralnej, zieleni;

- obowiązują działania odtworzeniowe i rewaloryzacyjne;
- nieużytkowany historyczny cmentarz należy zachować jakoteraz zielony;
- nagrobki wartościach zabytkowych zabezpieczyć przed dewastacją i pozostawić namiejsku, ewentualnie stworzyć dla nich lapidarium lub zachować je w inny sposób zgodny z właściwościami wojewódzkiego konserwatora zabytków;
- dopuszcza się ogrodzenie historycznego cmentarza w sposób trwały w terenie (funkcję ogrodzenia pełnić może mur, estetyczne ogrodzenie metalowe, jak i naturalne, np. żywopłot);
- w przypadku poszerzania cmentarza historycznego należy odseparować go ogrodzeniem, aleją lub żywopłotem nowoczesnym.

Dla zachowania i ochrony zespołów rurek i innych obiektów zabytkowych oraz zapewnienia właściwych relacji pomiędzy zabudową a otoczeniem należy przyjąć m.in. następujące zasady:

- utrzymania istniejącej zabudowy oraz zachowania elementów zagospodarowania terenu wartościach historycznych lub kulturowych w dobrym stanie technicznym, funkcjonalnym oraz estetycznym,
- utrzymania układu ulic placów w większych zachowaniem ich przebiegu, przekrojów, nawierzchni, pierwotnych linii i rozgraniczających linii zabudowy,
- zachowania kompozycji układów zieleni (parki, cmentarze, ogrody przydomowe, obsadzenia dróg).
- zachowania istniejących i odtwarzanie charakteru niekształconych wnetrz krajobrazowych,
- utrzymania właściwej dla regionu kompozycji obiektów budowlanych z ograniczeniem zakresu dopuszczalnych przekształceń oraz dostosowaniem elementów nowych do form istniejących lub dominujących w regionie,
- nawiązania nowej zabudowy do lokalnych form i kompozycji z dostosowaniem do fizjonomii jednostki zabudowy sąsiadującej,
- zachowania zasadniczych proporcji wysokościowych kształtujących sylwetkę zespołu szczególnie w ochronie istniejących, historycznych i dominant wysokościowych.

Wszelkie inwestycje prowadzone przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków oraz w strefach ochrony konserwatorskiej należy zgodzić z wojewódzkim konserwatorem zabytków zgodnie z przepisami odrębnymi.

Naterenie

gminy Adamów nie ma ustanowionych dóbr kultury współczesnej. Jednakże w przypadku jego ustanowienia (np. Do mKultury-Pomnik

Czynu Bojowego Kleberczyków z 1989r.) w celu jego ochrony zaleca się wpisanie takiego obiektu do gminnej ewidencji zabytków lub ustalenie ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego polegającej na zachowaniu jego rozplanowania, bryły, kształtu i geometrii dachu oraz zastosowanych materiałów budowlanych oraz kolorystyki elewacji.

5. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

5.1. Komunikacja drogowa

W celu usprawnienia komunikacji naterenie gminy, modernizacji wymagają drogi wszystkich kategorii.

Zachowuje się przebieg dróg powiatowych. Drogi powinny posiadać pas zieleni oraz pobocze, a naterenach zabudowanych conajmniej jednostronnych chodnik oraz oświetlenie. Dopuszcza się prowadzenie infrastruktury technicznej w liniach rozgraniczających na warunkach określonych w przepisach odrębnych.

Zachowuje się przebieg dróg gminnych oraz dopuszcza lokalizację nowych w miarę potrzeb. Drogi gminne, przynajmniej w części, wymagają utwardzenia, bowiem ponad 50% dróg gminnych posiada nawierzchnię gruntową, żwirową bądź jedynie utwardzoną tłuczniem, żwirem lub żużlem. W miarę możliwości zaleca się stopniową modernizację dróg i poszerzanie do parametrów zgodnych z obowiązującymi przepisami prawa. Wszystkie drogi powinny być wyposażone w pobocze, a naterenach zabudowanych conajmniej jednostronnych chodnik oraz oświetlenie. Dopuszcza się prowadzenie infrastruktury technicznej w liniach rozgraniczających na warunkach określonych w przepisach odrębnych.

Wytyczne do kształtowania obsługi w zakresie parkowania pojazdów

Ustala się realizację przynajmniej minimalnej liczby miejsc parkingowych w obrębie nieruchomości, która ma obsługiwać, zawartych w poniższej tabeli. Dodatkowo zaleca się realizację ogólnodostępnych parkingów, w miejscach zgrupowań obiektów użyteczności publicznej i usług. Dopuszcza się ustalanie miejsc parkingowych w pasach drogowych pod warunkiem, że nie będą stanowiły zagrożenia i utrudnienia dla ruchu kołowego, pieszo i rowerowego.

Typ zabudowy	Ilość miejsc parkingowych
zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zagrodowa	Minimum 1 miejsca postojowe na jeden lokal mieszkalny
zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna	Minimum 1,2 miejsca postojowe na jeden lokal mieszkalny
usługi nieuciążliwe, składowiska magazynowe, obiekty handlowe, przemysł rzemieślniczy, obiekty gastronomiczne, stacje obsługi	Minimum 10 miejsc postojowych na 1000m ² powierzchni użytkowej budynku
biblioteki, kluby, domy kultury, stacje paliw, ośrodki zdrowia, szkoły przedszkola	Min 5 miejsc postojowych na 100m ² powierzchni użytkowej budynku
kościół, cmentarze	Min 30 miejsc postojowych na obiekt
usługi hotelarskie, w tym agroturystyka	Min 1 miejsce postojowe na pokój gościnny

5.2. Komunikacja kolejowa

Nie zakłada się rozwoju komunikacji kolejowej na terenie gminy. Zakłada się poprawę dostępności komunikacji drogowej oraz turystycznej (głównie rowerowej), stacji kolejowej Okrzeja oraz innych przystanków na szlaku relacji Łuków-Radom.

5.3. Komunikacja lotnicza

Nie zakłada się rozwoju komunikacji lotniczej na terenie gminy.

5.4. Komunikacja rowerowa i szlak turystyczne

Zakłada się rozwój infrastruktury rowerowej poprzez podnoszenie standardu już obecnych wyznaczonych tras rowerowych oraz budowę i rozbudowę miejsc obsługi turystów rowerowych, mobilnych punktów naprawy rowerów, stojaków i tym podobnych. W celu podniesienia dostępności turystyczno-rowerowej zakłada się budowę ogólnodostępnej

niekomercyjnej wypożyczalni rowerów (w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020). Zakłada się również zwiększenie ilości dobrej jakości szlaków

turystycznych (nawierzchnia, oznakowanie itp.) do

największych

atrakcji

przyrodniczych i kulturowych na terenie gminy.

5.5. Ogólne zasady realizacji sieci infrastruktury technicznej

Dopuszcza się realizację obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej na wszystkich terenach, w zależności od zaistniałych potrzeb zgodnie z przepisami odrębnymi. Dla nowych terenów przeznaczonych na cele zabudowy wskazane jest ustalenie terenu przed wprowadzeniem zabudowy. Dopuszcza się prowadzenie infrastruktury technicznej w liniach chroniących naważnych warunkach określonych w przepisach odrębnych.

5.6. Gospodarka wodno-ściekowa

W zakresie gospodarki wodnej przyjmuje się następujące kierunki:

- Zachowuje się istniejące ujęcia wód podziemnych.
- Dopuszcza się realizację nowych ujęć wód podziemnych poprzez przeprowadzenie odpowiednich badań zgodnie z przepisami odrębnymi.
- Przewiduje się utrzymanie i modernizację istniejącej gminnej sieci wodociągowej znajdującej się na terenie gminy.

W zakresie gospodarki ściekowej przyjmuje się następujące kierunki:

- Przewiduje się utrzymanie istniejącej gminnej sieci kanalizacyjnej znajdującej się na terenie gminy.
- Należy dążyć do objęcia zbiorczą siecią kanalizacji sanitarnej całej gminy z odprowadzeniem do oczyszczalni.
- Odprowadzanie ścieków, może być realizowane do indywidualnych lub grupowych zbiorników bezodpływu w czasie realizacji odpowiedniego systemu kanalizacji, w warunkach określonych w przepisach szczególnych i odrębnych. Dopuszcza się docelowe odprowadzenie ścieków do szamb, tylko na obszarach, które uzasadnione ekonomicznie wglądów nie zostaną przewidziane do objęcia zbiorczą kanalizacją sanitarną.
- Odprowadzanie wód opadowych powinno odbywać się na zasadach określonych w przepisach szczególnych i odrębnych.
- Niedopuszcza się odprowadzania wód opadowych na nawierzchnie utwardzone ciągów komunikacyjnych.
- Kanalizacja sanitarna i deszczowa musi być prowadzona rozdzielnie.

5.7. Zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz i ciepło

Zaopatrzenie w energię elektryczną

W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną przyjmuje się następujące kierunki:

- Zachowuje się istniejącą na powietrzną linię energetyczną.
- Zaopatrzenie w energię elektryczną będzie odbywać się istniejącego systemu energetycznego za pośrednictwem istniejących stacji transformatorowych.
- Dopuszcza się budowę, modernizację i przebudowę istniejących sieci i dostosowanie ich do potrzeb mieszkańców gminy.
- Dopuszcza się możliwość rozmieszczenia słupów i urządzeń niezbędnych do korzystania z linii i winnych niż do tychczas miejscach.
- Zakłada się lokalizację nowych stacji transformatorowych, w ilości wynikającej z każdego z rozważanego zapotrzebowania.
- Wraz z koniecznością dopuszcza się wydzielenie odrębnych działek, przeznaczonych dla realizacji stacji transformatorowych obsługujących tereny przeznaczone pod zainwestowanie.
- Dla istniejących i nowopowstałych na powietrznym liniach elektroenergetycznych nakazuje się wyznaczyć strefy technologiczne.
- Zakłada się stopniowe skablowanie sieci energetycznej na terenie gminy.

Zaopatrzenie w gaz

Na terenie gminy brakuje sieci gazowej. Gazyfikacja będzie możliwa po doprowadzeniu gazuociągów wysokiego ciśnienia do gminy Wojcieszków lub Serokomla, jako odgałęzienia od magistrali gazowej O700 Podlasie-Wronów. Obecnie gospodarstwomowe zaopatruwane są w gaz bezprzewodowy, tj. w butle gazowe, których dystrybucją zajmują się podmioty indywidualne.

W zakresie zaopatrzenia w gaz przyjmuje się następujące kierunki:

- Sieć gazową należy lokalizować zgodnie z przepisami odrębnymi.
- Stacje redukcyjne gazu należy lokalizować w miejscach wynikających z przebiegu projektowanej sieci gazowej według potrzeb.

Zaopatrzenie w ciepło

W zakresie zaopatrzenia w ciepło przyjmuje się następujące kierunki:

- Zaopatrzenie w energię ciepłą na terenie gminy będzie następować z kotłowni indywidualnych lub grupowych źródeł ciepła.
- W miarę możliwości, zwłaszcza na obszarach gęsto zainwestowanych oraz dla zespołów obiektów pełniących funkcje publiczne, zaleca się realizację kotłowni zbiorowych, ułatwiających zastosowanie rozwiązań technologicznych i proekologicznych.
- Zaleca się stosowanie ekologicznych źródeł energii ciepłej (takich jak: gaz przewodowy lub butlowy, olej opałowy, energia elektryczna, biomasę lub alternatywne źródła energii odnawialnej).

5.8. Telekomunikacja

- Rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej należy prowadzić w oparciu o przepisy odrębne.
- Zaleca się rozwój usług sieci telekomunikacyjnych w zakresie urządzeń sieci przewodowej oraz bezprzewodowej.
- Zaleca się budowę linii światłowodowych.

5.9. Gospodarka odpadami

- Gospodarkę odpadami należy prowadzić zgodnie z przepisami odrębnymi.
- Zaleca się objęcie systemem gospodarowania odpadami wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie gminy.
- Zaleca się prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów.
- Punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych powinny być łatwo dostępne dla wszystkich mieszkańców gminy,
- Zaleca się wyznaczenie miejsc, w których mogą być prowadzone zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych.
- Należy dążyć do podniesienia świadomości społecznej mieszkańców w ramach edukacji ekologicznej, w szczególności w zakresie minimalizacji wytwarzania odpadów oraz ich selektywnej zbiórki.

6. **OBSZARY, NAKTÓRYCHROZMIESZCZONE CELUPUBLICZNEGOOZNACZENIULOKALNYM**

BĘDAJNWESTYCJE

Określenie potrzeb realizacji inwestycji cel publiczny, należy do głównych zadań studium, mając one bowiem kluczowe znaczenie dla warunków życia mieszkańców i funkcjonowania gminy. Stan demograficzny gminy oraz jej położenie predysponują do rozwoju nowych funkcji i inwestycji publicznych.

W studium adaptuje się istniejące oraz ujęte w dotychczasowych planach miejscowych tereny i obiekty przeznaczone na lokalizację celów publicznych, w rozumieniu art. 6 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami i przepisów odrębnych. Na wyznaczonych terenach przewiduje się poprawę warunków funkcjonowania, modernizację i rozbudowę istniejących obiektów i urządzeń infrastruktury, uzupełnienie wyposażenia gminy w usługi podstawowe i elementarne, co pozwoli na poprawę ich dostępności, korzystniejszą organizację przestrzenną obsługi i standardu życia ludności.

Zakres i rozmieszczenie inwestycji cel publiczny o oznaczeniu lokalnym obejmuje:

- Obiekty i urządzenia usług publicznych: funkcje usług publicznych (tereny wyznaczone na m. in. usługi oświaty i wychowania, kultury, zdrowia i profilaktyki, opieki społecznej, administracji, porządku i bezpieczeństwa, sakralne, łączności, kultury fizycznej i sportu). Zakład się adaptację terenów zgodnie z ich istniejącym przeznaczeniem i użytkowaniem na lokalizację obiektów w umowach z odpowiednim rodzajem usług z zakresu socjalnym, sanitarnym i technicznym.
- Drogi gminne i urządzenia obsługi transportu publicznego, przewidziane w większości do modernizacji, wyznaczane szerokość pasów drogowych w liniach chroź graniczających 10-15m.
- Urządzenia przewodów do zaopatrzenia i przesyłu energii elektrycznej z adaptacją, modernizacją, przebudową i rozbudową.
- Urządzenia przewodów do zaopatrzenia ludności w wodę z adaptacją, modernizacją, przebudową i rozbudową.
- Urządzenia do gromadzenia, przesyłania i oczyszczania ścieków z adaptacją z modernizacją i rozbudową.
- Urządzenia przewodów przesyłu gazu z realizacją zgodną z programem.
- Urządzenia melioracji wodnych, będących własnością komunalną z adaptacją, modernizacją, przebudową i rozbudową.
- Cmentarze i miejsca pamięci - adaptacja, uzupełnienie infrastruktury (ochrona konserwatorska).

7. **OBSZARY, NAKTÓRYCHROZMIESZCZONE BĘDAJNWESTYCJE CEŁU PUBLICZNEGOOZNACZENIUPONADLOKALNYM, ZGODNIE Z USTALENIAMI PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA I USTALENIAMI PROGRAMÓW, OKTÓRYCH MOWA W ART. 148 UST. 1**

Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa lubelskiego nie przewiduje się naterenie gminy Adamów inwestycji cel publiczny o oznaczeniu ponadlokalnym.

8. **OBSZARY, DLAKTÓRYCHOBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIEMIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ**

Na terenie gminy Adamów nie znajdują się żadne tereny, dla których istnieje obowiązek sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych. W studium nie wyznaczają się obszary wymagających scaleń i podziałów nieruchomości.

Obszary przestrzeni publicznej w myśl ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym to obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych z uwzględnieniem ich położenia oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne.

Zaprzestanie publiczne w rozumieniu ww. ustawy uznaje się tereny: dróg publicznych, tereny obiektów w administracji, obiekty usług oświaty, zdrowia, ośrodków kultury, tereny zieleni urządzonej, sportu i rekreacji oraz cmentarze, tereny placu/ zieleni urządzonej (rynku) w Adamowie uznaje się za tereny o charakterze przestrzeni publicznych.

Należy dążyć do utworzenia przestrzeni o charakterze centro-twórczym w ramach poszczególnych jednostek, których zadaniem będzie stworzenie płaszczyzny integracji społecznej mieszkańców. Obszary te winny być kreowane wokół usług publicznych, w szczególności świetlic wiejskich oraz terenów sportowych i rekreacyjnych danej jednostki. W kreowaniu przestrzeni publicznych należy pamiętać, aby były dostępne dla osób niepełnosprawnych. Wskazane jest dążenie do uporządkowania i podniesienia standardów terenów publicznych, w szczególności: parków, zieleni oraz zieleni towarzyszącej usługom publicznym tak aby cechowała je jak największa wartość estetyczna.

9. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NACELIENIE ROLNICZE I NIELEŚNE

Natęrenie gminy Adamów nie znajdują się żadne tereny, dla których istnieje obowiązek sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych. W studium niewyznacza się obszarów wymagających skaleń i podziałów nieruchomości oraz obszarów wskazanych do obowiązkowego opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Studium wprowadza się nową kategorię terenów inwestycyjnych dla których konieczne będzie sukcesywne opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w celu określenia parametrów zabudowy i zagospodarowania terenu oraz opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenów wyłączonych z zabudowy w celu ich ochrony przed zabudową na podstawie decyzji o ustaleniu warunków zabudowy.

10. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

10.1. Rolnicza przestrzeń produkcyjna

Przez wgląd na korzystne warunki naturalne (stosunek do gleby, sprzyjające warunki klimatyczne) rolnictwo jest priorytetową działalnością w gminie i kluczowym kierunkiem jej rozwoju. Mając na uwadze racjonalne wykorzystanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz dążenie do podniesienia opłacalności produkcji rolnej, ustala się następujące zasady zagospodarowania:

- konsekwentne zwiększanie areałów gospodarstw rolnych,
- ograniczenie dalszego rozdrabniania gospodarstw istniejących,
- zwiększenie areałów uprawy warzyw i owoców,
- rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego, zwłaszcza owocowo-warzywnego,
- utrzymanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, jako elementów lokalnego układu powiązań ekologicznych,
- rozwijanie działalności agroturystycznej i rolnictwa ekologicznego,
- podnoszenie kwalifikacji osób prowadzących gospodarstwa rolne.

10.2. Leśna przestrzeń produkcyjna

Natęrenach lasów stanowiących własność Skarbu Państwa równoważoną gospodarkę leśną należy prowadzić w oparciu o plany zarządzania lasami dostosowane do szczególnych warunków siedliskowych. W przypadku lasów będących własnością Skarbu Państwa działalność gospodarczą regulują uproszczone plany zarządzania lasami w ntaryzacji lasów.

Ponadto, dla lasów ustala się:

- sukcesywne zwiększenie areału gruntów leśnych (w szczególności zaleca się zalesić tereny przyległe do istniejących kompleksów leśnych i klasy bonitacyjnej),
- dążenie do wyrównania granicy rolno-leśnej oraz łączenia izolowanych enklaw leśnych,
- budowę szlaków turystycznych, ścieżek rowerowych i miejsc odpoczynku oraz innych obiektów ułatwiających ruch turystyczny,
- ograniczenie zmiany przeznaczenia gruntów leśnych naceleń leśne.

11. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MASZIEMNYCH

Ochrona powodzi jako zespół działań mających na celu zapobieganie powodziom lub ograniczenie ich roznmiarów i skutków, obejmująca powinnasereg środków technicznych, administracyjnych i ekonomicznych niezbędnych do zwiększenia stopnia zabezpieczenia ludności i mienia przed powodzią.

W planowaniu przestrzennym istotne znaczenie mają działania o charakterze technicznym, gdzie najbardziej pilne uznaje się naturalizację korytarzy rzecznych.

Przysporządaniu niniejszego Studium uwzględniono obszar, na którym występuje prawdopodobieństwo powodziu, który jest w Wstępnej Ocenie Ryzyka Powodziowego.

Natomiast w gminie nie występują obszary zagrożone osuwaniem się mas ziemnych.

12. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

Filar ochronny kopalni jest to pasterenu, w granicach którego z uwzględnieniem ochrony oznaczonych dóbr, wydobywanie kopaliny może być prowadzone albo może być dozwolone tylko w sposób zapewniający ochronę tych dóbr. Na obszarze gminy Adamów nie występują obiekty ani obszary, dla których należałoby wyznaczyć w złożu kopaliny filar ochronny.

13. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREFOCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NAD GRANICAMI PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY Z DNIA 7 MAJA 1999 R. O OCHRONIE TERENÓW BYŁYCH HITLEROWSKICH OBOZÓW ZAGŁADY (DZ. U. Z 2015 R. POZ. 2120)

Natomiast w gminie Adamów nie są lokalizowane pomniki zagłady i ich strefy ochronne w rozumieniu ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady.

14. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCENIA, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI

Rekultywacja i rehabilitacja to działania mające na celu przywrócenie wartości użytkowych i przyrodniczych terenom zdewastowanym i zdegradowanym poprzez działalność człowieka. Do przekształceń, rehabilitacji i rekultywacji wskazuje się:

- wszystkie wyrobiska powstałe w wyniku wyeksploatowania złóż kopaliny, które należy poddać rekultywacji zgodnie z warunkami określonymi w koncesji;
- zdegradowane zabytki architektury i zespoły urbanistyczne poprzez zabieg przywracający im wartość użytkową;
- obszar wysypiska śmieci w Adamowie, gdzie należy zadbać o proces rekultywacji prowadzony był zgodnie z obowiązującymi wymogami ochrony środowiska.

15. OBSZARY ZDEGRADOWANE

W myśl ustawy o rewitalizacji obszar zdegradowany to obszar gminy znajdującej się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, ataków i niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym. Zgodnie z opracowanym Lokalnym Programem Rewitalizacji dla gminy Adamów na lata 2017–

2023 wyznaczone zostały obszary zdegradowane obejmujące sołectwa: Adamów I, Wola Gułowska, Konorzatka, Hordzieńka, Turzystwo.

16. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREFOCHRONNYCH

Jednym z aktów normatywnych, w którym znajduje się definicja „terenu zamkniętego” jest ustawa z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (tekst jednolity: Dz. U. z 2005 r. Nr 240, poz. 2027, późn. zm.). Zgodnie z jej art. 2 pkt 9 przez teren zamknięty należy rozumieć teren o charakterze zastrzeżonym z uwzględnieniem obronności i bezpieczeństwa państwa, określone przez właściwych ministrów i kierowników urzędów centralnych.

W myśl art. 4 tereny zamknięte są ustalane przez właściwych ministrów i kierowników urzędów centralnych w drodze decyzji. W decyzji te określa się również granice terenów zamkniętych.

Natereniegminy Adamów niewystępują teren zamknięte.

17. OBSZARY FUNKCJONALNE OZNACZENIEM WZALEŻNOŚCI DODUWARUNKOWAŃ I POTRZEB ZAGOSPODAROWANIA WYSTĘPUJĄCYCH W GMINIE.

Obszary funkcjonalne traktuje się jako zwarte układy przestrzenne składające się z funkcjonalnie powiązanych terenów, charakteryzujących się wspólnymi warunkowaniami i przewidywanymi, jednolitymi celami rozwoju. Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego gmina Adamów położona jest ponadregionalnym obszarze funkcjonalnym obszarów wiejskich wymagającą wsparcia procesów rozwojowych oraz regionalnym obszarze funkcjonalnym Dolny Wieprz.

W ponadregionalnym obszarze funkcjonalnym obszarów wiejskich określono: Cele rozwoju zagospodarowania przestrzennego:

- wzmacnianie powiązań funkcjonalnych (transportowych, teleinformatycznych, społeczno-gospodarczych) z lokalnymi ośrodkami rozwoju,
- stworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości związanej z produkcją rolną i wykorzystywaniem walorów środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego w turystyce.

Zasady zagospodarowania przestrzennego:

- dostosowywanie zagospodarowania do warunków zmniejszających osiędzalność ludnienia.

W regionalnym obszarze funkcjonalnym Dolny Wieprz określono: Priorytety rozwoju:

- optymalne wykorzystanie warunków przestrzennych dla rozwoju gospodarki rybackiej. Funkcje rozwojowe:
- podstawowe – rolnicza (ukierunkowana na hodowlę ryb),
- towarzyszące – turystyczna (ukierunkowana na agroturystykę), rolnicza (ukierunkowana na rolnictwo ekologiczne).

Wiodące kierunki zagospodarowania:

- wykorzystanie rezerwow obszarów w ogroblonych dla potrzeb gospodarki rybackiej,
- wykorzystanie gleb do uprawy roślin energetycznych,
- rozwój infrastruktury turystycznej (szlaki turystyczne, w tym wodny w Wieprzu) i usług obsługi turystyki,
- rozwój gospodarstwa agroturystycznych ekologicznych.

Asady warunków zagospodarowania:

- zachowanie drożności i walorów przyrodniczych krajowych korytarzy ekologicznych,
- użytkowanie terenów sprzyjających naturalnej retencji wód powierzchniowych,
- przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy na terenach otwartych,
- zalesienie gruntów o najniższej przydatności dla rolnictwa oraz terenów na kierunkach powiązań przyrodniczych.

Natereniegminy Adamów niewyznacza się obszarów funkcjonalnych oznaczeni lokalnym.

18. OBSZARY, NAKTÓRYCH DOPUSZCZA SIĘ LOKALIZACJĘ URZĄDZEŃ WYTWARZAJĄCYCH ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY POWYŻEJ 100 kW, A TAKŻE ICH STREFY OCHRONNE

W zakresie rozwoju wykorzystywania odnawialnych źródeł energii, wyznacza się potencjalne obszary lokalizacji elektrowni fotowoltaicznych (obiektów urządzeń wykorzystujących energię słoneczną) o mocy przekraczającej 100 kW. Wyznaczony obszar obejmuje tereny rolne miejscowości Gułówi Hordzieżka. Przewiduje się możliwość wykorzystania energii promieniowania słonecznego na potrzeby ogrzewania i przygotowania ciepłej wody dla celów m.in.: budownictwa mieszkalnego i użyteczności publicznej z dopuszczeniem kierowania nadwyżek do sieci elektroenergetycznej. Dopuszcza się lokalizację urządzeń wykorzystujących energię promieniowania słonecznego pod warunkiem zachowania wymogów wynikających z przepisów odrębnych. Wzmianie Studium przyjmuje się, iż obszar ograniczenia w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych powyżej 100 kW, nie będzie wykraczał poza teren wyznaczonej lokalizacji tego typu urządzeń. Stąd też wzmianie Studium dla instalacji wykorzystujących energię słoneczną niewyznacza się specjalnych stref ochronnych wykraczających poza granice terenów wskazanych pod lokalizację, a oddziaływanie instalacji na otoczenie zawierać się będzie w ich granicach.

Dla instalacji farm fotowoltaicznych, w granicach wyznaczonych obszarów, zakazuje się:

- budowy budynków i budowli niezwiązanych z pozyskiwaniem energii słonecznej;
- zalesień i sadzeń,
- lokalizacji i uprawy roślin wysokich (np.: roślin energetycznych, sadów, chmielników, itp.).

Na obszarze całej gminy, ustala się, po spełnieniu warunków określonych przepisach odrębnych, możliwość lokalizacji urządzeń i obiektów energetyki odnawialnej o mocy do 100 kW wykorzystujących różne źródła energii (oprócz farm wiatrowych).

IV. PODSUMOWANIE

1. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM

Podstawę do sporządzenia niniejszego studium stanowi Uchwała Rady Gminy Adamów Nr XVIII/136/16 z dnia 6 października 2016 r. w sprawie przystąpienia do opracowania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Adamów

Projekt studium został sporządzony zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2017 poz. 1073 z zm.) oraz z wymoga

miro z porządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233).

Zmiany zaproponowane w niniejszym dokumencie służą przede wszystkim dostosowaniu polityki przestrzennej gminy do wymogów cytowanej wyżej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz istniejących uwarunkowań rozwoju. Kierunki zmian w polityce przestrzennej gminy uwzględniają zarówno oczekiwania władz samorządowych jak i mieszkańców oraz pozwalają na zachowanie zasad równowagi i rozwoju i kształtowanie ład przestrzennego.

Przyjęte w studium kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy zostały oparte na analizie istniejącego zagospodarowania, ocenie zapisów obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz na prognozie potrzeb i celów rozwojowych gminy.

Przyjęte w studium rozwiązania mają na celu umożliwienie rozwoju gminy i poprawę jakości życia mieszkańców w zgodnym z zachowaniem zasad ochrony środowiska przyrodniczego oraz poszanowaniem dziedzictwa kulturowego uwzględniają opracowane dokumenty strategiczne Gminy. Zostało to zapewnione m.in. poprzez:

- wskazanie terenów pod rozwój układu komunikacyjnego i infrastruktury technicznej
- wskazanie terenów przeznaczonych pod zabudowę głównie mieszkaniową, usługową i produkcyjną,
- ochronę walorów przyrodniczych,
- ochronę dziedzictwa kulturowego i zabytków,

W celu kształtowania ład przestrzennego m.in. w rozwiązaniach dotyczących rozwoju struktury funkcjonalnej

o-

przestrzennej przyjęto zasadę nierozpraszania zabudowy poza kształtowane istniejące zespoły osadnicze. Rozwój przestrzennej osadnictwa powinien polegać na uzupełnianiu istniejącej struktury osadniczej oraz jej rozbudowę poprzez dołączanie nowych terenów przylegających do niej, utrzymując dwa ośrodki

usługowe w części południowej i północnej Gminy zlokalizowane w miejscowości Adamów oraz Wola Gułowska.

Zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i

zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2017 poz. 1073 z zm.) studium nie stanowi aktu praw miejscowego, jest jednak podstawowym

dokumentem planistycznym kształtującym politykę przestrzenną oraz wyznaczającym kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy. Niniejsze Studium stanowi więc dokument kierunkowy, określający wytyczne przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, programów inwestycyjnych i operacyjnych oraz innych przedsięwzięć związanych z zarządzaniem przestrzenią. Dzięki temu pozwalają na prowadzenie gospodarki przestrzennej w sposób przemyślany, świadomy i przede wszystkim jednolity oraz rozważne planowanie inwestycji oznaczeniu lokalnym i ponadlokalnym.

Granice poszczególnych obszarów odpowiadają dokładnością skal mapy. Ich uściślenie oraz dostosowanie do granic widencyjnych nieruchomości nastąpi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

2. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZA USTALEŃ ZMIANY STUDIUM

Podstawę do sporządzenia zmian niniejszego studium stanowi Uchwała Rady Gminy Adamów Nr XXI/152/20 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Adamów.

Wprowadzona zmiana uwzględnia aktualność dotychczasowych ustaleń Studium (uchwalonego w 2019 r.) o charakterze drobnej korekty, ograniczonej głównie do części graficznej kierunków Studium. Projekt zmiany Studium został sporządzony zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2022 poz. 503) oraz wymogami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233).

Zmiany zaproponowane w niniejszym dokumencie polegają na korekcie fragmentu przebiegu doliny rzecznej w części uwarunkowań Studium oraz nieznacznym poszerzeniu terenów inwestycyjnych (ok. 9,25 ha) wyznaczonych w skorygowanej części graficznej kierunków Studium. Wprowadzane obszary zmian są ograniczone do osrodków gminnych – Adamów oraz położone są w sąsiedztwie istniejących dróg. Zmiany dotyczą poszerzenia terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej oraz zabudowy jednorodzinnej z usługami w miejscach terenów rolnych. Przyjęta korekta Studium Gminy Adamów została oparta na analizie złożonych wniosków i istniejącego zagospodarowania, ocenie zapisów obowiązującego Studium Gminy Adamów i miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Prognoza potrzeb i celów rozwoju gminy przeprowadzona w ramach opracowania Studium z 2019 r. w tym bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę (część II Uwarunkowania, Rozdział 6.5.) dopuszcza możliwość poszerzenia terenów inwestycyjnych, z uwagą wykazanie zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową i usługową (część III Kierunki, Rozdział 1.). Prognozowane na podstawie bilansu Studium zapotrzebowanie na nową powierzchnię użytkową zabudowy mieszkaniowej wynosi 229.095 m², przy jej zwiększeniu o 30% w związku z niepewnością procesów rozwojowych, wynosi 297.823 m². Uzupelnienie zapotrzebowania na nową zabudowę, wykraczające poza teren wyznaczone w planach miejscowych pod zabudowę mieszkaniową (chłonność nie zabudowanych terenów przeznaczonych w mpzp pod zabudowę mieszkaniową, zgodnie z bilansem Studium wyniosła 168.8671 m²) oraz pozostawienie zabudowanych obszarów w zwartej strukturze zabudowy mieszkaniowej (tuchłonność wyrażona w powierzchni użytkowej zabudowy wyniosła 13.635 m²) w związku z tym możliwe jest poszerzenie terenów inwestycyjnych w Studium oraz w planach miejscowych. Powyższe wyniki bilansu obowiązującego Studium, należy zestawić z powierzchnią użytkową zabudowy mieszkaniowej jak amogłaby powstać w obszarach prowadzonych zmian Studium o łącznej powierzchni 9,25 ha (46 nowych działek budowlanych o średniej powierzchni 2000 m²). Powierzchnię użytkową zabudowy mieszkaniowej, przy zastosowaniu dotychczas przyjętych w Studium wskaźników obliczania chłonności terenów inwestycyjnych szacuje się zatem na 6.210 m².

Podsumowując, wprowadzane zmiany stanowią uzupełnienie obowiązującego dokumentu Studium, a ponieważ Ustawa o dawca w art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wyodrębniła zasady sporządzania i tryb sporządzania opracowań planistycznych (zasady określa ustawa w art. 10 i 15, natomiast tryb jest określony odpowiednio w art. 11 i 12 oraz w art. 17-20), zatem nie ma podstaw do tożsamiania merytorycznego zakresu Studium ze zmianą Studium, a co za tym idzie – zmiany całego dokumentu. Zgodnie z art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym zmiana studium lub planu miejscowego następuje w takim trybie, w jakim są uchwalane.